

**WYDZIAŁ BIOLOGICZNO-CHEMICZNY
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU**

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁOWEGO SYSTEMU ZAPEWNIENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
W ROKU AKADEMICKIM 2018/2019**

**Przygotowane pod kierunkiem
dr hab. Ewy Gorodkiewicz, prof. UwB jako Przewodniczącej WSZJK
oraz członków WSZJK:
dr hab. Barbara Starczewska, prof. UwB (ICh),
dr hab. Piotr Jadwiszczak, (IB),
dr Karol Wołosewicz (ICh),
dr Alina Stankiewicz (IB),
dr Alicja Piotrowska-Niczyporuk (IB)
dr Aleksandra Staszak (IB)
mgr Ida Laskowska doktorantka (IB)
Łukasz Ołdak (student II rok II stopień Chemia)**

Białystok, wrzesień 2019

W roku sprawozdawczym Wydział Biologiczno-Chemiczny prowadził studia stacjonarne I, II i III stopnia na kierunku Biologia i Chemia, I stopnia na kierunku Ochrona Środowiska oraz I stopnia na kierunku Ekobiznes. Łączna liczba studentów studiujących na Wydziale na wszystkich kierunkach i stopniach wynosiła **661**.

Liczba studentów łącznie (według stanu z listopada 2017r.)	661
w tym: na studiach stacjonarnych	620
na studiach niestacjonarnych	0
w tym liczba uczestników studiów doktoranckich	41
Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	0

Tabela 1 przedstawia liczbę studentów Wydziału Biologiczno-Chemicznego z uwzględnieniem aktualnej struktury organizacyjnej studiów.

Tabela 1. Liczba studentów Wydziału Biologiczno-Chemicznego (według stanu z listopada 2018 r.)

Forma kształcenia	Biologia	Chemia	Ochrona Środowiska	Ekobiznes
studia I stopnia	163	182	41	58
studia II stopnia	77	79	-	-
studia III stopnia	22	19	-	-
Studia stacjonarne - razem na poszczególnych stopniach	262	300	41	58
Studia niestacjonarne	-	-	-	-
razem wszystkich studentów	661			

W okresie sprawozdawczym Zespół podjął następujące działania, dotyczące oceny jakości kształcenia na Wydziale Biologiczno-Chemicznym:

- monitorowanie standardów akademickich;
- ocena procesu kształcenia;
- ocena jakości zajęć dydaktycznych (ankieta w załączniku);
- monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów;
- ocena mobilności studentów;
- uzyskanie opinii absolwentów Uczelni o przebiegu odbytych studiów (ankieta w załączeniu);
- uzyskanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów Wydziału Biologiczno-Chemicznego;
- monitorowanie procesu potwierdzania efektów uczenia się.

Zespół przeprowadził analizę programów kształcenia obowiązujących na prowadzonych przez Wydział kierunkach studiów pod kątem ich spójności z efektami kształcenia. Dokonana została również ocena dostępności informacji, dotyczących zawartości merytorycznej poszczególnych zajęć oraz informacji na temat wymagań egzaminacyjnych i zaliczeń. Obowiązujące plany studiów oraz sylabusy przedmiotowe są dostępne w systemie USOS.

Analiza ankiety ewaluacyjnej i absolwenta przeprowadzonej wśród studentów studiów I stopnia (III rok studiów Chemia, Biologia, III rok Ochrona Środowiska oraz II rok Ekobiznes) i II stopnia (II rok studiów kierunków Biologia i Chemia) w roku akademickim 2018/2019 wszystkich prowadzonych na Wydziale kierunków potwierdza stosunkowo wysoką ocenę prowadzonych zajęć. Uzyskane wyniki prac Zespołu zostały omówione osobno w odniesieniu do każdego z prowadzonych przez Wydział kierunków studiów.

Zespół sam opracował ankietę oceny doktorantów. Wnioski z tych ankiet przedstawiono dla każdego z kierunków osobno.

Wydział Biologiczno-Chemiczny

Kierunek studiów:

BIOLOGIA**studia I i II stopnia**

W roku 2018/2019 w Instytucie Biologii były prowadzone następujące kierunki studiów:

- Studia I stopnia na kierunku Biologia ze specjalnościami: Biologia Eksperymentalna i Molekularna, Biologia Sądowa, Mikrobiologia z Biotechnologią
- Studia II stopnia na kierunku Biologia ze specjalnościami: Biologia Molekularna, Biologia Środowiskowa, Biologia Sądowa oraz Mikrobiologia z Biotechnologią.

W roku akademickim 2018/2019 studia I i II stopnia na kierunku Biologia były prowadzone zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji (PRK). Łącznie na I stopniu studiowało 147 studentów. Natomiast na II stopniu studiowało 75 studentów biologii. Łącznie na I i II stopniu kierunku biologia studiowało 222 studentów. W roku akademickim 2018/2019 w ankiecie ewaluacyjnej wzięło udział 56 z 77 studentów III roku studiów pierwszego stopnia. Zatem ankietowani stanowili 73% wszystkich studentów III roku biologii. Wśród ankietowanych 9% stanowili studenci, których średnia mieściła w zakresie 3,00-3,49; natomiast 56% stanowili studenci o średniej ocen 3,50-3,99; zaś 30% stanowili studenci o średniej ocen 4,00-4,49. Studenci o najwyższej średniej (4,50-5,00) stanowili tylko 5% ankietowanych. W porównaniu z badaniami w roku 2017/2018 wzrósł procent studentów (z 23% do 30%) o średniej ocen w przedziale 4,00-4,49. Ankietę absolwenta wypełniło 22 z 26 studentów II roku studiów II stopnia. Ankietowani stanowili 85% studentów II roku studiów drugiego stopnia. Absolwenci legitymujący się oceną dobrą na dyplomie stanowili 73%, a bardzo dobrą 27%.

I. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH**1) Analiza kadry naukowej**

Z analizy danych Wydziału Biologiczno-Chemicznego oraz działalności nauczycieli akademickich na podstawie corocznych sprawozdań wynika, iż kierunek Biologia posiada minimum kadrowe zgodne z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 28 września 2018 r., poz. 1861). W roku akademickim 2018/2019 do minimum kadrowego wskazano 18 osób, wszystkie posiadają dorobek publikacyjny z zakresu kierunku studiów i wszystkie deklarują gotowość wejścia w skład minimum kadrowego dla studiów I i II stopnia. Wśród 18 osób, 6 to osoby ze stopniem naukowym doktora, 8 to osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, a 4 to osoby z tytułem profesora. Dorobek naukowy pracowników wchodzących w skład minimum kadrowego jest w większości zgodny z prowadzonymi przedmiotami i obejmuje różnego typu prace: opracowania monograficzne, rozdziały w monografiach, publikacje oryginalne wyróżnione w JCR oraz w innych czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów spełnia wymagania rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. W obowiązującym na UwB formularzu „Karty osiągnięć” pracownicy wpisują odbyte staże naukowe, w tym zagraniczne podnoszące kwalifikacje. Brakuje natomiast w formularzu "Karty osiągnięć" miejsca na wpisanie odbytych kursów, warsztatów, szkoleń podnoszących kwalifikacje dydaktyczne pracowników. W roku akademickim 2018/2019 na Wydziale Biologiczno-Chemicznym prowadzono sześć przedmiotów z wykorzystaniem platformy do kształcenia na odległość (metodami zarówno 'e-learning' jak i 'blended learning'), w tym pięć przedmiotów prowadzono w Instytucie Biologii.

2) Obsada zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami

Analiza publikacji kadry i rozkładu zajęć pozwala stwierdzić, że obsada zajęć dydaktycznych jest poprawna i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Analiza anonimowych ankiet ewaluacyjnych przeprowadzona w roku akademickim 2018/2019 wśród studentów III roku studiów I stopnia wskazuje, że zadowolonych ze sposobu prowadzenia zajęć i metod kształcenia jest 78% ankietowanych podobnie jak w ubiegłym roku akademickim 2017/2018.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Działalność naukowa i dydaktyczna nauczycieli akademickich jest dobrze oceniana przez Wydziałową Komisję Oceniającą oraz studentów biologii. Wydział, aby prowadzić kierunek studiów Biologia na Wydziale Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku, zapewnia minimum kadrowe powyżej wymogów ministerialnych. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Programy studiów na kierunku Biologia są zgodne z zasadami PRK. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia nadal zaleca jednostkom

organizacyjnym Wydziału zachęcenie pracowników samodzielnych do większej aktywności hospitacyjnej oraz zaleca zmodyfikować sposób prowadzenia zajęć i stosować różnorodne metody kształcenia. Nadal zaleca się również dodanie do obowiązującej karty osiągnięć punktu dotyczącego uczestnictwa pracowników wydziału w specjalistycznych kursach szkoleniowych zarówno o charakterze naukowym jak i dydaktycznym, co pozwoli na monitorowanie rozwoju zainteresowań i umiejętności pracowników.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Pracownicy Instytutu Biologii obecnie realizują 5 grantów badawczych (Opus, Sonata, Preludium) oraz 3 pojedyncze projekty badawcze w ramach konkursu Miniatura 2. Wszystkie wymienione granty są finansowane przez Narodowe Centrum Nauki. Doktoranci realizują 4 projekty BMN, natomiast 1 osoba realizuje projekt podoktorski BMN. Tematyka tych projektów obejmuje szeroką problematykę biologiczną z zakresu ekologii i ewolucji, genetyki, biochemii, mikrobiologii. W realizacji badań wykorzystywane są nowoczesne metody analityczne, molekularne, biochemiczne. Pracownicy w trakcie realizacji zadań badawczych wykorzystują najnowszą aparaturę naukowo-badawczą zakupioną na potrzeby Kampusu oraz Centrum Syntezy i Analizy BioNanoTechno Uniwersytetu w Białymstoku. Wyniki badań z grantów są publikowane w renomowanych czasopismach naukowych głównie z listy A MNiSW.

II. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1) Spójność koncepcji kształcenia

Wydziałowy Zespół do Spraw Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją studiów kierunku Biologia w roku akademickim 2018/2019 pod kątem spójności kształcenia z charakterystyką kierunku studiów. Stwierdzono, że wszystkie elementy procesu kształcenia są spójne.

2) Zgodność zakładanych efektów kształcenia z PRK

Analiza programów kształcenia dla studiów I i II stopnia wskazuje, że są one zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji oraz zgodne z rozporządzeniem MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów i opisem zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określonym w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010) oraz charakterystyką drugiego stopnia określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy, w tym wybrane efekty kształcenia właściwe dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów:

- 1) dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
- 2) dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich

Wszelkie zmiany programowe są konsultowane w ramach Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, w której biorą też udział przedstawiciele Samorządu Studenckiego. Każdą zmianę planu studiów na kierunku Biologia zatwierdza Rada Naukowa Instytutu Biologii i Rada Wydziału Biologiczno-Chemicznego (w obu tych ciałach kolegialnych zasiadają przedstawiciele studentów). Od 2013 r. przy Wydziale Biologiczno - Chemicznym działa Rada Konsultacyjna złożona z przedstawicieli pracodawców, która opiniuje i doradza w sprawie programów studiów. Zmiany w planach studiów są ostatecznie zatwierdzane przez Senat Uniwersytetu w Białymstoku.

W roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono anonimową ankietę wśród 56 studentów III roku studiów I stopnia na kierunku Biologia, której celem było poznanie opinii studentów na temat kierunku studiów. Analiza wyników ankiet wskazuje, iż 78% ankietowanych jest zadowolony z odbywanych studiów (w 2018 r. 82%), natomiast nikt ze studentów nie jest niezadowolony (w ubiegłym roku niezadowolonych było 6%), zaś nie mających zdania jest 22% (w roku ubiegłym było 12%). Porównując otrzymane wyniki z poprzednimi badaniami (w roku akad. 2017/2018) można stwierdzić, iż wzrosła liczba ankietowanych nie posiadających zdania na temat zadowolenia z jakości studiów przy jednoczesnym zmniejszeniu (o 6%) liczby studentów niezadowolonych z odbywanych studiów. Wszyscy ankietowani uważają, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca (wzrost o 17% w porównaniu z rokiem ubiegłym). Ze sposobu prowadzenia zajęć i metod kształcenia zadowolonych jest 78% ankietowanych (wskaźnik identyczny z poprzednim rokiem akad.). 56% ankietowanych uważa, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów monograficznych itp.) jest wystarczająca (wzrost o 14% stosunku do roku ubiegłego), natomiast odmienne zdania posiada 33% (spadek liczby osób niezadowolonych o 5% w stosunku do roku ubiegłego). Zdecydowanie za zwiększeniem zajęć praktycznych opowiedziało się 89% ankietowanych (zwiększenie o 58% w porównaniu do ubiegłego roku), a 11% ankietowanych było raczej przeciwnych zwiększaniu ilości zajęć praktycznych. 34% studentów jest zdania, że należy zwiększyć intensywności nauki (37% w ubiegłym roku), w przeciwieństwie do 44% mających odmienne zdanie (22% w roku ubiegłym), natomiast 22% nie miało wyrobionego zdania w tej sprawie.

3) Zgodność programów studiów

Obowiązujące w roku akademickim 2018/2019 programy kształcenia i plany studiów kierunku Biologia są udostępnione na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Programy są zgodne z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Programy są dostosowane do specyfiki i formy kształcenia.

4) Prawdliwość stosowanego systemu ECTS

Analiza programów studiów wskazuje, że system ECTS jest prawidłowo przygotowywany i realizowany, zarówno w wymiarze rocznym, jak również semestralnym na studiach I i II stopnia. Liczba punktów ECTS za poszczególne przedmioty jest przypisana logicznie, a punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach do określonego przedmiotu wskazuje podział nakładu pracy studenta pomiędzy pracą samodzielną, a czasem przeznaczonym na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego.

5) Sylabusy

W roku 2018/2019 (podobnie jak w roku ubiegłym) wszyscy koordynatorzy przedmiotów zostali zobowiązani do aktualizacji sylabusów i ich zamieszczenia w systemie USOS w terminach – do końca października 2018 r. dla semestru zimowego i do końca stycznia 2019 r. – dla semestru letniego. Sylabusy wykazują zgodność merytoryczną treści poszczególnych przedmiotów z zatwierdzonymi efektami kształcenia dla kierunku Biologia. Są przygotowane poprawnie, precyzyjnie oddając treść kształcenia.

6) Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Zakres wymagań i form oceniania wobec zakładanych efektów kształcenia jest adekwatny. Na Wydziale przyjęto jednolite zasady oceny studentów. Studenci mają dostęp do wyraźnie sprecyzowanych informacji na temat stosowanych zasad oceniania (np. na stronach internetowych Wydziału Biologiczno-Chemicznego i w sylabusach).

W roku akademickim 2017/18 Rada Wydziału Biologiczno-Chemicznego Uniwersytetu w Białymstoku podjęła Uchwałę nr 1/2018 (z dnia 18 stycznia 2018 r.) w sprawie ilościowych kryteriów oceny osiągnięć studentów weryfikowanych za pomocą pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych. Ustalone kryteria oceny pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych podawane są do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu, a stosowane zasady zawsze są zgodne z ogólnymi wymaganiami określonymi w Regulaminie Studiów Uniwersytetu w Białymstoku przyjętego Uchwałą nr 1723 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 2015.

Wymagania egzaminacyjne nie budzą zastrzeżeń. Z przeprowadzonych rozmów z osobami prowadzącymi zajęcia wynika, iż informują oni studentów o wymaganiach przedmiotowych i formie egzaminu. Poza tym informacje o wymaganiach egzaminacyjnych i formie egzaminu zawarte są w sylabusach przedmiotowych w systemie USOS i na stronach internetowych Wydziału. Zaliczenia i egzaminy odbywają się głównie w formie prac pisemnych. Podstawą zaliczenia laboratoriów w większości przypadków jest pozytywne zaliczenie kolokwium, sprawozdań, projektów, a także czynny udział w zajęciach. W wielu przypadkach, wymagania do poszczególnych egzaminów i ich forma są eksponowane na tablicach ogłoszeń w Instytucie Biologii w pobliżu sal dydaktycznych, w których odbywają się zajęcia z danych przedmiotów. Analiza wykazała, że zakres wymagań i forma egzaminu są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia znajdującymi się w sylabusach.

7) Proces dyplomowania

Forma i zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego są zgodne z programem studiów oraz Regulaminem Studiów Uniwersytetu w Białymstoku. Uzyskanie dyplomu przez studentów studiów pierwszego stopnia na kierunku Biologia przebiega zgodnie z Regulaminem Studiów UwB z dnia 29.04.2015 r. i Uchwałą Rady Wydziału Biologiczno-Chemicznego z dnia 16 marca 2017 roku (Uchwała nr 26/2017) w sprawie przygotowania pracy dyplomowej oraz zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia prowadzonych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku.

Prace dyplomowe (licencjackie) są realizowane na I stopniu a prace dyplomowe (magisterskie) są realizowane na II stopniu studiów kierunku Biologia. Informacje o wymaganiach stawianych pracom dyplomowym są umieszczane na stronie internetowej Wydziału i są zgodne z Regulaminem Studiów Uniwersytetu w Białymstoku. Poziom prac magisterskich jest bardzo dobry pod względem merytorycznym. Wyniki wielu prac magisterskich są publikowane w różnych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym i krajowym. Od roku akademickiego 2013/2014 r. prace dyplomowe na kierunku Biologia są archiwizowane w elektronicznym systemie APD, natomiast od roku akad. 2018/19 są weryfikowane przez Jednolity System Antyplagiatowy (JSA).

8) Programy i realizacja praktyk studenckich

Praktyka zawodowa stanowi nieodłączną część programu studiów zawodowych i jest bardzo ważnym ogniwem w procesie kształcenia studentów I stopnia Biologii. Praktyka zawodowa podlega obowiązkowemu zaliczeniu na równi z innymi zajęciami objętymi planem studiów. Studenci odbywają praktykę zawodową w czasie wakacji, po czwartym semestrze studiów. Praktyka trwa 15 dni roboczych (3 tygodnie). W celu standaryzacji prowadzonych na Wydziale praktyk zawodowych zatwierdzono w dniu 16.03.2017 r. Regulamin Praktyk Zawodowych, zgodnie z którym przebiega

organizacja praktyk. Poza tym krótkie informacje nt. organizacji studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym umieszczone są na stronie internetowej Wydziału.

W roku akademickim 2018/2019 praktyki zawodowe odbyło 35 studentów I stopnia Biologii. Realizując praktyki zawodowe Instytut Biologii współpracował z 33 zakładami pracy, wśród których można wyróżnić: instytucje ochrony roślin, ochrony środowiska, zakłady opieki zdrowotnej, laboratoria diagnostyczne (medyczne i weterynaryjne), przedsiębiorstwa komunalne (przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji), zakłady przetwórstwa spożywczego (spółdzielnie mleczarskie, kampania piwowarska, zakłady mięsne), stacje sanitarno-epidemiologiczne, uczelnie wyższe, Uniwersyteckie Centrum Przyrodnicze im. Prof. A. Myrchy. Ocena studentów biologii przez pracodawców była na ogół pozytywna. Pracodawcy zwracali uwagę na: bardzo dobre przygotowanie merytoryczne studentów oraz duże zaangażowanie studentów umożliwiające im prawidłowe wykonywanie zadań, obowiązkowość, zdyscyplinowanie, zainteresowanie i zaangażowanie, rzetelność oraz sumiennosc studentów w trakcie praktyk, punktualność, samodzielność w rozwiązywaniu drobnych problemów, umiejętność pracy w zespole i komunikatywność, efektywne gospodarowanie czasem pracy, terminowość wykonywania prac. Krytyczne uwagi dotyczyły głównie: nie w pełni zadowolających umiejętności praktycznych studentów, ograniczonej umiejętności posługiwania się i korzystania przez studentów z nowoczesnego sprzętu laboratoryjnego, zbyt małej znajomości zagadnień związanych z pracą w systemie jakości w laboratoriach. Najczęściej powtarzającym się zaleceniem ze strony opiekunów praktyk było zwiększenie ilości zajęć praktycznych przez Uczelnię oraz położenie nacisku na samodzielne wykonywanie przez studentów oznaczeń na sprzęcie laboratoryjnym.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Baza aparaturowa w Instytucie Biologii znacznie się powiększa i unowocześnia, co powinno zwiększyć kontakt studentów z nowoczesnymi metodami i sprzętem laboratoryjnym. Jednak liczba stanowisk laboratoryjnych do samodzielnej pracy studentów jest mniejsza niż liczba studentów w grupach laboratoryjnych, co wiąże się z ograniczeniem samodzielności studentów w pracy z aparaturą i sprzętem badawczym.

System ECTS został zastosowany prawidłowo w wymiarze rocznym (180 pkt. I stopień, 120 pkt. II stopień) i semestralnym (30 pkt./semestr) na studiach I i II stopnia. Liczba punktów ECTS za poszczególne przedmioty jest przypisana logicznie, a punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach z danego przedmiotu podkreśla różnicę związaną z nakładem pracy studenta oraz ilością czasu przeznaczanego na zajęcia w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim.

Zamieszczone w systemie USOS sylabusy są dostępne i zgodne z programem studiów oraz zakładanymi efektami kształcenia.

Na Wydziale Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku egzaminy pisemne i prace zaliczeniowe są formułowane tak, aby umożliwić weryfikację osiągnięć studentów za pomocą punktów przyznawanych za poszczególne zadania oraz przyjęto sformalizowane kryteria oceny pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych.

Zasady uzyskiwania dyplomu ukończenia studiów są sformułowane prawidłowo. Informacja na ten temat jest dostępna na stronach internetowych Wydziału i Instytutu Biologii.

Sposób realizacji praktyk nie budzi zastrzeżeń. System kontroli praktyk jest prawidłowy.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Usprawniono sposób wyboru specjalności oraz przedmiotów fakultatywnych przez studentów. Kryteria oceny prac zaliczeniowych i egzaminów pisemnych zostały sformalizowane i zatwierdzone przez Radę Wydziału. Zdaniem zespołu, w ostatnich latach znacząco poprawiło się zaplecze aparaturowe Instytutu Biologii. Dostępność sprzętu specjalistycznego dla studentów uległa znacznej poprawie.

III. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Zajęcia dydaktyczne dla studentów Biologii prowadzone są w formie: wykładów z wykorzystaniem technik audiowizualnych i multimedialnych, ćwiczeń i laboratoriów z wykorzystaniem specjalistycznej aparatury pomiarowej i urządzeń badawczych, seminariów -z przygotowanymi przez studentów prezentacjami w programie Power Point, zajęć dyskusyjnych w postaci konwersatoriów, jak również zajęć w terenie.

Co roku hospitowane są zajęcia prowadzone na kierunku Biologia. Wyniki hospitacji przedstawiane są Dziekanowi Wydziału. W roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono na studiach pierwszego i drugiego stopnia Biologii, 6 hospitacji zajęć (5 laboratoriów, 1 konwersatorium) prowadzonych przez pracowników Instytutu Biologii UwB. Analiza protokołów hospitacji wskazała, że zajęcia w większości wysoko oceniono, w niektórych przypadkach wręcz perfekcyjnie oraz podkreślono, iż zajęcia spełniają standardy w zakresie metod, form i środków dydaktycznych obowiązujących na kierunku Biologia. Wskazano, że prowadzący są bardzo dobrze przygotowani do zajęć, aktywizują studentów, wspólnie ze studentami rozwiązują problemy badawcze, posiadają dobre relacje edukacyjne ze studentami, zwracają uwagę na BHP podczas zajęć (ubiór ochronny, rękawiczki, związane włosy u studentów) co jest ważne podczas zajęć laboratoryjnych oraz bardzo szczegółowe przygotowanie instrukcji i pomocy dydaktycznych dla studentów.

Zalecenia pohospitacyjne dotyczyły wskazań by układ treści przekazywanych podczas zajęć był zgodny z zasadą stopniowania trudności, by w większym stopniu aktywizować studentów oraz motywować ich do samodzielnego studiowania i wykonywania doświadczeń, zachęcać studentów do czynnego udziału w dyskusji, przypomnienia przez prowadzących celów zajęć oraz by prowadzący posługiwali się bardziej precyzyjnym słownictwem naukowym. Ponadto przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć dydaktycznych oceniane jest przez Wydziałową Komisję Oceniającą.

W roku akademickim 2018/19, podobnie jak w latach ubiegłych, studenci wypełniali ankiety poprzez system USOS oceniając kadre dydaktyczną oraz pracowników innych jednostek w następujących obszarach: komunikatywność, ogólna ocena prowadzącego zajęcia, organizacja zajęć (punktualność, konsekwencja w realizacji zajęć), przekazywany zasób wiedzy i umiejętności, sposób oceny stosowany przez prowadzącego, umiejętność zainteresowania przedmiotem, wymagania w stosunku do studenta. Na podstawie wyników ankiet można stwierdzić, że studenci dobrze oceniają kadre dydaktyczną wydziału Biologiczno-Chemicznego. Tegoroczne oceny są zbliżone do ocen z ubiegłego roku akademickiego, ponieważ komunikatywność oceniono na 4,39 (4,39 w 2017/2018 r.), ogólna ocena prowadzącego zajęcia to 4,41 (4,39 2017/2018 r.), organizację zajęć (punktualność, konsekwencja w realizacji zajęć) oceniono na 4,50 (4,51 w 2017/2018 r.), przekazywany zasób wiedzy i umiejętności oceniono na 4,40 (4,37 w 2017/2018 r.), sposób oceny stosowany przez prowadzącego oceniono na 4,41 (4,38 w 2017/2018 r.), umiejętność zainteresowania przedmiotem oceniono na 4,24 (4,20 w 2017/2018 r.), wymagania w stosunku do studenta oceniono na 4,52 (4,55 w 2017/2018 r.). Wart podkreślenia jest fakt, że pracownicy Wydziału Biologiczno-Chemicznego, w każdej kategorii, zostali ocenieni lepiej niż pracownicy innych jednostek.

Obok ankiet wypełnionych przez studentów poprzez system USOS w roku akademickim 2018/2019 ocena jakości zajęć dydaktycznych przez studentów kierunku Biologia odbywała się również na podstawie ankiet ewaluacyjnych (na grupie 56 studentów III roku studiów I stopnia kierunku Biologia) oraz bezpośrednio od studentów podczas konsultacji, seminariów magisterskich, innych zajęć dydaktycznych, spotkań z członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Studenci bardzo dobrze i dobrze (56%) oceniają prowadzone wykłady obowiązkowe (w ubiegłym roku 70%), ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe 67% ocen bardzo dobrych i dobrych (w 2018 r. -81%), seminaria i proseminaria 45% (w ubiegłym roku 60%), przedmioty fakultatywne 33% (w 2018 roku 49%), lektoraty 33% (w ubiegłym roku 69%), praktyki i zajęcia poza uczelnią 78% (w ubiegłym roku 67%). Ankietowani bardzo dobrze i dobrze ocenili warsztaty i laboratoria 67% (w ubiegłym roku 91%), a 56% (w ubiegłym roku 32%) bardzo dobrze i dobrze oceniło sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania i opracowania. Indywidualne konsultacje pozytywnie oceniło 78%, natomiast 22% miało przeciętne zdanie na ten temat. Podsumowując oceny wystawione przez ankietowanych za zajęcia w roku akademickim 2018/2019 są nieco niższe w porównaniu do ocen z ubiegłego roku.

W celu poprawy ogólnej jakości kształcenia studenci III roku proponują (pojedyncze wypowiedzi):

- zmienić niektórych prowadzących;
- zwiększyć ilość zadań praktycznych i naukę krytycznego myślenia w programie zajęć i studiów;
- zwiększyć ilość zajęć terenowych w programie studiów;
- zwiększyć ilość zajęć praktycznych.

W Instytucie Biologii prężnie działa Koło Naukowe Biologów (KNB), obecnie liczy 24 studentów. W roku 2018/2019 KNB prowadziło:

- badania wokół relacji owady - pasożytnictwo i ich wpływu na poszczególne grupy owadów i pajęczaków, badaniu obcego w faunie Polski gatunku muchówki, pryszczarka robinowego. Badania prowadzono w Sekcji Entomologicznej, pod opieką dr Agaty Kostro-Ambroziak;
- Akcję Płatki oraz Akcję Carska Droga, które dotyczyły monitorowania skali migracji, różnorodności gatunkowej i czynnej ochrony płazów. Akcje prowadzi Sekcja Herpetologiczna opiekę nad którą sprawuje dr Adam Hermaniuk;
- Akcję Siemianówka oraz Ogólnopolską Akcją Karmnik, obie akcje dotyczą poznania tras wędrówek ptaków i awifauny zbiornika Siemianówka, obrączkowanie ptaków; w akcjach uczestniczyli studenci z Sekcji Ornitologicznej, która opiekuje się dr Krzysztof Deoniziak.

Ze względu na rosnące zainteresowanie fotografią przyrodniczą powstała w 2018 roku w KNB Sekcja Fotograficzna, której opiekunem jest dr Janusz Kupryjanowicz. Sekcja zajmie się fotografią w terenie i w laboratorium wykorzystując do tego mikroskop DSX11. Poza tym KNB prowadziło Akcję „Student Pomocny z Natury” o charakterze charytatywnym, podczas której m.in. przeprowadzono zbiórkę surowców wtórnych. Członkowie KNB uczestniczyli w kolejnym Ogólnopolskim Przeglądzie Działalności Studenckich Kół Naukowych Przyrodników. Członkowie KNB brali udział w projekcie realizowanym przez Stowarzyszenie Czysty Świat dotyczący czynnej ochrony motyla modraszka ariona. W roku akademickim 2018/19 członkowie KNB prowadzili zajęcia w ramach Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki, Dni Akademickich, Nocy Biologów i Dni Otwartych Instytutu Biologii. O swoich pasjach i badaniach studenci z KNB opowiadają często w mass mediach. W 2018/19 roku Koło Naukowe Biologów świętowało 40-lecie swojej działalności.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Hospitacje zajęć odbywają się zgodnie z zasadami określonymi w §6 Załącznika do Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. (Uczelniany System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia). Studenci wysoko oceniają poziom zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału Biologiczno-Chemicznego na kierunku Biologia. W celu poprawy jakości kształcenia na kierunku Biologia rekomenduje się zwiększenie liczby zajęć praktycznych, zmodyfikowanie zajęć laboratoryjnych i ćwiczeń w kierunku samodzielnego wykorzystania aparatury badawczej przez studentów. Należy zwiększyć liczbę hospitowanych zajęć. W roku akad. 2018/2019 hospitowano laboratoria i konwersatoria. W przyszłym roku akademickim należy dodatkowo przeprowadzić hospitację wykładów.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W celu zwiększenia efektywności kształcenia i zapewnienia bezpieczeństwa pracy na kierunku Biologia za zgodą Rektora UwB w roku akad. 2018/2019 zmniejszono liczbę studentów w grupach laboratoryjnych oraz podczas zajęć terenowych.

IV. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW**1) Zasoby biblioteczne**

Studenci Biologii mają szerokie możliwości pracy własnej z wykorzystaniem bogatych zbiorów Biblioteki Instytutu Biologii i Biblioteki Głównej UwB. Biblioteka Główna funkcjonująca w dwóch lokalizacjach, przy ul. Akademickiej 2 (czytelnia) i ul. Konstantego Ciołkowskiego 1 K (Instytut Chemii – KAMPUS) (sekretariat i wypożyczalnia) pracuje w czasie roku akademickiego w godz. 8 – 17. Biblioteka Instytutu Biologii pracuje w godzinach 8 – 17 (poniedziałek – czwartek) i 8 – 15 (piątek). Zasoby biblioteczne stanowią podręczniki akademickie i monografie naukowe oraz czasopisma naukowe i popularnonaukowe.

Na podstawie informacji udzielonych w ankietach studenci deklarują, iż 22% z nich kilka razy w roku korzysta z Biblioteki Uniwersyteckiej, a 56% korzysta kilka razy w miesiącu z Biblioteki Instytutu Biologii. Studenci kilka razy w miesiącu (22%) lub rzadziej (22%) korzystają z innych bibliotek, najczęściej w miejscu zamieszkania. Przeprowadzona ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej wskazuje, że studenci w skali od 1 do 5 (gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najlepszą) na 4,2 oceniają dostępność lektur obowiązkowych; 4,0 – ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów; 4,2 – aktualność księgozbioru; sprawność obsługi – 4,3 i przyjazność obsługi – 4,3; warunki pracy czytelnicy – 4,7 oraz godziny otwarcia – 4,0. Natomiast możliwość kopiowania tekstów i korzystania z Internetu oceniają odpowiednio na 4,0 i 4,3. We wszystkich ocenianych parametrach, oceny są zbliżone do poprzedniego badania.

Biblioteka Instytutowa uzyskała ocenę wyższą, w porównaniu do Biblioteki Uniwersyteckiej. Ankietowani studenci na ocenę 4,1 oceniają dostępność lektur obowiązkowych; 4,3 – ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów; 4,3 – aktualność księgozbioru; sprawność i przyjazność obsługi oraz warunki pracy czytelnicy studenci oceniają na 5,0; godziny otwarcia – 4,9. Natomiast możliwość kopiowania tekstów i korzystania z Internetu oceniają odpowiednio na 4,7. We wszystkich ocenianych parametrach, oceny są nieco wyższe w stosunku do poprzedniego badania z roku akad. 2017/18.

2) Jakość infrastruktury dydaktycznej

Zajęcia studentów Biologii odbywają się w kampusie UwB, którego częścią jest budynek Instytutu Biologii. W budynku znajdują się 4 sale wykładowe, 5 sal seminaryjnych, 16 sal ćwiczeniowych, jedna pracownia komputerowa, jedna pracownia GIS i 91 laboratoriów oraz pomieszczenia hodowlane. Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w nagłośnienie, rzutniki multimedialne oraz tablice interaktywne, a dwie z nich w wizualizery. Sale ćwiczeniowe o charakterze biologicznym są wyposażone w sprzęt optyczny. Większość laboratoriów ma zainstalowane dygestoria oraz posiada podstawowy i wysoko specjalistyczny sprzęt laboratoryjny. Niektóre z zajęć terenowych realizowane są w stacji terenowej w Gugnach. Budynek Instytutu Biologii jest w pełni przystosowany dla studentów poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Analiza wyników ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych wśród 56 studentów III roku wskazuje, iż wszyscy ankietowani (100%) oceniają bardzo dobrze i dobrze sale wykładowe. Również wszyscy ankietowani bardzo dobrze i dobrze oceniają sale ćwiczeniowe. W porównaniu z ankietami przeprowadzonymi w ubiegłym roku akademickim wzrosła liczba ocen bardzo dobrych (z 68% do 89%). Wysoko oceniono również środki audiowizualne (89%) i wyposażenie laboratoriów (89%). Zmniejszyła się w porównaniu z ostatnim badaniem liczba złych ocen dotycząca środków audiowizualnych i multimedialnych (z 2% do 0%). Zmniejszyła się, w porównaniu z ostatnim badaniem, liczba ankietowanych oceniających bardzo dobrze i dobrze dostęp do Internetu (z 67% do 33%), podobna liczba osób jak w roku ubiegłym negatywnie ocenia ten parametr (11%). Natomiast znacząco zwiększyła się liczba osób oceniająca przeciętnie dostęp do Internetu (z 23% na 56%)

W ankiecie studenci wypowiedzieli się również na temat funkcjonowania pracowni komputerowej. 89% ankietowanych (w ubiegłym roku 90%) uważa, że godziny otwarcia pracowni umożliwiają im efektywne korzystanie z pracowni, 89% wskazuje, że ilość stanowisk komputerowych jest wystarczająca (75% osób tak uważało w ubiegłym roku), a stanowiska komputerowe spełniają ich oczekiwania efektywnego korzystania z pracowni (89%). Studenci są zadowoleni z pracy pracowników opiekujących się pracownią, którzy udzielają fachowej pomocy w razie potrzeby (89%, w ubiegłym roku było 88%). Ankietowani nieco wyżej oceniają wszystkie elementy funkcjonowania pracowni komputerowej w porównaniu z badaniami w roku 2017/2018. Natomiast ogólna ocena pracowni komputerowej Instytutu Biologii jest nieco niższa w porównaniu z rokiem ubiegłym, ponieważ 55% studentów ocenia bardzo dobrze i dobrze funkcjonowanie pracowni komputerowej Instytutu Biologii (spadek pozytywnych ocen o 17%), 33% ocenia przeciętnie a 11% wyraziło złą opinię. Kilka razy w tygodniu i miesiącu korzysta z pracowni 44% ankietowanych, natomiast 56% deklaruje, że korzysta kilka razy w semestrze i rzadziej z pracowni komputerowej. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba ankietowanych korzystających z pracowni kilka razy w miesiącu lub częściej wzrosła o 9% (35%).

3) Dostępność i przejrzystość informacji na temat kształcenia

Niezbędne informacje na temat toku studiów dostępne są na stronie internetowej Wydziału, która zmieniła układ i szatę graficzną na bardziej czytelną dla studentów i pracowników oraz w dziekanacie na tablicach ogłoszeń. Na podstawie przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych w roku akademickim 2018/2019 wynika, że 100% (w ubiegłym roku 90%) studentów III roku Biologii pozytywnie ocenia dostępność informacji zawartych na stronie internetowej Wydziału odnośnie oferowanych form i poziomów kształcenia, 78% - jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami (65% w ubiegłym roku), 89% (w ubiegłym roku 81%) programu i planu studiów, 78% (w ubiegłym roku 69%) harmonogramu zajęć dydaktycznych, 78% (w ubiegłym roku 68%) - treści programowych przedmiotów, lektur przedmiotowych - 67% (61% w roku ubiegłym). Niżej w porównaniu z poprzednim rokiem studenci oceniają dostępność informacji odnośnie kryteriów zaliczania przedmiotów 66% (w ubiegłym roku 70%). Także wyżej oceniono dostępność do informacji dotyczących kwalifikacji zawodowych absolwenta (wzrost z 65% do 67%) i możliwości wyjazdu na inne uczelnie (wzrost z 76% do 89%).

Studenci wypowiadali się również na temat częstotliwości odwiedzania stron internetowych wydziału. 89% (wzrost o 20% w porównaniu z rokiem ubiegłym) z nich odwiedza strony internetowe kilka razy w tygodniu i kilka razy w miesiącu, a tylko 11% kilka razy w semestrze. Podsumowując można stwierdzić, że ankietowani studenci częściej odwiedzają stronę internetową Wydziału i Instytutu Biologii oraz mają o niej lepsze zdanie w porównaniu z badaniami w roku 2017/2018.

4) Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych

Organizacją studiów na kierunku Biologia zajmuje się Dziekanat Wydziału Biologiczno-Chemicznego oraz Dyrekcja Instytutu Biologii. Na podstawie ankiet przeprowadzonych na grupie 56 studentów III roku wynika, że 67% osób uważa, że godziny otwarcia dziekanatu umożliwiają sprawne załatwianie spraw, przeciwnego zdania jest 22% ankietowanych. Wyniki te są zbliżone do danych z zeszłego roku akademickiego. 67% ankietowanych uważa, że informacje dotyczące toku studiów przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący, innego zdania jest 22% ankietowanych, a 56% studentów uważa, że informacje w sprawie stypendiów są przedstawiane w sposób wyczerpujący i przystępny, przeciwnego zdania jest 22%. Natomiast 89% ankietowanych uważa, że również wyczerpująco przez pracowników dziekanatu przekazywane są informacje dotyczące opłat za studia, a 11% ankietowanych nie ma zdania. 45% studentów odwiedza dziekanat w celu załatwienia spraw kilka razy w semestrze, taki sam procent ankietowanych deklaruje, że odwiedza dziekanat kilka razy w miesiącu, a 10% - rzadziej.

Pozytywną opinię na temat funkcjonowania dziekanatu wyraziło 56% studentów (w ubiegłym roku 75%) ankietowanych, 33% wystawiło ocenę przeciętną, a 11% ankietowanych wystawiło ocenę negatywną za pracę dziekanatu. Głównym postulatem proponowanym przez studentów jest wydłużenie czasu otwarcia dziekanatu.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Zasoby podręczników akademickich w języku polskim i angielskim są co roku uzupełniane, zwiększa się także dostęp do internetowych baz danych, zawierających najnowsze publikacje z dziedziny nauk przyrodniczych. Zwiększona jest również dostępność do kopiowania tekstów.

Pracownia komputerowa w Instytucie Biologii ma 16 stanowisk wyposażonych w nowe komputery z dostępem do Internetu i zasobów bibliotecznych, z oprogramowaniem niezbędnym do przygotowania opracowań, sprawozdań, prac dyplomowych. Wyniki przeprowadzonej ankiety wskazują na prawidłowe funkcjonowanie pracowni komputerowej.

Strona internetowa zdaniem studentów jest przejrzysta i zawiera aktualne dane na temat kształcenia. Jednak wg studentów nie wystarczająco są informacje odnoszące się do treści programowych przedmiotów. W roku akademickim 2018/19 na stronie internetowej Wydziału utworzono tzw. Wirtualny Dziekanat, co znacznie ułatwia studentom wypełnianie dokumentów i przesyłanie ich do jednostki organizacyjnej.

Studenci pozytywnie oceniają funkcjonowanie dziekanatu i bibliotek. Przy czym ocena biblioteki instytutowej jest wyższa od oceny biblioteki uniwersyteckiej odnośnie dostępności podręczników, aktualności księgozbioru, sprawności i przyjazności obsługi, godzin otwarcia.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W porównaniu do ubiegłego roku studenci wyżej oceniają pracę biblioteki oraz jakość informacji zawartych na stronie internetowej Instytutu Biologii. Podobnie wzrósł odsetek osób pozytywnie oceniających funkcjonowanie pracowni komputerowej oraz infrastruktury, sal wykładowych, laboratoriów. Na Wydziale zostały opracowane jasne i ogólnodostępne wydziałowe kryteria oceny studentów. Zmniejszono liczbę osób w grupach laboratoryjnych, tak aby jak najwięcej osób mogło skorzystać z infrastruktury badawczej.

V. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

W roku akad. 2018/19 trzy osoby z kierunku Biologia (3 rok, I stopień) uczestniczyły w programie Erasmus+ (University of Antwerp, Belgia), natomiast 1 w programie MOST. Cztery osoby przyjechały do Instytutu Biologii w ramach wymiany Erasmus+ z następujących krajów: Grecja, Indonezja, Serbia, Algieria, a dwie z wymiany Chińskiej (Chiny). Doświadczenia i umiejętności zdobyte na innych uczelniach podczas wymiany naukowej, dydaktycznej studentów i pracowników są przedstawiane podczas seminariów ogólnoinstytutowych, seminariów doktoranckich, magisterskich oraz dyplomowych.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

W porównaniu do lat ubiegłych zwiększyła się liczba osób wyjeżdżających na uniwersytety zagraniczne w ramach wymiany międzynarodowej oraz liczba osób przyjeżdżających. Jednak nadal należy intensyfikować działania w celu zachęcenia większej liczby studentów Biologii do uczestnictwa w programie MOST oraz w programie ERASMUS+. W przyszłym roku akademickim należy przeprowadzić ankiety wśród uczestników wymiany studenckiej.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W porównaniu do lat ubiegłych zwiększyła się liczba osób wyjeżdżających na uniwersytety zagraniczne w ramach wymiany międzynarodowej programu Erasmus+. Na Wydziale dofinansowano koszty podróży studentów w programie Erasmus+. Informacje na temat możliwości wyjazdu na studia i praktyki w ramach programów MOST i Erasmus+ są systematycznie aktualizowane na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Podano kontakt do koordynatorów programu, wykaz niezbędnych dokumentów, zasady rekrutacji, wykaz uczelni partnerskich. W dniu 18.03.2019 r. w Instytucie Biologii odbyło się Wydziałowe spotkanie informacyjne dotyczące wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus+.

VI. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBITYCH STUDIÓW

Badania ankietowe na temat przebytych studiów na kierunku Biologia przeprowadzono wśród 22 absolwentów tego kierunku. Udzielone przez absolwentów wypowiedzi wskazują, że odbyte przez nich studia w bardzo dużym lub dużym stopniu pozwoliły na rozwinięcie znajomości zagadnień teoretycznych (73%, natomiast w zeszłym roku tak sądziło 56%), komunikacji interpersonalnych (78%, w zeszłym roku 26%), umiejętności samodzielnego doksztalcania się (78%, w zeszłym roku 59%) oraz umiejętności pracy zespołowej (73%, w zeszłym roku 51%), umiejętności rozwiązywania problemów (23%, w zeszłym roku 26%), orientacji i wiedzy o świecie (46%, w zeszłym roku 54%). Z wypowiedzi 73% ankietowanych studentów wynika, że ukończone studia umożliwiły im raczej w stopniu małym i średnim zdobycie zdolności do wykonywania konkretnych zawodów (w zeszłym roku 67%), oraz możliwości realizacji własnych zainteresowań (59%, w zeszłym roku 62%). Wskazuje to, że studenci lepiej niż w roku ubiegłym oceniają jakość kształcenia na II stopniu studiów kierunku Biologia.

Większość absolwentów dobrze i bardzo dobrze ocenia poszczególne elementy procesu dydaktycznego, tj.: wykłady obowiązkowe (73%, w zeszłym roku 46%), ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe (68%, w zeszłym roku 72%), seminaria i proseminaria (73%, w zeszłym roku 31%), lektoraty (68%, w zeszłym roku 41%), warsztaty i laboratoria (50%, w zeszłym roku 64%), indywidualne konsultacje (49%, w zeszłym roku 56%) oraz praktyki i zajęcia poza uczelnią (32%, w zeszłym roku 49%). Wyższe oceny w porównaniu z badaniami w poprzednim roku uzyskały zajęcia fakultatywne (45% ocen bardzo dobrych i dobrych, w zeszłym roku 30%). 63% ankietowanych studentów przeciętnie i źle ocenia organizację studiów i rozkłady zajęć. W zeszłym roku taką opinię miało 44% ankietowanych. Absolwenci uważają, że aby poprawić jakość kształcenia w pierwszej kolejności należałoby zwiększyć liczbę zajęć praktycznych, praktyk studenckich i staży we współpracy z pracodawcami oraz wprowadzić dodatkowe kursy i szkolenia potwierdzone certyfikatami ich ukończenia. Umożliwiłoby to im lepsze przygotowanie do wykonywania konkretnych zawodów. Ankietowani postulują zmodernizowanie programu studiów tak, aby niektóre zagadnienia nie powtarzały się na różnych zajęciach i przedmiotach. Opiniują, aby rozkład i plan studiów był lepiej ułożony tak aby nie

było okienek między zajęciami, co umożliwiłoby bardziej efektywne wykonywanie pracy magisterskiej. W opinii absolwentów nauczyciele akademicy powinni przekazywać bardziej aktualną wiedzę, bardziej aktywizować studentów i zwrócić uwagę, aby studenci na zajęciach praktycznych samodzielnie mogli korzystać z dostępnej nowoczesnej aparatury naukowej oraz nowoczesnych programów komputerowych. Ankietowani proponują aby zmniejszyć liczbę przedmiotów ogólnych (humanizujących), jednocześnie zwiększyć ilość godzin z przedmiotów specjalistycznych związanych z konkretną specjalnością. Postulują również o większą możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych oraz specjalności.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że absolwenci mają bardzo dobre zdanie na temat kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału, ponieważ wysoko i raczej wysoko oceniają kompetencje i profesjonalizm pracowników samodzielnych (86%), adiunktów (77%) i asystentów (63%). 45% uważa, że pracownicy administracji posiadają zróżnicowany poziom profesjonalizmu. W porównaniu do badania z ubiegłego roku zwiększyła się liczba osób, która ponownie wybrałaby ten kierunek studiów (50%), ale 55% ankietowanych deklaruje, że chciałaby studiować na innej Uczelni (w zeszłym roku chęć studiowania na innej Uczelni wyraziło 51%).

VII. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Opinie o przygotowaniu absolwentów do pracy są pozyskiwane od pracodawców, będących członkami Rady Konsultacyjnej przy Wydziale Biologiczno-Chemicznym. Spotkania z Radą Konsultacyjną odbywają się systematycznie i stanowią dobrą bezpośrednią podstawę wymiany opinii i doświadczeń na temat jakości kształcenia na wydziale. Część z członków Rady Konsultacyjnej jest absolwentami naszego wydziału i są oni potencjalnymi pracodawcami naszych absolwentów, którym zależy na podwyższaniu kompetencji naszych studentów. Co roku zbierane są opinie od opiekunów praktyk zawodowych studentów, którzy odbywają praktykę po 4 semestrze studiów pierwszego stopnia. Opiekunowie wyrażają swoje zdanie nt. działań, jakie powinna podjąć Uczelnia, aby poprawić przygotowanie studentów do pracy zawodowej. Opinie zbierane są również podczas indywidualnych spotkań z przedstawicielami firm działających w naszym regionie.

VIII. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Raport z Badania Losów Absolwentów (BLA) rocznika 2017/2018 powstał na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej przez Dział Spraw Studenckich, Sekcję – Biuro Karier w grudniu 2018 i styczniu 2019 roku. Narzędziem badawczym była ankieta internetowa (CAWI), która została udostępniona przez Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS) za pomocą serwisu Ankieter. Na podane przez absolwentów adresy e-mailowe została wysłana wiadomość zawierająca link do ankiety. Każdy student, który udostępnił swój adres e-mail w systemie USOS, mógł wziąć udział w badaniu. Badaną populację stanowili absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2017/2018. BLA zostało przeprowadzone w grudniu 2018 i styczniu 2019 roku, czyli w czasie nie dłuższym niż 6 miesięcy od momentu ukończenia studiów. Badaną populację stanowili absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, w tym absolwenci Wydziału Biologiczno-Chemicznego (31 osób) z podziałem na kierunki, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2017/2018.

W badaniu wzięło udział 18 absolwentów kierunku Biologia. Z przeprowadzonych badań wynika, że większość absolwentów (73%) kierunku Biologia w małym stopniu lub wcale nie wykorzystuje nabytych podczas studiów umiejętności w swojej pracy zawodowej. Zdecydowana większość absolwentów biologii, którzy mieli trudność w znalezieniu pracy, narzekali na brak doświadczenia (92%), brak ofert na lokalnym rynku pracy (83%). Dokładnie 3/4 z nich przyznało też, że mają zawód, w którym trudno znaleźć pracę oraz brak im odpowiednich kwalifikacji. 28% absolwentów biologii czuje, że są dobrze przygotowani pod względem praktycznym do wykonywania zawodu, jednak 39% jest niezdecydowana w swojej opinii na temat poziomu przygotowania do wykonywanego zawodu. Natomiast aż 67% deklaruje, że są dobrze przygotowani pod względem teoretycznym. Więcej niż połowa respondentów po ukończeniu biologii jest zdania, że ukończone studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych związanych z kierunkiem studiów. Ponad połowa ankietowanych (55%) uważa, że ukończone studia nie pomogły w rozwinięciu umiejętności w zakresie języków obcych, natomiast 50% sądzi iż studia nie pomogły w rozwinięciu i umiejętności informatycznych. 28% absolwentów jest zadowolonych z rozwinięcia umiejętności interpersonalnych podczas studiowania na kierunku biologia.

Wnioski (rekommendacje WZJK):

Zaleca się bliższą współpracę z Biurem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UWB w celu pozyskiwania większej liczby opinii absolwentów kierunku Biologia na temat jakości kształcenia. Wyniki ankiet powinny być opracowane również pod kątem oceny jakości kształcenia przez absolwentów kierunku biologia.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów w grudniu 2018 r. i styczniu 2019 roku przeprowadziło Badania Losów Absolwentów (BLA) na podstawie zmodyfikowanej i konsultowanej z WSZJK ankiety internetowej (CAWI) z podziałem na kierunki studiów. Po raz pierwszy przeprowadzono ankietę wśród pracujących absolwentów kierunku Biologia (18 osób). Zwiększono również współpracę z pracodawcami w ramach projektu Kuźnia kompetencji w celu ściślejszego powiązania nabywanych umiejętności z przyszłą pracą zawodową absolwentów

IX. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Na Wydziale Biologiczno-Chemicznym w roku akad. 2016/2017 powołano Komisję ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się (PEU) oraz Wydziałowego Doradcę ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się (PEU). Oceną kompetencji osób zaangażowanych w proces potwierdzenia efektów uczenia się zajmuje się Rada Wydziału. W celu przestrzegania ustalonych standardów w zakresie dokumentowania poszczególnych etapów PEU, każdy koordynator przedmiotu na koniec roku akademickiego jest zobowiązany do przedłożenia informacji nt. osiągnięcia efektów kształcenia z poszczególnych przedmiotów. W tym celu wypełniają formularz, w którym potwierdza się spełnienie efektów kierunkowych odnoszących się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, sposobu ich weryfikacji oraz sugestii dotyczących ewentualnych zmian kierunkowych efektów kształcenia. Ponadto każdy koordynator jest zobowiązany do archiwizowania prac zaliczeniowych studentów do wglądu Komisji Akredytacyjnych, Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji Dydaktycznych i in. Powołana na wydziale komisja PEU zajmuje się również przestrzeganiem ustalonych kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się dla danej kwalifikacji, oceną ustalonej procedury odwoławczej od wyników walidacji PEU oraz dostępnością informacji nt. kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się.

Wydział Biologiczno-Chemiczny Studia doktoranckie w zakresie Biologii

I. Ocena programu studiów i warunków studiowania

Kwestionariusz ankiety oceny studiów doktoranckich w roku akademickim 2018/2019 r. wypełniło 14 osób (64%) spośród doktorantów studiów doktoranckich w zakresie biologii prowadzonych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym UwB. Ankiety uzupełnili doktoranci, którzy byli obecni w Instytucie Biologii w czerwcu 2019 r. i w tym czasie prowadzili badania laboratoryjne. Za pomocą kwestionariusza ankiety zebrane są opinie doktorantów na temat programu studiów doktoranckich i warunków studiowania, praktyk oraz systemu stypendialnego.

W 2019 r. 100% ankietowanych było całkowicie i w dużym stopniu zadowolonych ze studiów doktoranckich, w roku 2018 zadowolonych było 82% doktorantów. Ankietowani pozytywnie - 92% (w 2018 r. 91%) ocenili dostępne informacje dotyczące studiów doktoranckich na stronie internetowej Wydziału. Zdecydowanie dla wszystkich ankietowanych (100%) przejrzyste są kryteria rekrutacji. Ankietowani (100%), wyżej w porównaniu do ubiegłego roku ocenili dostępność czasopism naukowych niżej (54%) ocenili dostęp do specjalistycznego oprogramowania (w ubiegłym roku 64%). Niżej (69%) ocenili także całkowitą dostępność aparatury (w ubiegłym roku 92%). Podobnie jak w roku 2017/2018, wysoko oceniono listę obowiązkowych seminariów i zajęć monograficznych do wyboru (92%). Zdaniem 92% ankietowanych pracownicy Dziekanatu należycie wywiązywali się ze swoich zadań związanych ze studiami doktoranckimi.

77% ankietowanych (w ubiegłym roku 66%) jest zdania, że program studiów gwarantuje osiągnięcie założonych efektów kształcenia, 8% ankietowanych nie miało zdania w tej sprawie. 31% ankietowanych stwierdziło, że obowiązkowe zajęcia prowadzone w ramach studiów doktoranckich były pomocne w realizacji pracy doktorskiej, 46% doktorantów uważało, że w małym stopniu (w ubiegłym roku 64%) a 23% określiło, że zdecydowanie nie były pomocne w realizacji pracy doktorskiej. Wszyscy ankietowani (100%) stwierdzili, że spotkania z opiekunem naukowym/promotorem były przydatne dla postępów w pracy naukowej, a 92% wyraziło opinię, że opiekun naukowy wykazywał należyte zainteresowanie postępami w pracy doktorskiej i motywował do pracy naukowej. Wszyscy ankietowani (100%) stwierdzili, że zdecydowanie i w dużym stopniu mieli możliwość planowania i realizacji badań w ramach realizowanego tematu pracy doktorskiej. Także wszyscy badani (100%) ocenili, że kierownik studiów doktoranckich całkowicie wywiązywał się ze swoich zadań. Większość ankietowanych (77%) stwierdziła, że doktoranci mogą uczestniczyć w prowadzonych na Wydziale kursach specjalistycznych, poza tym 91% badanych chciałoby, aby uczelnia oferowała doktorantom kursy w formie e-learningowej (przez Internet) jako alternatywę. 76% ankietowanych widzi potrzebę wprowadzenia zmian w programie kształcenia na studiach doktoranckich. W porównaniu do poprzedniego roku (63%), nieznacznie zwiększyła się liczba ankietowanych (69%), która jest za wprowadzeniem zmian w sposobie organizacji studiów doktoranckich. Proponowane przez ankietowanych (w pojedynczych wypowiedziach) zmiany dotyczą:

- zorganizowania kursu pisania i publikowania w języku angielskim (od niuansów językowych do mechanizmu wysłania pracy do redakcji i korespondencji z recenzentami);
- wprowadzenia zajęć praktycznych statystyki ;
- jedna propozycja dotyczyła ograniczenia programu studiów doktoranckich jedynie do seminarium doktoranckiego odbywanego raz w roku.

W ankiecie pytano doktorantów o finansowanie badań. Podobnie, jak w ubiegłorocznych badaniach największa grupa bo 85% ankietowanych nie aplikowało o finansowanie badań prowadzonych w ramach pracy doktorskiej z funduszy innych (np. grant NCN, NCBiR) niż uczelniane. Pojedyncze osoby ankietowane wyjaśniły, dlaczego nie starały się o dofinansowanie badań. Między innymi dlatego, że mają zbyt mały dorobek naukowy, mają wystarczająco dużo środków z innego źródła, nie zdążyły przygotować wniosku. Natomiast 54% (w 2018 r. 73%) aplikowało o finansowanie badań z funduszy dostępnych na Uniwersytecie w Białymstoku, a otrzymało je 46% ankietowanych, więcej o 10% w porównaniu do ubiegłego roku. 31% doktorantów dobrze oceniło dofinansowanie ze strony Uczelni (w ubiegłym roku 19%) swojego udziału w konferencjach naukowych, 15% nie miało w tej sprawie wyrobionego zdania, a 23% źle ocenia dofinansowanie uczelni. Możliwość udziału w konferencjach naukowych organizowanych na Uczelni bardzo dobrze i dobrze ocenia 46% ankietowanych (w 2017/2018 r -54%) ankietowanych, źle ocenia tylko 8%.

II. Ocena praktyk

W porównaniu do ubiegłego roku zwiększyła się od 22% do 67% liczba ankietowanych, którzy samodzielnie prowadzili zajęcia dydaktyczne w toku studiów doktoranckich. Większość ankietowanych prowadzących zajęcia (72%) nie miało żadnych problemów podczas zajęć dydaktycznych. Wśród uwag do zajęć podano trudność z równomiernym zagospodarowaniem czasu na zajęciach.

III. System stypendialny

Doktorantom znane były kryteria przyznawania stypendiów socjalnych (92%), doktoranckich (91%), dla najlepszych doktorantów (84%), zapomogi (58%), stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych (42%), oraz kryteria zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej (92%).

Zmniejszyła się w porównaniu do ubiegłego roku liczba ankietowanych otrzymujących pomoc materialną. Doktoranci w toku studiów doktoranckich otrzymywali następujące stypendia: socjalne -20% (w ubiegłym roku 36%); dla najlepszych doktorantów -25% (w roku 2017/2018 45%), doktoranckie -40% (w roku 2017/2018 – 90%); zwiększenie stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej -10% (w ubiegłym roku 36%); zapomogę 5%. Każdy z ankietowanych korzysta z pewnej formy pomocy materialnej. Środki na utrzymanie doktoranci otrzymali również od rodziców (35%, w ubiegłym roku 54%). Zmniejszyła się liczba osób, która pracowała w niepełnym wymiarze godzin poza uczelnią (z 27% do 12%), oraz liczba ankietowanych, którzy pracowali poza uczelnią w pełnym wymiarze godzin (z 54% do 29%). Mimo trudności z utrzymaniem i posiadając obecną wiedzę na temat studiów doktoranckich na Uniwersytecie w Białymstoku, 85% ankietowanych zdecydowałoby się ponownie podjąć studia doktoranckie (w 2018 r. 64%), raczej nie podjęłoby studiów 15%. Głównym powodem rozpoczęcia studiów doktoranckich było rozwijanie zainteresowań (92%), następnie zatrudnienie w szkolnictwie wyższym (38%) oraz w jednostkach naukowo-badawczych (54%), uzyskanie legitymacji doktoranta i związanych z tym przywilejów (23%), uzyskanie wsparcia finansowego w postaci stypendiów (23%) .

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Analizując ocenę programu i warunków studiowania przez uczestników studiów doktoranckich możemy stwierdzić, że zdecydowana większość jest zadowolona ze studiów. Jednocześnie również większość widzi potrzebę przeprowadzenia zmian w programie kształcenia i w sposobie organizacji studiów tak, aby były bardziej pomocne w realizacji prac badawczych.

Wydział Biologiczno-Chemiczny

Kierunek studiów:

CHEMIA**studia I i II stopnia**

Studia prowadzone w Instytucie Chemii:

- Studia I stopnia:

kierunek Chemia ze specjalnościami: Chemia Medyczna i Chemia Kryminalistyczna

- Studia II stopnia:

kierunek Chemia i Chemia Kryminalistyczna i Sądowa

W roku akademickim 2018/2019 były prowadzone studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Chemia, zgodnie z PRK. W ankiecie ewaluacyjnej, w roku akademickim 2018/2019, wzięło udział 63 z 83 studentów III roku studiów pierwszego stopnia (47 K i 15 M) 1 osoba nie zaznaczyła odpowiedzi; co stanowi 76% studentów w tej grupie). W badanej grupie studentów rozkład średniej ocen ankietowanych przedstawiał się następująco: średnia 3.0-3.49 – 4 osoby (7%), średnia 3.5-3.99 – 22 osoby (36%), średnia 4.0-4.49 – 29 osób (47%), średnia 4.5-5.0 – 6 osób (10%), 2 osoby nie zaznaczyły odpowiedzi. W ankiecie absolwenta wzięło udział 37 z 55 studentów II roku studiów drugiego stopnia (32 K i 5 M), 14 osób nie zaznaczyło odpowiedzi; co stanowi 67% studentów w tej grupie). W badanej grupie studentów rozkład ocen na dyplomie układał się w sposób następujący: 3 – 2 osoby (5,4%), 4 – 14 osób (38%), 5 – 7 osób (19%), 14 osób nie udzieliło odpowiedzi na pytanie o ocenę na dyplomie.

I. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH**1) Analiza kadry naukowej**

Minimum kadrowe na kierunku Chemia stanowią nauczyciele akademicy zatrudnieni na podstawie mianowania albo umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów Dz.U. 2016 poz. 1861). Do minimum kadrowego na tym kierunku zaliczane jest 17 osób, w tym 4 profesorów, 5 doktorów habilitowanych, 8 doktorów. Wszyscy wskazani nauczyciele akademicy posiadają dorobek publikacyjny zgodny z reprezentowanym kierunkiem. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa i zgodna z działalnością naukową poszczególnych nauczycieli akademickich. Dorobek publikacyjny pracowników wchodzących w skład minimum kadrowego obejmuje: publikacje w czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym i krajowym, artykuły popularnonaukowe i podręczniki. Aktywność naukowa i dydaktyczna zatrudnionej kadry akademickiej jest systematycznie oceniana przez Wydziałową Komisję Oceniającą. Ocena działalności naukowo-dydaktycznej pracowników odbywa się również na podstawie Karty Osiągnięć Pracownika oraz sprawozdań rocznych składanych dziekanowi WBCh.

W roku akademickim 2018/2019 na Wydziale Biologiczno-Chemicznym prowadzono zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem platformy do kształcenia na odległość (metodami zarówno 'e-learning' jak i 'blended learning'), jeden przedmiot był prowadzony w Instytucie Chemii; pracownicy Wydziału BCh zgłaszali się na bezpłatne szkolenie z zakresu tworzenia i prowadzenia zajęć w trybie e-learning. Niewielka ilość przedmiotów nauczana w formie e-learningu jest prawdopodobnie spowodowana specyfiką nauczania przedmiotów eksperymentalnych jakim niewątpliwie jest chemia.

Ponadto pracownicy, którzy byli promotorami prac licencjackich i magisterskich, uczestniczyli w kursie programu antyplagiatoowego JSA.

2) Obsada zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami

Na podstawie analizy dorobku naukowego pracowników dydaktycznych, sylabusów przedmiotowych, ankiet, działalności nauczycieli akademickich na podstawie corocznych sprawozdań oraz konsultacji ze studentami można stwierdzić, że obsada zajęć jest zgodna z kompetencjami naukowymi zatrudnionych nauczycieli akademickich. Szereg pracowników realizuje granty badawcze obejmujące tematykę syntezy i analizy nowoczesnych materiałów, biologicznie aktywnych związków chemicznych oraz nowoczesnych metod analitycznych. Pracownicy w trakcie realizacji zadań badawczych wykorzystują najnowszą aparaturę naukowo-badawczą, w którą jest wyposażone działające od 2012 roku Centrum Syntezy i Analizy BioNanoTechno Uniwersytetu w Białymstoku. Ponadto do realizacji kierunku Chemia Kryminalistyczna i Sądowa zatrudniono aż 9 zewnętrznych ekspertów z dużym doświadczeniem w dziedzinie kryminalistyki. Są to pracownicy: Centralnego Laboratorium Policji w Warszawie, laboratorium Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku i Izby Administracji Skarbowej w Białymstoku oraz Uniwersytetu Medycznego w

Białymstoku z dużym doświadczeniem praktycznym) oraz 1 zewnętrznego eksperta na kierunku Chemia z Izby Administracji Skarbowej w Białymstoku.

Wnioski (rekomendacje WSZJK):

Kompetencje zawodowe zatrudnianej kadry dydaktycznej są odpowiednie do prowadzenia nowoczesnego kształcenia z różnych dziedzin chemii. Monitorowanie standardów akademickich w Instytucie Chemii odbywa się w sposób prawidłowy. Duża liczba ekspertów zewnętrznych z dużym doświadczeniem praktycznym umożliwi lepsze przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy. Jednakże w ramach podnoszenia kwalifikacji nauczycieli akademickich należy dążyć do zwiększenia liczby efektywnie składanych wniosków o finansowanie projektów badawczych.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Pracownicy i doktoranci w roku 2018 realizowali 22 granty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki obejmujące tematykę syntezy i analizy nowoczesnych materiałów, biologicznie aktywnych związków chemicznych oraz wykorzystania nowoczesnych metod analitycznych w badaniach środowiska. Tak duża liczba projektów badawczych może cieszyć, jednak tylko 9 grantów było realizowane przez doświadczonych pracowników Instytutu (finansowane w ramach konkursów Opus – 7 grantów, Sonata i Sonata Bis – po 1 grant). Większość projektów badawczych realizowanych w Instytucie Chemii UwB stanowią granty przyznawane młodym naukowcom (przyznane w ramach konkursów: Preludium – 7 grantów, Miniatura – 4 granty, Etiuda i Fuga – po 1 grant) co świadczy o dużym potencjale młodych pracowników zatrudnionych w jednostce. W 2018 roku w Instytucie Chemii realizowano również 4 projekty badawcze doktoranckie oraz 2 projekty badawcze podoktorskie w ramach projektów BMN. Przyznano także 2 stypendia doktoranckie wyłonione w wewnętrznym trybie konkursowym w Instytucie Chemii. Pracownicy w trakcie realizacji zadań badawczych wykorzystują najnowszą aparaturę naukowo-badawczą zakupioną na potrzeby Kampusu oraz Centrum Syntezy i Analizy BioNanoTechno Uniwersytetu w Białymstoku, a także w ramach realizowanych grantów. W związku z utworzeniem nowych specjalności na kierunku Chemia, pracownicy uczestniczą w konferencjach naukowych dotyczących zagadnień związanych z kryminalistyką oraz chemią medyczną. W roku akademickim 2018/2019 zorganizowano w Instytucie Chemii 4 konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym, a w dniach 31.05-1.06.2019 zorganizowano „IV Konferencję Młodych Chemików Sądowych” której celem była wymiana doświadczeń i prezentowanie wyników badań przeprowadzonych przez studentów kierunku Chemia Kryminalistyczna i Sądowa. Należy podkreślić zaangażowanie władz Wydziału Biologiczno-Chemicznego w pozyskiwanie nowych grantów – odbyły się szkolenia dla osób wyrażających chęć składania wniosków grantowych prowadzone między innymi przez ekspertów NCN.

Dwóch pracowników Instytutu Chemii odbyło również studia podyplomowe z dziedziny „Prawa dowodowego kryminalistyki oraz nauk pokrewnych” w Centrum Nauk Sądowych Uniwersytetu Warszawskiego. W Instytucie Chemii zatrudniani są również zewnętrzni eksperci – do realizacji kierunku Chemia Kryminalistyczna i Sądowa zatrudniono osoby z dużym doświadczeniem w dziedzinie kryminalistyki. Są to pracownicy: Centralnego Laboratorium Policji w Warszawie, laboratorium Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku i Izby Administracji Skarbowej w Białymstoku oraz Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dużym doświadczeniem praktycznym oraz 1 zewnętrznego eksperta na kierunku Chemia z Izby Administracji Skarbowej w Białymstoku. Tak duża liczba zewnętrznych ekspertów zatrudnionych do prowadzenia zajęć dydaktycznych dobitnie świadczy o chęci efektywniejszego nauczania przedmiotów niezbędnych podczas praktycznej pracy w zawodzie.

II. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1) Spójność koncepcji kształcenia

Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją dotyczącą planu studiów kierunku Chemia i dokonał jego oceny pod kątem zgodności z obowiązującymi standardami. Stwierdzono, że wszystkie elementy procesu kształcenia dla studiów I stopnia oraz studiów II stopnia są spójne.

2) Zgodność zakładanych efektów kształcenia z PRK

Analiza programów kształcenia dla studiów I i II stopnia, wskazuje, że są one zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów; ustawą z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw.

Należy podkreślić że w programach studiów nie ma uwzględnionej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie co jest wymagane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Wszelkie zmiany programowe są konsultowane w ramach Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, w której biorą też udział przedstawiciele Samorządu Studenckiego. **Modyfikacje programu nauczania są każdorazowo opiniowane przez Wydziałową Komisję Dydaktyczną oraz zatwierdzone przez Radę Naukową Instytutu Chemii i Radę Wydziału Biologiczno-Chemicznego.** W 2013 r. przy Wydziale Biologiczno-Chemicznym została powołana **Rada Konsultacyjna złożona z przedstawicieli pracodawców, która opiniuje i doradza w sprawie programów studiów.** Zmiany w planach studiów są ostatecznie zatwierdzone przez Senat uczelni.

W ramach podjętych działań przeprowadzono również ankietę ewaluacyjną wśród studentów kończących w roku akademickim 2018/2019 studia chemiczne pierwszego stopnia (63 osoby) i ankietę absolwenta wśród studentów drugiego stopnia (38 osób). Z przeprowadzonych ankiet wynika, że 62% studentów III roku I stopnia jest zdecydowanie zadowolona lub raczej zadowolona z odbytych studiów na kierunku Chemia.

Ocena dokonana przez studentów I stopnia wypadła pozytywnie, w zakresie większości ocenianych aspektów. Aż 85% ankietowanych uważa, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca, a 10% osób nie ma zdania na ten temat. 65% ankietowanych oceniło pozytywnie sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania, a 30% ankietowanych nie miało zdania na ten temat.

Duża część studentów jest za zwiększeniem oferty przedmiotów dodatkowych (41% ankietowanych) oraz zajęć praktycznych (aż 82%). Dość zróżnicowane są opinie na temat zwiększenia intensywności nauki na kierunku – za zwiększeniem było 27% badanych, 40% było przeciwnego zdania, a 33% ankietowanych nie miało na ten temat zdania.

Absolwenci studiów II stopnia uważają, że odbyte zajęcia pozwoliły na duże rozwinięcie wszelkich badanych umiejętności. 71% studentów dobrze oceniło znajomość zagadnień teoretycznych, 63% ankietowanych stwierdziło, że studia pozwoliły na rozwinięcie umiejętności pracy zespołowej, 76% stwierdziło, że rozwinęły w nich umiejętność komunikacji z innymi ludźmi, a 71% ankietowanych stwierdziła że odbyte studia pozwoliły rozwinąć umiejętność samodzielnego dokształcania się. Studenci stwierdzili, że odbyte studia w stopniu średnim pozwoliły im na rozwinięcie orientacji i wiedzy o świecie (47% ankietowanych zaznaczyła odpowiedź w stopniu dużym i bardzo dużym, a 29% w stopniu średnim). Ankietowani najniżej ocenili możliwość realizacji własnych zainteresowań (w stopniu dużym i bardzo dużym oceniło je 29% badanych, a aż 47% w tej kategorii zaznaczyło mało lub bardzo mało). Słabo ocenione zostało również rozwinięcie umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów (w stopniu dużym i bardzo dużym 29%, a w stopniu małym i bardzo małym 29% odpowiedzi) oraz zdolność do wykonywania konkretnych zawodów (w stopniu dużym i bardzo dużym 29%, a w stopniu małym i bardzo małym 37% odpowiedzi). Można uznać, że trend jest zgodny z profilem studiów na uniwersytecie, gdzie rozwija się przede wszystkim umiejętność samodzielnego dokształcania się i pracy zespołowej. Na uwagę zasługuje jednak niska ocena w kategorii możliwość realizacji własnych zainteresowań, co może być spowodowane niewielką ilością przedmiotów do wyboru studenta oraz niską popularyzacją ponadprogramowego angażowania się studentów w badania naukowe realizowane w jednostce. Z wiedzy członków komisji wynika, że niektórzy studenci już od pierwszych lat studiów angażują się w badania naukowe realizowane w Instytucie Chemii, jednak jest to mało upowszechnione wśród studentów, którzy nie widząc szans na rozwój zainteresowań czują się rozgoryczeni.

3) Zgodność programów studiów

Obowiązujące w roku akademickim 2018/2019 programy kształcenia i plany studiów kierunku Chemia są udostępnione na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Programy są zgodne z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Programy są dostosowane do specyfiki i formy kształcenia.

4) Prawdliwość stosowanego systemu ECTS

Analiza programów studiów wskazuje, że system ECTS jest prawidłowo przygotowywany i realizowany, zarówno w wymiarze rocznym, jak i semestralnym na studiach I i II stopnia. Liczba punktów ECTS za poszczególne przedmioty jest przypisana logicznie, a punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach dla określonego przedmiotu wskazuje podział nakładu pracy studenta pomiędzy pracą samodzielną, a czasem przeznaczonym na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. W programie studiów brak jednak określonej minimalnej ilości punktów ECTS koniecznej do zaliczenia roku co jest wymagane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

5) Sylabusy

Analiza sylabusów poszczególnych przedmiotów umieszczonych w systemie USOS wskazuje, iż są one przygotowane zgodnie z obowiązującymi przepisami (Uchwała Nr 501/2008 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 3 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów oceny planów studiów i programów nauczania). Sylabusy wykazują zgodność merytoryczną treści poszczególnych przedmiotów z zatwierdzonymi efektami kształcenia dla kierunku Chemia. Sylabusy są przygotowane poprawnie, precyzyjnie oraz oddają treść kształcenia. Sylabusy dla

przedmiotów realizowanych w roku akademickim 2018/19 są dostępne w systemie USOS. Część pracowników udostępnia dodatkowo sylabusy i materiały do zajęć przy swoim nazwisku na stronie zakładów Instytutu Chemii.

6) Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Zakres wymagań i form oceniania wobec zakładanych efektów kształcenia jest adekwatny. Studenci mają dostęp do wyraźnie sprecyzowanych informacji na temat stosowanych zasad oceniania (np. na stronach internetowych poszczególnych pracowników i w sylabusach). Wymagania egzaminacyjne nie budzą zastrzeżeń. Są one na bieżąco monitorowane przez **Wydziałową Komisję Dydaktyczną Wydziału Biologiczno-Chemicznego, która na posiedzeniu w dniu 13.12.2017 r. wprowadziła jednolite dla całego Wydziału kryteria oceny studenta.** Ponadto z przeprowadzonych rozmów z osobami prowadzącymi zajęcia wynika, iż informują oni studentów o wymaganiach przedmiotowych i formie egzaminu. Poza tym informacje o wymaganiach egzaminacyjnych i formie egzaminu zawarte są w sylabusach przedmiotowych na stronach internetowych Wydziału. Zaliczenia i egzaminy odbywają się głównie w formie prac pisemnych. Podstawą zaliczenia ćwiczeń laboratoryjnych w większości przypadków jest pozytywne zaliczenie poszczególnych ćwiczeń, a także czynny udział w zajęciach. W wielu przypadkach wymagania do poszczególnych egzaminów i ich forma są eksponowane na tablicach ogłoszeń w Instytucie Chemii oraz dostępne na stronach internetowych poszczególnych pracowników. Analiza wykazała, że zakres wymagań i forma egzaminu są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia znajdującymi się w sylabusach. **Procedury zatwierdzania i monitorowania programów oraz efektów kształcenia są nadzorowane przez Wydziałową Komisję Dydaktyczną.**

7) Proces dyplomowania

Sposób uzyskania dyplomu ukończenia studiów I i II stopnia na kierunku Chemia jest określony przez Regulamin Studiów UwB z dnia 29.04.2015 r. i Uchwałę Rady Wydziału Biologiczno-Chemicznego z dnia 16 marca 2017 roku (Uchwała nr 26/2017) w sprawie przygotowania pracy dyplomowej oraz zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia prowadzonych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku.

Prace dyplomowe (licencjackie) są realizowane na III roku studiów I stopnia, a prace dyplomowe (magisterskie) na II roku studiów II stopnia na kierunku Chemia. Informacje o wymaganiach stawianych pracom dyplomowym są umieszczane na stronie internetowej Wydziału i są zgodne z Regulaminem Studiów Uniwersytetu w Białymstoku. Poziom prac magisterskich jest bardzo dobry pod względem merytorycznym. Wyniki uzyskane podczas realizacji znacznej ilości prac magisterskich są publikowane w różnych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym i krajowym. Od roku akademickiego 2013/2014 r. prace dyplomowe na kierunku Chemia są archiwizowane w elektronicznym systemie APD, zaś od roku 2015/2016 podlegają kontroli systemem antyplagiatowym OSA. Od roku 2018 prace dyplomowe są kontrolowane systemem **JSA (Jednolity System Antyplagiatowy)** co jest zgodne z ustawą. Raport z systemu JSA podpisany przez promotora pracy jest dostarczany do sekretariatu razem z kopią pracy magisterskiej/licencjackiej.

8) Programy i realizacja praktyk studenckich

Praktyka zawodowa stanowi nieodłączną część programu studiów i jest bardzo ważnym ogniwem w procesie kształcenia studentów I stopnia na kierunku Chemia. Praktyka jest obligatoryjna i realizowana od roku akademickiego 2008/2009. Praktyka zawodowa podlega obowiązkowemu zaliczeniu (4 punkty ECTS), na równi z innymi zajęciami objętymi planem studiów. Studenci odbywają praktykę zawodową w czasie wakacji, po czwartym semestrze studiów. Praktyka trwa 15 dni roboczych (3 tygodnie). W celu standaryzacji prowadzonych na Wydziale praktyk zawodowych zatwierdzono w dniu 16.03.2017 r. Regulamin Praktyk Zawodowych, zgodnie z którym przebiega organizacja praktyk. Poza tym **krótkie informacje nt. organizacji studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym są umieszczone na stronie internetowej Wydziału.**

Celem praktyki zawodowej jest zapoznanie się studentów z całokształtem organizacji pracy instytucji, w której realizowana jest praktyka, pogłębienie wiedzy merytorycznej zdobytej podczas studiów, poznanie charakteru, zakresu i specyfiki pracy zawodowej w instytucjach prowadzących działalność na rzecz ochrony środowiska, zakładach przemysłowych, urzędach, laboratoriach i innych podmiotach gospodarczych, gdzie absolwent Chemii może podjąć pracę po ukończeniu studiów. Nadzór i zaliczenie praktyki zawodowej w danym roku akademickim prowadzi Koordynator praktyki zawodowej, powoływany z grona pracowników dydaktycznych przez Dziekana Wydziału Biologiczno-Chemicznego UwB. Student w terminie wyznaczonym przez Koordynatora praktyki przedkłada uzupełniony dziennik praktyk potwierdzony przez dyrektora instytucji, w której odbywał praktykę oraz przedstawia w rozmowie sprawozdanie z praktyki i pisemną opinię opiekuna praktyki ze strony zakładu pracy, w którym odbywał praktykę. **Dziennik praktyk stanowi formę kontaktu z pracodawcami w zakresie wymagań stawianych przyszłym pracownikom i jest szczegółowo omawiany podczas posiedzeń Rady Konsultacyjnej.**

Koordynator praktyk w oparciu o przedstawione przez studenta materiały i rozmowę, zalicza praktykę wystawiając ocenę w systemie USOS. **Koordynator praktyki zawodowej po zakończeniu procesu zaliczeniowego przedkłada Dziekanowi Wydziału wnioski ewaluacyjne, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym.**

W roku akademickim 2018/2019 na praktyki zawodowe zostało skierowanych 40 studentów II roku I stopnia kierunku Chemia. Do chwili złożenia raportu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia nie zakończono realizacji praktyk zawodowych za rok 2018/2019 w związku z czym można rozpatrzeć jedynie ocenę cząstkową na podstawie 17 opinii. Na podstawie złożonych dotychczas opinii (wszystkie zostały ocenione na ocenę bardzo dobrą!) wynika pozytywny obraz przeprowadzonych zajęć.

Pracodawcy uznali, że wiedza i umiejętności stażystów były wystarczające do pracy w laboratorium przy wykonywaniu prostych czynności na stanowisku laboranta takich jak: pobór próbek, ich utrwalanie, wstępne przygotowanie do analiz itp. Stwierdzili również, że studenci byli dobrze przygotowani do pracy teoretycznie, co umożliwiło łatwiejsze przejście do praktycznej części, gdzie wykorzystywana jest aparatura bardziej zaawansowana. Z przedstawionych raportów wynikało również, że studenci wykazywali znajomość zasad bezpiecznej pracy w laboratorium.

Pracodawcy sugerowali jednak pewne zmiany w przygotowaniu studentów do pracy zawodowej:

- umiejętność pracy na aparatach takich jak: ASA, chromatografy;
- położenie większego nacisku na praktyczną naukę zawodu, która ma przygotować do przyszłej pracy zawodowej;
- położenie większego nacisku na wszelkie aktywności rozwijające kreatywność oraz potrzebę samokształcenia i samodoskonalenia;
- samodzielne wykonywanie analiz i praktyczne zastosowanie elementów statystyki matematycznej w badaniach laboratoryjnych;
- większy nacisk na zajęcia praktyczne;
- większy kontakt i wykorzystanie różnorodnej aparatury chemicznej.

Wnioski (rekomendacje WSZJK):

Wydział Biologiczno-Chemiczny kształtuje sylwetki absolwentów kierunku Chemia zgodnie z treściami zawartymi w PRK. Zdaniem Zespołu konieczne jest dalsze systematyczne monitorowanie programu kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wskazana jest również większa ilość zajęć praktycznych, być może w ramach bloku przedmiotów do wyboru przez studenta.

W programach studiów powinna być określona minimalna ilość punktów ECTS konieczna do zaliczenia roku co jest wymagane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W roku akademickim 2016/2017 opracowano program nauczania nowego kierunku Chemia Kryminalistyczna i Sądowa na II stopniu, zgodnie z wymogami PRK. Programy kształcenia powstały w ścisłej współpracy z Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji w Warszawie oraz Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku. Zaproponowane programy studiów I stopnia na specjalnościach: Chemia Medyczna i Chemia Kryminalistyczna były analizowane i korygowane przez Wydziałową Komisję Dydaktyczną, Samorząd Studentów Wydziału Biologiczno-Chemicznego, Radę Naukową Instytutu Chemii, a następnie zatwierdzone przez Radę Wydziału. W ramach umiędzynarodowienia kierunku studiów zaoferowano uczestniczenie w zajęciach w języku angielskim, prowadzonych w ramach programu Erasmus, również studentom naszego Instytutu. Proces kształcenia przebiega więc prawidłowo z zachowaniem odpowiednich norm i standardów nauczania.

III. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku Chemia prowadzone są w formie wykładów z wykorzystaniem technik audiowizualnych i multimedialnych, ćwiczeń, laboratoriów, seminariów oraz konwersatoriów. W ramach działań nad zapewnieniem jakości kształcenia zajęcia prowadzone przez asystentów i adiunktów są hospitowane przez poszczególnych kierowników zakładów. Ramowy plan hospitalacji jest ustalany na początku każdego semestru przez Dziekana Wydziału.

Informacje na temat jakości kształcenia na zajęciach dydaktycznych są pozyskiwane z ankiet wypełnionych przez studentów poprzez system USOS, ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych na pierwszym stopniu (63 ankiety, 76% studentów) i absolwenta na drugim stopniu (38 ankiet, 69% studentów) studiów stacjonarnych oraz bezpośrednio od studentów podczas konsultacji, seminariów magisterskich, innych zajęć dydaktycznych, spotkań z członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Studenci I stopnia kierunku Chemia, biorąc pod uwagę wszystkie możliwe aspekty procesu kształcenia odbywanych studiów oceniają je na poziomie dobrym. Prowadzone wykłady obowiązkowe studenci oceniają bardzo dobrze i dobrze (70%), przeciętnie (25%), a jedynie 5% ankietowanych nie jest zadowolonych z wykładów. Ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe bardzo dobrze i dobrze ocenia 73% studentów, przeciętnie 25%, a 2% oceniło je bardzo źle. Seminaria ocenione zostały bardzo dobrze i dobrze przez 51% ankietowanych, za oceną przeciętną opowiedziało się

31%, a źle oceniło je 7% badanych. Warsztaty i laboratoria podobnie jak rok wcześniej oceniane są bardzo dobrze – ocenę bardzo dobrą i dobrą wystawiło 82%, przeciętnie 18%, żaden z respondentów nie ocenił ich źle

Indywidualne konsultacje bardzo dobrze lub dobrze oceniło 73% ankietowanych, 19% oceniło je przeciętnie, a źle lub bardzo źle oceniło je 8% badanych. Gorzej niż w poprzednim roku zostały ocenione przez studentów praktyki i zajęcia poza uczelnią: ocenę dobra i bardzo dobrą wystawiło 55% studentów (w poprzednim roku taką ocenę wystawiło 73% studentów), 32% ankietowanych oceniło je przeciętnie a 10% ankietowanych wystawiło ocenę negatywną. Ocenę dobrą i bardzo dobrą w kategorii przedmioty fakultatywne wystawiło 43% badanych (w poprzednim roku taką ocenę wystawiło 60% studentów), a 25% przeciętnie.

Podobnie jak w poprzednim roku zostały ocenione lektoraty - 82% studentów zaznaczyła ocenę dobrą i bardzo dobrą (w poprzednim roku było to 60%), 25% oceniło je przeciętnie a źle i bardzo źle 8% badanych. Sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania przez 38% badanych zostało ocenione dobrze i bardzo dobrze, 40% przeciętnie, a za oceną poniżej przeciętnej opowiedziało się 22%.

W celu poprawy ogólnej jakości kształcenia na kierunku Chemia ankietowani studenci proponują m.in:

- wprowadzić więcej zajęć praktycznych – 10 osób;
- przedmioty do wyboru są narzucane „z góry” – 8 osób;
- ważne przedmiot np. chemia organiczna lub chemia fizyczna powinna być na 1 roku studiów – 7 osób ;
- więcej trudnych przedmiotów na pierwszym roku, a mniej na kolejnych – 2 osoby;
- więcej szkła i odczynników w laboratorium – 2 osoby;
- lepsza komunikacja pomiędzy studentami a wykładowcami – 2 osoby;
- zwiększyć ilość przedmiotów, które przygotowują do przyszłej pracy;
- bardziej przejrzyste wymagania do zaliczenia przedmiotów;
- wprowadzić więcej praktyk;
- stawiać na jakość zajęć a nie na ilość i długość.

Należy podkreślić, że studenci już kolejny rok postulują wprowadzenie większej liczby zajęć praktycznych przygotowujących ich do pracy w zawodzie – aż 10 osób wskazało na taką potrzebę. Studenci postulują również wprowadzenie większej ilości przedmiotów do rzeczywistego wyboru gdyż większość jest im narzucana.

W przypadku studentów II stopnia najlepiej zostały ocenione ćwiczenia i konwersatoria (68% studentów oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 24% przeciętnie) oraz warsztaty i laboratoria (68% ankietowanych oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 16% przeciętnie). Dobrze zostały również ocenione indywidualne konsultacje (57% badanych oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 35% przeciętnie) oraz seminaria i proseminaria (58% badanych oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 34% przeciętnie). Nieco niżej ocenione zostały lektoraty (47% badanych oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 37% przeciętnie), praktyki i zajęcia poza uczelnią (41% badanych oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 22% przeciętnie), przedmioty fakultatywne (42% badanych oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 21% przeciętnie) oraz wykłady obowiązkowe (45% badanych oceniło je bardzo dobrze lub dobrze, a 37% przeciętnie). Studenci bardzo źle ocenili natomiast organizację studiów – jedynie 24% badanych oceniło ją dobrze a nikt bardzo dobrze, ocenę przeciętnie w tej kategorii wystawiło 29% badanych, źle 26% a bardzo źle 21% badanych.

Ogólna opinia badanych studentów II stopnia o procesie dydaktycznym jest pozytywna. Został on oceniony w większości kategorii pozytywnie, a w dwóch kategoriach (ćwiczenia i konwersatoria oraz warsztaty i laboratoria) ocenę pozytywną wystawiło 68% ankietowanych. Kolejny raz studenci uznali natomiast, że na poprawę zasługuje natomiast organizacja studiów, którą negatywnie oceniło aż 47% badanych, a 29% oceniło jako przeciętną (w poprzednim roku ocenę negatywną wystawiło 55% badanych, a 39% oceniło jako przeciętną). Jest to prawdopodobnie spowodowane niewielką ilością „trudnych” przedmiotów na pierwszych latach studiów i ich nadmiarem na 3 roku I stopnia – w Planie studiów stacjonarnych I stopnia - kierunek CHEMIA obowiązującym od roku akademickiego 2016/17 na I semestrze 3 roku mamy: Chemię fizyczną (30 godzin wykładów, 30 konwersatorium i 45 godzin laboratorium), Chemię organiczną (30 godzin wykładów, 30 konwersatorium i 90 godzin laboratorium), Chemię materiałów (15 godzin wykładów, 30 godzin laboratorium), Literaturę chemiczną i bazy danych (15 godzin konwersatorium), Pracownię dyplomową (45 godzin laboratorium), Przedmiot specjalnościowy II (15 godzin wykładów i 15 godzin laboratorium) oraz dwa z przedmiotów do wyboru (po 15 godzin wykładów). Można więc uznać, że wymagany nakład pracy studenta jest na tym semestrze bardzo duży!

Ocena jakości zajęć na wydziale Biologiczno-Chemicznym na podstawie wyników ankiet wypełnionych przez studentów poprzez system USOS w roku akademickim 2018/2019 wykazała, że pracownicy Wydziału Biologiczno-Chemicznego są dobrze oceniani przez studentów. We wszystkich kategoriach nauczyciele akademicy z naszego wydziału uzyskali średnią ocen powyżej 4,2, gdzie 5 to ocena najwyższa. Średnia ocen na naszym wydziale była we wszystkich kategoriach wyższa niż średnia ocen dla pozostałych wydziałów, co świadczy o wysokim poziomie profesjonalizmu naszych pracowników. Najwyżej ocenione zostały „wymagania w stosunku do studenta” (średnia ocen 4,52) i „organizacja zajęć (punktualność, konsekwencja w realizacji zajęć)” (średnia ocen 4,50). W kategorii „ogólna ocena prowadzącego zajęcia” i „sposób oceny stosowany przez prowadzącego” Pracownicy naszego wydziału uzyskali średnią ocenę 4.41 a w kategoriach „przekazywany zasób wiedzy i umiejętności” oraz „komunikatywność” zostali ocenieni nieco niżej (średnia ocen wyniosła odpowiednio: 4,40 i 4,39). Najniżej oceniona została w tym roku

„umiejętność zainteresowania przedmiotem” - średnia ocen wyniosła 4,24, co jednak należy tłumaczyć specyfiką trudnych przedmiotów eksperymentalnych realizowanych na wydziale Biologiczno-Chemicznym. Należy jednak podkreślić, że nawet w tej najniższej ocenianej kategorii średnia ocen uzyskanych przez naszych pracowników była wyższa niż średnia ocen pracowników innych jednostek, która wynosiła 3,91. Średnia z uzyskanych ocen w roku akademickim 2018/2019 uzyskana przez pracowników Wydziału Biologiczno-Chemicznego jest w każdej z badanych kategorii niemal identyczna jak średnia ocen uzyskanych w roku akademickim 2017/2018 (nie różni się więcej niż o 0,04). Świadczy to o profesjonalizmie kadry dydaktycznej na naszym wydziale pomimo wprowadzenia nowego kierunku studiów (Chemia Kryminalistyczno-Sądowa) i ciągłego wprowadzania nowych specjalności na kierunku Chemia (Chemia Kryminalistyczna, Chemia Medyczna, Chemia Żywności).

W Instytucie Chemii prężnie działa Koło Naukowe Chemików „Pozyton”. W roku ubiegłym Koło Naukowe „Pozyton” uczestniczyło w organizowaniu szeregu przedsięwzięć. Do najważniejszych wydarzeń, które organizowali, lub w których brali czynny udział, członkowie Koła należy zaliczyć:

- „Smerfastyczne Mikołajki” 5 grudnia 2018 r. w Instytucie Chemii Uniwersytetu w Białymstoku;
- Wykład dr hab. Aliny T. Dubis na temat „Zastosowanie metod instrumentalnych w badaniach fałszyfikatów obrazów”;
- „Świąteczna Pomoc Agatce”;
- Wigilia Koła Naukowego Pozyton 19.12. 2019r;
- „19 Bal Chemika”;
- Organizacja „Marcowych Spotkań z Nauką” w ramach Dni Otwartych na Kampusie UwB;
- Udział w organizacji XVII edycji Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki;
- Udział w Paradzie Studentów na Placu Niezależnego Zrzeszenia Studentów (30.05.2019r);
- Udział w organizacji Dni Kampusu;
- Udział członków KNCh w warsztatach NISKIE ŁĄKI, które odbyły się we Wrocławiu.

Udział członków Koła Naukowego Chemików Uniwersytetu w Białymstoku „Pozyton” w życiu naukowym i kulturalnym Instytutu Chemii oraz jego promocji jest niezaprzeczalny i trudny do przecenienia.

Wnioski (rekomendacje WSZJK):

Hospitacje zajęć odbywają się zgodnie z zasadami określonymi w §6 Załącznika do Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. (Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia). W roku 2018/2019 hospitowano 11 pracowników Instytutu Chemii w tym dwie podczas zajęć prowadzonych na kierunku Chemia kryminalistyczna i 9 podczas zajęć prowadzonych na kierunku Chemia. Wszystkie hospitacje otrzymały ocenę pozytywną.

Studenci dobrze oceniają poziom prawie wszystkich zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału Biologiczno-Chemicznego na kierunku Chemia. Należałoby jednak zwiększyć liczbę godzin laboratoryjnych, konsekwentniej egzekwować wiedzę od studentów, zwiększyć trudność proponowanego materiału, przeanalizować niektóre proponowane ćwiczenia laboratoryjne i proponowane metodyki. Należy usilnie dążyć do prowadzenia zajęć w jak najmniej licznych grupach, gdyż ma to znaczący wpływ na jakość procesu dydaktycznego oraz na bezpieczeństwo podczas wykonywania zajęć. Wskazane jest aby w przyszłości oceny z systemu USOS były podawane dla każdego kierunku studiów oddzielnie.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W celu poprawy jakości kształcenia (w ramach działań naprawczych) na kierunku Chemia, kierując się uwagami studentów zawartymi w ankietach, podjęto następujące działania:

1. Aktywizowano studentów osiągających słabe wyniki w nauce poprzez wskazywanie odpowiedniej literatury i zagadnień do indywidualnego opracowania, pozwalających na samodzielne rozwiązywanie poruszanych na zajęciach problemów oraz zachęcanie studentów do korzystania z konsultacji prowadzonych przez wszystkich pracowników Instytutu Chemii realizujących zajęcia dydaktyczne. Studenci informowani są o możliwości indywidualnej konsultacji udzielanej przez pracowników Instytutu Chemii. Na stronie internetowej Wydziału, na tablicach ogłoszeń znajdujących się w holu Instytutu Chemii oraz poszczególnych zakładów corocznie umieszczana jest aktualna lista terminów konsultacji. Studenci na spotkaniach z opiekunem roku oraz Dyrekcją ICh zachęceni są do korzystania z tej formy kontaktu z nauczycielem akademickim.

2. Zmniejszenie liczebności studentów w grupach laboratoryjnych, duża liczba studentów w grupie, uniemożliwia efektywną pracę indywidualną ze studentem. Zbyt duża liczba studentów uniemożliwia również przeprowadzenie zajęć zgodnie z zasadami BHP.

Zgodnie z zaleceniami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego Dyrekcja Instytutu Chemii zwracała się z prośbą do Prorektora ds. Dydaktycznych z prośbą o wyrażenie zgody na zmniejszenie liczebności grup laboratoryjnych. Do prośby dołączana była lista przedmiotów, dla których

realizacja założonych efektów kształcenia i efektywnej pracy w laboratorium chemicznym na studiach I i II stopnia z Chemii i Ochrony Środowiska możliwa jest do osiągnięcia jedynie w 8-10 osobowych grupach studenckich.

3. Zalecenie udostępniania studentom materiałów z wykładów drogą e-mailową

Pracownicy umieszczają materiały dydaktyczne związane z prowadzonym przedmiotem oraz sylabusy, na swoich stronach internetowych.

4. Lektoraty na kierunku Chemia prowadzone są przez wykwalifikowanego lektora specjalizującego się w słownictwie z dziedziny nauk ścisłych. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem nowoczesnych środków audiowizualnych. Każda sala seminaryjna wyposażona jest w nowoczesny sprzęt audiowizualny oraz dostęp do internetu. Dodatkowo w celu podniesienia poziomu języka angielskiego wprowadzony został przedmiot „English for science”. Przedmiot ten jest prowadzony przez doświadczonego dydaktyka prof. dr hab. R. Łażnego, który odbywał studia doktoranckie na uczelni w Kanadzie.

IV. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

1) Zasoby biblioteczne

Studenci kierunku Chemia mają możliwość korzystania z zasobów Biblioteki Instytutu Chemii i Biblioteki Głównej UwB. Biblioteka Główna pracuje w trakcie roku akademickiego w godzinach 9-18 w dni powszednie oraz 9-15 w soboty, zaś Biblioteka Instytutowa od poniedziałku do piątku w godzinach 8-18 a w soboty w godzinach 9-15. Zasoby biblioteczne stanowią podręczniki akademickie i monografie naukowe oraz czasopisma naukowe i popularno-naukowe. Studenci mają również możliwość korzystania z publikacji naukowych przez Internet (po wyrobieniu karty bibliotecznej). W budynku Instytutu Chemii swoją siedzibę ma również Dział Informacji Naukowej, który pracuje w godzinach 9-15 w dni robocze.

Na podstawie informacji udzielonych w ankietach studenci deklarują, iż zaledwie 37% z nich korzysta z Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia kilka razy w roku lub częściej, jednak aż 63% rzadziej niż raz w roku. Z Biblioteki Instytutu Chemii co najmniej raz w miesiącu korzystało aż 84% ankietowanych (18% ankietowanych korzystało z niej przynajmniej kilka razy w tygodniu) a pozostałe 16% ankietowanych korzystało z zasobów biblioteki Instytutu Chemii kilka razy w roku. Przeprowadzona ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia wskazuje, że studenci Chemii w skali od 1 do 5 (gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najlepszą) oceniają dobrze pracę Biblioteki Uniwersyteckiej. Najlepiej ocenione zostały przyjazność obsługi i godziny otwarcia i warunki pracy (średnia ocen 4,52), a minimalnie słabiej sprawność obsługi i możliwość korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych (średnia ocen 4,50). Najbardziej natomiast została oceniona aktualność księgozbioru (średnia ocen 4,04). Ankietowani również słabo ocenili dostępność lektur obowiązkowych (średnia ocen 4,13). Ogólnie można przyjąć, iż studenci mimo iż nie korzystają z Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia zbyt często (63% ankietowanych rzadziej niż raz w roku!) jednak dobrze oceniają jej funkcjonowanie. Studenci we wszystkich kategoriach wystawiają jej średnią ocen większą niż 4,0, a w czterech 4,50 lub więcej.

Biblioteka Instytutu Chemii również została oceniona dobrze. Studenci bardzo wysoko (w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najlepszą) oceniają przyjazność obsługi (średnia ocen 4,92; nikt z ankietowanych nie ocenił jej niżej niż 4), godziny otwarcia (średnia ocen 4,81) i sprawność obsługi (średnia ocen 4,77). Dobrze ocenione zostały również warunki pracy biblioteki (średnia ocen 4,60), możliwość korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych (średnia ocen 4,58) oraz możliwość kopiowania tekstów (średnia ocen 4,51). Podobnie jak w poprzednim roku najgorzej została oceniona aktualność księgozbioru (średnia ocen 3,96, w poprzednim roku 3,91). Również słabo oceniane zostały dostępność lektur obowiązkowych (średnia ocen 4,06) i ogólnie bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów (średnia ocen 4,26).

Podsumowując, studenci często korzystają z biblioteki Instytutu Chemii (aż 84% kilka razy w miesiącu i częściej!) do czego niewątpliwie przyczynia się umiejscowienie biblioteki na terenie Instytutu Chemii oraz wydłużone godziny jej otwarcia. Ankietowani dobrze oceniają funkcjonowanie biblioteki instytutowej, a w szczególności jej obsługę (przyjazność obsługi - średnia ocen 4,92, sprawność obsługi - średnia ocen 4,77). Na tak dobrą ocenę wpływa niewątpliwie zaangażowanie i długoletni staż pracy jej pracowników. Niska ocena wystawiona przez badanych aktualności księgozbioru (średnia ocen 3,96) może być spowodowana wysokimi kosztami zakupu specjalistycznego księgozbioru z dziedziny chemii.

2) Jakość infrastruktury dydaktycznej

Zajęcia na kierunku Chemia w roku akademickim 2017/18 odbywały się w Kampusie Uniwersyteckim przy ul. Ciołkowskiego 1K (budynek Instytutu Chemii ma powierzchnię 8713 m²). W Instytucie Chemii w Kampusie funkcjonują 3 sale wykładowe na 286 osób oraz 6 sal seminaryjnych i ćwiczeniowych. Około 55% pomieszczeń o łącznej powierzchni około 4800 m² przeznaczono na laboratoria naukowe i dydaktyczne. Wszystkie sale wykładowe i konwersatoryjne wyposażone są w sprzęt audiowizualny (jedna sala wykładowa posiada tablicę multimedialną, rzutnik, komputer i sprzęt nagłaśniający, dwie pozostałe posiadają rzutnik połączony z komputerem i klasyczną tablicę). Do celów dydaktycznych wykorzystywane są również laboratoria aparaturowe wyposażone w aparaturę naukowo-badawczą

(NMR, chromatografy cieczowe i gazowe, spektrometry do podczerwieni i Ramana). Aparatura naukowa Instytutu Chemii znajduje się zarówno na wyposażeniu poszczególnych zakładów, jak również w Wydziałowym Centrum Syntezy i Analizy BioNanoTechno. Aparatura Centrum dostępna jest dla wszystkich pracowników i studentów Wydziału oraz ośrodków z regionu współpracujących z Instytutem Chemii. Infrastrukturalną podstawę do prowadzenia badań naukowych stanowi również Biblioteka Instytutu Chemii, gromadząca księgozbiór specjalistyczny z zakresu nauk ścisłych i przyrodniczych, która posiada na swoim wyposażeniu 6 stanowisk komputerowych i zestaw do samodzielnego skanowania tekstów. Studenci mają do dyspozycji dwie pracownie komputerowe na 25 stanowisk, 3 stanowiska w pracowni IR, 2 stanowiska komputerowe w pomieszczeniu studenckim. Ponadto pomieszczenie Koła Naukowego Chemików ma 1 stanowisko komputerowe. Na terenie Instytutu Chemii znajduje się również Oddział Informacji Naukowej, który dysponuje 4 stanowiskami komputerowymi, skanerem i drukarką udostępnianymi studentom.

Analiza wyników ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych wśród 63 studentów I stopnia kierunku Chemia, wskazuje, że pozytywnie oceniają oni jakość infrastruktury wykorzystywanej w procesie nauczania - w każdym przypadku odpowiedź bardzo dobrze i dobrze zaznaczyło ponad 79 % ankietowanych. Najlepiej oceniony został dostęp do środków audiowizualnych i multimedialnych – ocenę dobrą i bardzo dobrą wystawiło aż 94% ankietowanych. Również bardzo dobrze ocenione zostały sale wykładowe (92% odpowiedzi dobrze i bardzo dobrze), sale ćwiczeniowe (89% odpowiedzi dobrze i bardzo dobrze) oraz wyposażenie laboratorium (87% odpowiedzi dobrze i bardzo dobrze). Najślabiej natomiast został oceniony dostęp do Internetu - 79% odpowiedzi dobrze i bardzo dobrze a 10% badanych wybrało odpowiedź źle lub bardzo źle. Należy uznać, że jest to efektem dobrej infrastruktury w Kampusie UwB, zarówno: sale wykładowe, sale ćwiczeniowe oraz środki multimedialne i audiowizualne. Nieco słabsze oceny wystawione w kategorii dostęp do Internetu mogą być spowodowane koniecznością logowania się do wewnętrznej sieci „eduram” oraz słabym zasięgiem sieci komórkowej w budynkach Kampusu Uniwersytetu w Białymstoku, przez którą studenci często łączą się z Internetem.

3) Dostępność i przejrzystość informacji na temat kształcenia

W roku akademickim 2015/16 zmieniła się strona internetowa, została ona unowocześniona, dostosowana również do urządzeń mobilnych (tablet, smartfon). Z przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych na kierunku Chemia I stopnia studiów stacjonarnych w roku akademickim 2018/2019 wynika, że spośród 63 ankietowanych studentów 95% pozytywnie ocenia dostępność informacji zawartych na stronie internetowej Wydziału odnośnie oferowanych form i poziomów kształcenia. Większość informacji odnośnie programu i planu studiów, harmonogramu zajęć dydaktycznych, treści programowych, lektur czy kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów ocenianych jest pozytywnie przez od 62% do 89% ankietowanych. Najlepiej ocenione zostały dostępność programu i planu studiów (89% odpowiedzi zdecydowanie tak i raczej tak), harmonogram zajęć dydaktycznych (87% odpowiedzi pozytywnych) oraz treści programowych przedmiotów (79% odpowiedzi pozytywnych). Również dobrze ocenione zostały informacje dotyczące lektur przedmiotowych (71% odpowiedzi zdecydowanie tak i raczej tak), kwalifikacji zawodowych absolwentów (70% odpowiedzi zdecydowanie tak i raczej tak), a także jakości kształcenia przyznanymi jednostce certyfikatami i możliwości wyjazdu na inne uczelnie (w obu kategoriach 68% ankietowanych dało ocenę pozytywną). Najślabiej natomiast zostało ocenione dostępność na stronie informacji dotyczących kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów (62% odpowiedzi zdecydowanie tak i raczej tak oraz 30% odpowiedzi ani tak ani nie). Należy jednak podkreślić, że nawet w tej najślabiej ocenionej kategorii było zaledwie 8% odpowiedzi negatywnych (raczej nie i zdecydowanie nie).

Częstotliwość odwiedzin strony internetowej nie zmieniła się znacząco w porównaniu z rokiem poprzednim – 56% studentów deklaruje odwiedzanie strony internetowej kilka razy w miesiącu i częściej (rok temu było to 66% studentów), a odpowiedź kilka razy w semestrze wybrało 41% ankietowanych. Dostęp do Internetu w infrastrukturze Wydziału dobrze lub bardzo dobrze oceniło 79%, a przeciętnie 11% studentów.

4) Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych

Organizacją zajęć na kierunku Chemia zajmuje się Dziekanat we współpracy z Dyrekcją Instytutu Chemii. Dzięki systemowi USOS studenci mogą poprzez Internet sprawdzać swoje postępy w nauce oraz kontaktować się z prowadzącymi. W porównaniu z poprzednim rokiem pogorszyła się ocena pracy Dziekanatu przez studentów pierwszego stopnia kierunku Chemia - 48% studentów oceniła ją dobrze lub bardzo dobrze, a przeciętnie 44% (w ubiegłym roku 60% ankietowanych oceniła ją dobrze lub bardzo dobrze, a przeciętnie 40%).

Dobrze ocenione zostało przekazywanie przez pracowników Dziekanatu informacji dotyczących toku studiów (65% ocen pozytywnych) oraz opłat za studia (62% ocen pozytywnych). Najślabiej zaś ocenione zostały informacje dotyczące spraw styndialnych (51% ocen pozytywnych).

Podobnie jak w poprzednim roku ocenione zostały godziny otwarcia dziekanatu - aż 42% ankietowanych uważa że nie umożliwiają one sprawnego załatwienia spraw (w roku poprzednim było to 47% badanych). Zdecydowana większość studentów (71% ankietowanych) odwiedza dziekanat w celu załatwienia spraw kilka razy w semestrze. Wśród uwag i propozycji dotyczących możliwości usprawnienia pracy dziekanatu studenci kierunku Chemia sugerowali:

- przedłużenie godzin pracy dziekanatu (na taką konieczność wskazywało 17 osób co stanowi 27% ankietowanych),

- bardziej przyjazna obsługa (5 osób),
- długie kolejki (4 osoby),
- lepsza organizacja w załatwieniu spraw (3 osoby)
- możliwość elektronicznego składania wniosków (1 osoba).

W ankiecie studenci wypowiedzieli się również na temat funkcjonowania pracowni komputerowej. Studenci (I stopień kierunku Chemia) korzystający z pracowni komputerowej oceniają dobrze jej funkcjonowanie w Instytucie Chemii – 75% studentów oceniło w ankiecie jej funkcjonowanie dobrze lub bardzo dobrze. Większość studentów (89%) uważa, że godziny otwarcia pracowni umożliwiają im efektywne korzystanie z pracowni. 76% ankietowanych uważa, że liczba stanowisk komputerowych niezbędnych do pracy jest wystarczająca. Ocena stanowiska komputerowego oraz fachowej pomocy pracowników wypadła wysoko – odpowiednio 83% i 86% ankietowanych ocenia te aspekty pozytywnie. W ankietach pojawiły się uwagi dotyczące pracy pracowni komputerowej:

- Więcej stanowisk (4 osoby)
- Otwieranie pracowni podczas sesji (1 osoba).
- Usprawnienie działania komputerów (1 osoba).

Częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej jest na niezbyt wysokim poziomie – jedynie 38% ankietowanych korzysta z niej kilka razy w miesiącu lub częściej a 48% ankietowanych kilka razy w semestrze. Prawdopodobnie jest to spowodowane dobrym dostępem do stanowisk komputerowych znajdujących się w Bibliotece Instytutu Chemii.

Wnioski (rekomendacje WSZJK):

Wydział posiada dobrą bazę dydaktyczną (sale wykładowe, ćwiczeniowe, biblioteki, stację terenową) dostosowaną do liczby studiujących osób i umożliwiającą realizację działań edukacyjnych. W istniejącej bazie dydaktycznej i infrastrukturze materialnej jednostki cele kształcenia są możliwe do realizacji. W pytaniach o bazę dydaktyczną i infrastrukturę materialną jednostki wśród 63 studentów najniżej oceniono dostęp do Internetu - został przez 79% studentów oceniony dobrze lub bardzo dobrze, co trudno określić jako ocenę słabą. W każdej z pozostałych kategorii: sale wykładowe, sale ćwiczeniowe środki wizualne i multimedialne, wyposażenie laboratorium ocenę dobrą i bardzo dobrą wystawiało powyżej 87% badanych. Należy podkreślić, że jest to bardzo dobra ocena wystawiana przez studentów dla infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w Instytucie Chemii w procesie nauczania. Jest to prawdopodobnie wynikiem znacznych nakładów poniesionych na wyposażenie Kampusu Uniwersytetu w Białymstoku oraz doposażenie laboratoriów w sprzęt specjalistyczny potrzebny do realizacji kierunku Chemia kryminalistyczna. Należy jednak zwrócić uwagę na funkcjonowanie infrastruktury wentylacyjnej („wyciągów”) w pracowniach, w których odbywają się zajęcia laboratoryjne – z rozmów z pracownikami wynika że ich funkcjonowanie jest niewystarczająco efektywne i podczas zajęć „śmierdzi stosowanymi odczynnikami chemicznymi”. Ponadto z wiedzy członków zespołu wynika, że w niektórych pracowniach dopuszczone jest do użytkowania jedynie 5 z 6 będących w laboratorium wyciągów jednocześnie. Zbyt słabe funkcjonowanie wentylacji może uniemożliwić przeprowadzenie niektórych ćwiczeń laboratoryjnych i zmniejsza bezpieczeństwo wykonywanej pracy.

Działanie dziekanatu zostało ocenione niżej (48% ankietowanych oceniło je dobrze i bardzo dobrze, a 44% przeciętnie). Podobnie jak w poprzednim roku studenci uważają, że godziny pracy dziekanatu nie umożliwiają sprawnego załatwienia spraw (raczej nie i zdecydowanie nie wybrało 42% studentów, a 35% odpowiedziało ani tak ani nie) i sugerują wydłużenie godzin pracy dziekanatu. Godziny otwarcia biblioteki, sprawność i przyjazność obsługi są bardzo wysoko oceniane przez studentów. Obecnie najslabiej oceniana jest aktualność księgozbioru (średnia ocen 3.96) i dostępność lektur obowiązkowych (średnia ocen 4.06). Należałoby starać się o częstsze uzupełnianie księgozbioru i dostępność większej ilości egzemplarzy lektur obowiązkowych. Kolejny rok z rzędu postulujemy również wydłużenie godzin pracy dziekanatu i jego funkcjonowanie choć jeden dzień w tygodniu po godzinie 15.00. Zmianę godzin pracy dziekanatu postulowało aż 17 osób wypełniających ankietę, a na pytanie „czy godziny pracy dziekanatu umożliwiają sprawne załatwienie spraw” zdecydowanie tak odpowiedziało jedynie 1 (2%), a raczej tak 13 (21%) osób na 63 ankietowanych! Wydłużenie godzin pracy dziekanatu umożliwi skorzystanie z jego funkcjonowania np.: przez studentów pracujących. Wskazane jest również poprawienie działania sieci komórkowej i usprawnienie działania bezprzewodowego Internetu w budynkach Kampusu UwB.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Kolejny rok z rzędu bardzo dobrze oceniona została infrastruktura w której prowadzone są zajęcia - w każdej z kategorii: sale wykładowe, sale ćwiczeniowe środki wizualne i multimedialne, wyposażenie laboratorium ocenę dobrą i bardzo dobrą wystawiało powyżej 87% badanych! Warunki w których przeprowadzane są zajęcia można uznać za bardzo dobre. Dzięki przeniesieniu większości zajęć do Kampusu UwB znacznie poprawiły się warunki studiowania. Ma to odzwierciedlenie w dobrych opiniach na temat bazy dydaktycznej UwB wyrażanej w ankiecie ewaluacyjnej. Dość dobrze zostało ocenione działanie Biblioteki Uniwersyteckiej im Jerzego Giedroycia, jak również biblioteki w Instytucie Chemii (z jednym wyjątkiem oceny we wszystkich kategoriach są wyższe niż 4.0)

Najslabiej jednak została oceniona aktualność księgozbioru znajdującego się w Bibliotece Głównej (aktualność księgozbioru oceniona na 4.04), jak też w bibliotece instytutowej (aktualność księgozbioru oceniona na 3.96). Wskazane jest więc podjęcie dalszych kroków w celu zaktualizowania księgozbioru. Praca Dziekanatu została oceniona przeciętnie – 48% ankietowanych oceniło ją dobrze lub bardzo dobrze, a 8% oceniło ją źle lub bardzo źle. Podobnie jednak jak w poprzednim roku studenci uskarżają się na godziny pracy Dziekanatu – jedynie 23% ankietowanych ocenia je dobrze, a 48% ankietowanych stwierdza że raczej nie lub zdecydowanie nie umożliwiają one sprawnego załatwienia spraw. Kolejny rok z rzędu postulujemy więc wydłużenie godzin pracy dziekanatu – fakt, że pozostaje on otwarty dłużej choć jeden dzień w tygodniu umożliwi załatwienie spraw studentom pracującym.

Na Wydziale zostały opracowane jasne i ogólnodostępne **wydziałowe kryteria oceny studentów** opracowane na posiedzeniu Wydziałowej Komisji Dydaktycznej w dniu 13.12.2017r. i przyjęte na posiedzeniu Rady Wydziału Biologiczno-Chemicznego Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 18 stycznia 2018 r. jako Uchwała nr 1/2018. Kryteria oceny znajdują się na stronie Wydziału Biologiczno-Chemicznego w zakładce Studenci.

V. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

Instytut Chemii uczestniczy w programie Socrates-Erasmus od 1999 roku, który od roku akademickiego 2007/2008 przekształcił się w program LLP-Erasmus. W roku akademickim 2014/2015 rozpoczął się nowy program mobilności finansowany ze środków Unii Europejskiej - Erasmus+ (do roku 2021 r.).

W roku akademickim 2018/19 na studia do Instytutu Chemii przyjechało 3 studentów oraz jeden student na staż w ramach programu Erasmus+. Na staż w ramach programu Erasmus+ wyjechało również 5 studentów z Instytutu Chemii. Ponadto w Instytucie Chemii studia odbywało także 2 studentów z Chińskiej Republiki Ludowej.

W roku akademickim 2018/19 do Instytutu Chemii nie przyjechał żaden student w ramach programu Most.

Niestety nie udało się pozyskać żadnej ankiety od studentów będących na programie Erasmus+ lub Most w Instytucie Chemii.

Pozyskiwanie opinii studentów/doktorantów przyjeżdżających do naszego Instytutu (zarówno polskich jak i zagranicznych) **na temat realizowanych na uczelni studiów w stosunku do ich oczekiwań w tym zakresie odbywa się na podstawie wymiany doświadczeń** podczas seminariów i zajęć laboratoryjnych **oraz na podstawie przeprowadzanych ankiet uczestników programu Erasmus**. Z przeprowadzonych rozmów wynikało, że wszyscy uznali za satysfakcjonujący poziom: komunikacji z koordynatorem, organizację przyjazdu, wybór przedmiotów i warunki w akademiku. Praca kadry naukowej również jest oceniana bardzo dobrze.

Bardzo wysoka ocena jaką uzyskaliśmy w przeprowadzonych w poprzednim roku akademickim 2017/2018 ankietach, pozwala przypuszczać, że powodem braku na naszym kierunku studentów z wymiany nie jest niski poziom jakości kształcenia.

Wnioski (rekomendacje WSZJK):

Należy wciąż podejmować działania zachęcające studentów chemii do większej mobilności, uczestnictwa w programie ERASMUS+ i MOST. Można promować wyjazdy na powyższe programy podczas bezpośrednich spotkań studentów z opiekunami roku oraz z dziekanem. Należy stworzyć szerszy moduł przedmiotów w języku angielskim dla studentów przyjeżdżających do Białegostoku. Strona Internetowa Instytutu Chemii zawiera plany i opisy przedmiotów w języku angielskim. Wskazana jest promocja wyjazdów w ramach programów ERASMUS+ i MOST w mediach społecznościowych (np.: Facebook, Twitter) oraz zachęcanie do skorzystania z możliwości jakie dają te programy na zajęciach prowadzonych przez pracowników naszego Wydziału. Wskazane jest również aby za przeprowadzenie ankiet dla studentów przyjeżdżających na nasz Wydział odpowiedzialni byli Wydziałowi lub Instytutowi koordynatorzy programów ERASMUS+ i MOST. Członkowie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia nie mają wiadomości kto i kiedy przyjeżdża na wymianę (często krótką i przebiegającą w środku semestru) i w związku z tym nie mogą przeprowadzić ankiety z jej uczestnikami.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Obecnie studenci kierunku Chemii wykazują niewielkie zainteresowanie programem mobilności studentów ERASMUS+ i MOST. Informacja o rekrutacji do tych programów zawsze jest na stronie internetowej oraz na tablicach ogłoszeniowych. Koordynator Wydziałowy zawsze też jest do dyspozycji studentów odnośnie jakichkolwiek informacji. Jednakże brak zainteresowania jest spowodowany wysokością finansowania mobilności, niewystarczającą na pokrycie kosztów zakwaterowania i utrzymania w ośrodku zagranicznym (ERASMUS+) lub krajowym (MOST).

Na stronie internetowej umieszczone są angielskojęzyczne plany studiów realizowanych na kierunku Chemia. Treści merytoryczne niektórych przedmiotów w języku angielskim znajdują się w sylabusach w systemie USOS. Do planów studiów zostaną dołączone sylabusy w języku angielskim.

Na Wydziale dofinansowano koszty podróży studentów w programie ERASMUS+.

VI. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

W ankiecie absolwenta wzięło udział 38 z 55 studentów II roku studiów drugiego stopnia (15 K i 5 M; co stanowi 69% studentów w tej grupie). W badanej grupie studentów rozkład ocen na dyplomie układał się w sposób następujący: 3 – 2 osoby (5,3%), 4 – 14 osób (36,8%), 5 – 7 osób (18,4%), 15 osób nie udzieliło odpowiedzi na pytanie o ocenę na dyplomie.

Przeprowadzono badania opinii absolwentów Wydziału na temat odbytych studiów, w których wzięło udział 37 studentów II roku studiów drugiego stopnia (32 K i 5 M; co stanowi 67% studentów kierunku Chemia). 52% ankietowanych wybrałaby ponownie ten sam kierunek studiów (rok temu taką odpowiedź udzieliło 70% ankietowanych). Dość niepokojący jest fakt, że jedynie 50% studentów wybrałaby studia na Uniwersytecie w Białymstoku, a „nie” lub „raczej nie” zaznaczyło 50% ankietowanych.

Studenci w ankietach wskazują na wysoki poziom kompetencji nauczycieli i pracowników UwB - 84% dla doktorów habilitowanych i profesorów, a dla dwóch grup nauczycieli akademickich - adiunktów i wykładowców (doktorów) oraz dla asystentów (magistrów) na wysoki lub raczej wysoki poziom profesjonalizmu wskazało odpowiednio 71 i 61% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał na niski poziom profesjonalizmu wśród tych trzech grup nauczycieli akademickich. Niepokojący jest jednak fakt, że na wysoki poziom profesjonalizmu wśród pracowników administracji (dziekanat, sekretariat) wskazało jedynie 36% ankietowanych (rok temu taka odpowiedź udzieliło 50% ankietowanych), a na raczej niski lub niski poziom profesjonalizmu wskazało odpowiednio 16% i 6% badanych.

Wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez studentów/doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia odbywa się poprzez wymianę doświadczeń zdobytych przez studentów na innej uczelni podczas seminariów doktoranckich i magisterskich oraz podczas indywidualnych konsultacji.

VII. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Proces ankietowania dotyczący zbierania opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów przeprowadzany jest w cyklu trzyletnim. Bardzo często opinie o przygotowaniu absolwentów do pracy są pozyskiwane od pracodawców, będących członkami Rady Konsultacyjnej przy Wydziale Biologiczno-Chemicznym. Spotkania z Radą Konsultacyjną odbywają się systematycznie i stanowią dobrą bezpośrednią podstawę wymiany opinii i doświadczeń na temat jakości kształcenia na wydziale. Część z członków Rady Konsultacyjnej jest absolwentami naszego wydziału i są oni potencjalnymi pracodawcami naszych absolwentów, którym zależy na podwyższaniu kompetencji naszych studentów. Co roku zbierane są opinie od opiekunów praktyk zawodowych studentów, którzy odbywają praktykę po 4 semestrze studiów pierwszego stopnia. Opiekunowie wyrażają swoje zdanie nt. działań, jakie powinna podjąć uczelnia, aby poprawić przygotowanie studentów do pracy zawodowej. Stanowi to podstawę do analizy zmian sposobu nauczania na naszym kierunku. Opinie zbierane są również podczas indywidualnych spotkań z przedstawicielami firm działających w naszym regionie.

VIII. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Raport z Badania Losów Absolwentów (BLA) rocznika 2017/2018 powstał na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej przez Dział Spraw Studenckich, Sekcję – Biuro Karier w grudniu 2018 i styczniu 2019 roku. Narzędziem badawczym była ankieta internetowa (CAWI), która została udostępniona przez Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS) za pomocą serwisu Ankieter. Na podane przez absolwentów adresy e-mailowe została wysłana wiadomość zawierająca link do ankiety. Każdy student, który udostępnił swój adres e-mail w systemie USOS, mógł wziąć udział w badaniu. Badaną populację stanowili absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2017/2018. BLA zostało przeprowadzone w grudniu 2018 i styczniu 2019 roku, czyli w czasie nie dłuższym niż 6 miesięcy od momentu ukończenia studiów. Badaną populację stanowili absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, w tym absolwenci Wydziału Biologiczno-Chemicznego (31 osób z 184 absolwentów wydziału co stanowi 17%) z podziałem na kierunki, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2017/2018.

W badaniu wzięło udział 11 absolwentów kierunku Chemia. Z przeprowadzonych badań wynika, że większość absolwentów (64%) kierunku Chemia w ogóle nie wykorzystuje nabytych podczas studiów umiejętności w swojej pracy zawodowej. Odpowiedź „w pełni wykorzystuje” lub „wykorzystuje” zaznaczyło jedynie 9% ankietowanych. Zdecydowana większość absolwentów Chemii, którzy mieli trudność w znalezieniu pracy, narzekali na brak doświadczenia i brak ofert na lokalnym rynku pracy (75% w obu kategoriach). Na brak odpowiednich kwalifikacji wskazało 50% ankietowanych, a 38% badanych stwierdziło, że mają zawód, w którym trudno znaleźć pracę.

Absolwenci Chemii czują się słabo przygotowani pod względem praktycznym do wykonywania zawodu – na pytanie: „w jakim stopniu ukończone studia przygotowały Cię pod względem praktycznym do wykonywania zawodu” odpowiedź „w pełni przygotowały” wybrało 0% ankietowanych, „przygotowały” zaznaczyło 27% badanych, „ani przygotowały ani nie przygotowały” zaznaczyło 55% a odpowiedź „w ogóle nie przygotowały” oraz „nie przygotowały” wybrało 9% ankietowanych. Tylko 27% respondentów po ukończeniu kierunku Chemia jest zdania, że ukończone studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych związanych z kierunkiem studiów, a na odpowiedź „ani pomogły ani nie pomogły” wskazuje 55% badanych. 36% badanych stwierdza, że ukończone studia pomogły im w rozwinięciu języków obcych, a na odpowiedź „ani pomogły ani nie pomogły” wskazało 27% badanych. 36% absolwentów Chemii stwierdziło, że ukończone studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności informatycznych, a „nie pomogły” lub „w ogóle nie pomogły” zaznaczyło po 18% ankietowanych. Na pytanie „w jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu umiejętności interpersonalnych” odpowiedź pomogły zaznaczyło 18% badanych, „ani pomogły ani nie pomogły” zaznaczyło 36% badanych, a „nie pomogły” lub „w ogóle nie pomogły” zaznaczyło odpowiednio 27% i 18% badanych.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Zaleca się bliższą współpracę z Biurem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UwB w celu pozyskiwania większej liczby opinii absolwentów kierunku Chemia na temat jakości kształcenia. Wyniki ankiet powinny być opracowane również pod kątem oceny jakości kształcenia przez absolwentów kierunku Chemia.

Pomimo, że badania były prowadzone na małej liczbie absolwentów (11 osób, co stanowi 36% absolwentów kierunku Chemia) wyniki są dość negatywne, jedynie 18% badanych stwierdziło, że ukończone studia przygotowały je pod względem praktycznym do wykonywania zawodu, a przeciwnego zdania było 36% badanych. Należy więc w większym stopniu skupić się na praktycznym przygotowaniu do wykonywania zawodu. **Zaleca się więc zintensyfikowanie nacisku na zajęcia praktyczne, w tym na te wykonywane przy użyciu nowoczesnej aparatury.**

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów w grudniu 2018 r. i styczniu 2019 roku przeprowadziło Badania Losów Absolwentów (BLA) na podstawie zmodyfikowanej i konsultowanej z WSZJK ankiety internetowej (CAWI) z podziałem na kierunki studiów. Po raz pierwszy przeprowadzono ankietę wśród pracujących absolwentów kierunku Chemia (11 osób). Zwiększono również współpracę z pracodawcami w ramach projektu „Kuznia Kompetencji” w celu ściślejszego powiązania nabywanych umiejętności z przyszłą pracą zawodową absolwentów.

Los absolwentów jest również monitorowany podczas spotkań z pracodawcami oraz posiedzeń Rady Konsultacyjnej. Najlepszym źródłem informacji jest jednak indywidualny kontakt pracowników Instytutu Chemii (najczęściej opiekunów i promotorów pracy magisterskiej) z byłymi studentami naszego Instytutu, z których wynika, że studia na kierunku Chemia są postrzegane dobrze. Negatywna ocena studiów na kierunku Chemia jaką można odnieść na podstawie analizy Raportu z Badania Losów Absolwentów (BLA) rocznika 2017/2018 może być częściowo spowodowana trudnościami podczas wejścia na rynek pracy od razu po ukończeniu tak trudnego kierunku jakim jest Chemia. Jednak wyniki ankiety są dość niepokojące gdyż tylko 27% ankietowanych stwierdziło, iż ukończone studia przygotowały je pod względem teoretycznym do wykonywania zawodu, a jedynie 18% pod względem praktycznym. Mimo, że studia na uniwersytecie kształcą pod względem ogólnym należy przemyśleć program nauczania aby bardziej uwzględnił wymagania rynku pracy.

IX. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Na naszym Wydziale od roku 2016/17 funkcjonuje **Komisja ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się (PEU)** oraz powołano również **Wydziałowego Doradcę ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się (PEU)**. Oceną kompetencji osób zaangażowanych w proces potwierdzenia efektów uczenia się zajmuje się Rada Wydziału. W celu przestrzegania ustalonych standardów w zakresie dokumentowania poszczególnych etapów PEU, każdy koordynator przedmiotu na koniec roku akademickiego jest zobowiązany do przedłożenia informacji nt. osiągnięcia efektów kształcenia z poszczególnych przedmiotów. W tym celu wypełniają formularz, w którym potwierdza się spełnienie efektów kierunkowych odnoszących się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, sposobu ich weryfikacji oraz sugestii dotyczących ewentualnych zmian kierunkowych efektów kształcenia. Ponadto każdy koordynator jest zobowiązany do archiwizowania prac zaliczeniowych studentów do wglądu Komisji Akredytacyjnych, Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji Dydaktycznych i in. Powołana na wydziale komisja PEU będzie się również zajmować przestrzeganiem ustalonych kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się dla danej kwalifikacji, oceną ustalonej procedury odwoławczej od wyników walidacji PEU oraz dostępnością informacji nt. kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się.

Do zadań Komisji ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się należy również ocena kompetencji osób zaangażowanych w proces PEU, monitoring przestrzegania ustalonych standardów w zakresie dokumentowania poszczególnych etapów procedury PEU, monitorowanie przestrzegania ustalonych kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się dla danej kwalifikacji, ocena ustalonej procedury odwoławczej od wyników walidacji (PEU), monitorowanie dostępności informacji na temat kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się.

W roku akademickim 2018/19 nikt nie zgłosił się w celu potwierdzenia efektów uczenia się.

Wnioski (rekommendacje WSZJK):

Uzyskane wyniki ankiet wśród studentów 2 roku II stopnia wskazują, że ukończone studia w stopniu dużym lub bardzo dużym pozwoliły na rozwinięcie umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi (76% badanych), znajomości zagadnień teoretycznych (71% ankietowanych) i umiejętności samodzielnego dokształcania się (71% ankietowanych). Umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów (55% ankietowanych). Nisko są jednak oceniane możliwości realizacji własnych zainteresowań (29% badanych wskazało na stopień duży lub bardzo duży, a aż 47% na stopień mały lub bardzo mały), uzyskane zdolności do wykonywania konkretnych zawodów (29% badanych wskazało na stopień duży lub bardzo duży, a 37% na stopień mały lub bardzo mały) oraz umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów (29% badanych wskazało na stopień bardzo duży lub duży, a 29% na stopień mały lub bardzo mały). Należy zastanowić się nad modyfikacją planu studiów na pierwszym i drugim stopniu kierunku Chemia, tak aby zwiększyć skuteczność w przygotowywaniu naszych absolwentów do wykonywania konkretnych zawodów. Podczas realizacji zajęć należy również przekazywać wiedzę jak zdobyte umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów i znajomości zagadnień teoretycznych przekładają się na zdolności do wykonywania konkretnych zawodów.

Absolwenci uważają, że aby poprawić jakość kształcenia, w pierwszej kolejności należałoby zwiększyć liczbę zajęć laboratoryjnych oraz praktyk. Umożliwiłoby to im lepsze przygotowanie do wykonywania konkretnych zawodów.

W poprzednich latach studenci w wypełnianych ankietach postulowali wprowadzenie współpracy z przedsiębiorcami, co jest realizowane poprzez zatrudnianie zewnętrznych ekspertów (są to pracownicy Centralnego Laboratorium Policji w Warszawie, laboratorium Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku, Izby Administracji Skarbowej w Białymstoku oraz Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dużym doświadczeniem praktycznym) należy więc dołożyć starań by ta współpraca została utrzymana.

Ankietowani postulują również o zmniejszenie ilości osób w grupach co jest bardzo istotne również ze względów bezpieczeństwa – prowadzącemu łatwiej zaobserwować i reagować na wszelkie niebezpieczne sytuacje w małych grupach laboratoryjnych. Należy podkreślić, że prowadzenie zajęć laboratoryjnych w grupach większych niż 10 osób znacznie pogorszy jakość kształcenia na tak specjalistycznym kierunku jakim jest Chemia.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Na podstawie wyników przeprowadzonych wśród studentów 2 roku II stopnia, na ostatnim semestrze studiów, nie stwierdzono zasadniczych różnic w opinii absolwentów na temat jakości kształcenia w ramach wybieranych specjalności na kierunku Chemia.

Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów w grudniu 2018 r. i styczniu 2019 roku przeprowadziło Badania Losów Absolwentów (BLA) na podstawie zmodyfikowanej i konsultowanej z WSZJK ankiety internetowej (CAWI) z podziałem na kierunki studiów.

Kontynuowana jest również współpraca z pracodawcami w ramach projektu „Kuznia Kompetencji” w celu ściślejszego powiązania nabywanych umiejętności z przyszłą pracą zawodową absolwentów.

Wydział Biologiczno-Chemiczny
Studia doktoranckie w zakresie Chemii

I. Ocena programu i warunków studiowania

Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia przeprowadził ankietę wśród uczestników studiów doktoranckich. W ankiecie oceny studiów doktoranckich wzięło udział 11 uczestników studiów III stopnia (57,89%) z 19 uprawnionych. W ubiegłym roku akademickim w ankiecie uczestniczyło 52% doktorantów. Uzyskane wyniki wskazują, że 27% ankietowanych osób jest bardzo zadowolona ze studiów doktoranckich na Uniwersytecie w Białymstoku, natomiast w dużym stopniu zadowolenie ze studiów deklaruje aż 73% respondentów. Żadna z osób wypełniająca ankietę nie wyraziła swojego niezadowolenia. W porównaniu do roku poprzedniego, kiedy 9% badanych wyraziło zdecydowane zadowolenie, a 91% doktorantów było w dużym stopniu zadowolonych ze studiów, jest to bardzo duża poprawa oceny studiów.

Wypadła ona korzystniej w większości ocenianych aspektów, niż w roku 2017/2018. Wszyscy ankietowani pozytywnie oceniają pracę Kierownika studiów doktoranckich, a także informacje dostępne na stronie Wydziału Biologiczno-Chemicznego dotyczące programu studiów i efektów kształcenia. Dostęp do czasopism naukowych i innej literatury 9% respondentów oceniło zdecydowanie negatywnie, a w ubiegłym roku akademickim wszyscy doktoranci uważali, że jest on wystarczający. Kryteria rekrutacji na studia doktoranckie są przejrzyste dla 100% osób, co jest wynikiem bardzo zadowalającym, ponieważ w ubiegłym roku 9% uważało, że są one klarowne w małym stopniu. Zdecydowanie lepiej niż w roku ubiegłym oceniono możliwość korzystania ze specjalistycznego oprogramowania. O ile w roku 2017/2018 tylko 64% ankietowanych wyraziło przekonanie, że jest on wystarczający, to w roku bieżącym takie stwierdzenie wyraziło 82% ankietowanych osób. W porównaniu do ankiet przeprowadzonych w ubiegłym roku, uległa nieco zmianie pozytywna ocena dostępu do aparatury badawczej. O ile w roku 2017/2018 doktoranci ocenili jej dostępność na 100%, obecnie taką opinię wyraża tylko 91%. Nie uległa natomiast zmianie pozytywna ocena pracy Dziekanatu (100%), współpracy z opiekunem naukowym/promotorem (100%) oraz informacji o programie studiów (100%) i założonych efektach kształcenia (100%). Natomiast oceniono, że realizacja programu studiów pozwala zdecydowanie (27%) lub w dużym stopniu (55%) na osiągnięcie założonych efektów kształcenia, ale aż 18% badanych nie miało zdania na ten temat. W ubiegłym roku wszyscy doktoranci uważali, że program studiów zapewnia osiągnięcie efektów kształcenia.

Przy tak dobrej ocenie ogólnej satysfakcjonujące jest to, że tylko 36% ankietowanych (w ubiegłym roku 73%) uważa, że obowiązkowe zajęcia prowadzone w ramach studiów, nie były pomocne w realizacji pracy doktorskiej. W związku z tym, 55% osób ankietowanych nie widzi potrzeby zmian w programie kształcenia na studiach doktoranckich ani wprowadzenia zmian w sposobie organizacji studiów doktoranckich - 64% ankietowanych osób. W roku akademickim 2017/2018 50% ankietowanych nie widziało konieczności modyfikowania sposobu organizacji studiów doktoranckich. Ocena oferty dydaktycznej wskazuje, że 82% ankietowanych wyraża chęć, aby Uczelnia oferowała kursy w formie e-learningu (w ubiegłym roku 73%). Doktoranci postulują także o dokonanie następujących zmian:

- dopasowanie treści zajęć dydaktycznych do konkretnej specjalizacji doktoranta
- realizowane w trakcie zajęć dydaktycznych zagadnienia powinny być związane z nowoczesnymi trendami badawczymi w nauce.

Niepokojący wydaje się fakt nielicznych przykładów ubiegania się o finansowanie badań prowadzonych przez doktorantów. Jedynie 9% ankietowanych aplikowało o finansowanie badań z funduszy innych niż uczelniane, np. granty NCN, NCBiR (sytuacja identyczna jak w ubiegłym roku), ani jeden doktorant takiego finansowania nie otrzymał (11% taki grant otrzymało w ubiegłym roku).

Nieubieganie się o odpowiednie dofinansowanie, było tłumaczone brakiem czasu spowodowanym podjęciem pracy poza uczelnią, zbyt małym dorobkiem naukowym i brakiem postępu w badaniach, zaangażowaniem w realizację wcześniej uzyskanych grantów oraz trudnościami wynikającymi z braku umiejętności pisania wniosku. O uzyskanie grantu ze środków uczelnianych aplikowało 82% doktorantów, a więc o 10% więcej niż w roku ubiegłym, a 50% taki grant uzyskało. Warto wspomnieć, że w roku ubiegłym tylko 22% aplikujących doktorantów taki grant otrzymało.

Możliwość udziału w konferencjach naukowych organizowanych na uczelni jest dobrze oceniana przez doktorantów (60%), natomiast możliwość dofinansowania udziału w sympozjach, jest bardzo dobrze (20%) i dobrze (50%) szacowana.

II. Ocena praktyk

Prawie połowa ankietowanych doktorantów (45%) prowadziła zajęcia dydaktyczne w wymiarze godzin ponad minimum określone w programie studiów. Wynikało to z ich własnej decyzji (100% osób) i promotora lub opiekuna naukowego (20% ankietowanych), chęci zdobycia dodatkowych punktów do stypendium (20%). Bardzo optymistyczny jest fakt, że 100% respondentów nie napotkało żadnych problemów związanych z prowadzeniem zajęć dydaktycznych, analogicznie jak w ubiegłym roku. Na powyższe pytanie udzieliło odpowiedzi jedenastu doktorantów, natomiast sześć osób nie wypełniło tabeli dotyczącej problemów związanych z prowadzeniem zajęć.

III. Ocena systemu stypendialnego

Oszacowanie kryteriów oceny stosowanej przy przyznawaniu różnego rodzaju stypendiów wypadło pozytywnie. Wynik przeprowadzonych w tej kwestii ankiet jest zbliżony do roku 2017/2018. 80% doktorantów wyraziło, iż znane im były kryteria oceny stosowane na Wydziale przy przyznawaniu stypendium socjalnego (w ubiegłym roku 73%). Kryteria przyznawania zapomogi były znane dla 70% doktorantów, a zasady przyznawania stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych dla 60% ankietowanych. Natomiast 40% respondentów nie miało zdania na ten temat. Badania wykazały także, że dla 90%-100% studentów znane były kryteria oceny dotyczące przyznawania stypendium dla najlepszych doktorantów, stypendium doktoranckiego oraz zwiększenia tego stypendium z dotacji projakościowej. Jest to porównywalne do wyników z ubiegłego roku (82-100%).

Procedury przyznawania stypendium socjalnego na Wydziale były właściwe według 60% osób, niewłaściwe wg 10%, a 30% nie miało zdania na ten temat. Również 50% ankietowanych nie wiedziało nic na temat procedur przyznania stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, a 50% oceniło dobrze. Najlepiej oceniono procedury przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów, doktoranckiego i zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej (90-100%).

W toku studiów doktoranckich, 40% ankietowanych osób otrzymywało stypendium dla najlepszych doktorantów, 30% osób pobierało stypendium socjalne, 90% stypendium doktoranckie, a 10% doktorantów nie otrzymywało żadnego dofinansowania. W porównaniu do roku 2017/2018 zwiększyła się liczba osób pobierających stypendium doktoranckie, natomiast o 17% zmniejszyła się ilość studentów nie otrzymujących żadnego ze stypendiów.

Doktoranci w 50% stwierdzili, iż dodatkowe środki na utrzymanie czerpali z dochodów dodatkowej pracy na uczelni (np. grantów badawczych -22%), a w 56% z pracy poza uczelnią w pełnym wymiarze godzin oraz w 33% w wyniku uzupełniania się swoich dochodów z dochodami współmałżonka (partnera), 33% - rodziców; 11% osób czerpała dodatkowe środki na utrzymanie z innych źródeł, nie wskazano jednak z jakich. Jedna z osób wspomniała o pracy dorywczej.

W wyniku przeprowadzonej ankiety, aż 90% doktorantów oznajmiło, iż ponownie podjęłoby studia doktoranckie na Uniwersytecie w Białymstoku, natomiast 10% osób nie była wyraźnie zdecydowana. Wynik ten jest bardziej satysfakcjonujący w porównaniu z ankietą ubiegłoroczną (73% doktorantów podjęłoby studia na UwB). Jako powody rozpoczęcia tego rodzaju studiów, doktoranci w 90% wskazali na rozwijanie zainteresowań naukowych, w około 30% na perspektywę zatrudnienia w szkolnictwie wyższym, 70% w jednostkach naukowo-badawczych, 40% wskazało otrzymanie wsparcia finansowego w postaci uzyskania stypendium, a wg 10% osób ukończenie studiów pozwoli na uzyskanie satysfakcjonującego zatrudnienia.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Na podstawie analizy ankiet można stwierdzić, że należy dokonać takiej zmiany programu studiów doktoranckich i zajęć obowiązkowych aby były one bardziej dostosowane do konkretnej specjalizacji. Uczestnicy studiów doktoranckich zwrócili również uwagę na potrzebę uczestniczenia w zajęciach dotyczących nowoczesnych trendów w nauce. Należałoby zastanowić się nad wprowadzeniem do programu studiów wykładu lub seminariów pokazujących współczesne kierunki rozwoju nauk chemicznych na tle innych dyscyplin naukowych.

Należy również podjąć takie działania motywacyjne, które zaktywizują doktorantów do ubiegania się o pozyskanie funduszy ze źródeł innych niż uczelniane.

Wydział Biologiczno-Chemiczny

Kierunek studiów:

EKOBIZNES

studia I stopnia

Studia pierwszego stopnia na kierunku Ekobiznes są prowadzone na Wydziale Biologiczno-Chemicznym i na Wydziale Ekonomii i Zarządzania UwB od roku akademickiego 2017/2018. W roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono ankietę ewaluacyjną wśród studentów II roku studiów pierwszego stopnia Ekobiznesu. Celem badań było poznanie ogólnej opinii studentów na temat kierunku studiów. Ankietę wypełniło 20 studentów: 14 kobiet i 6 mężczyzn, co stanowi 100% wszystkich studentów na II roku studiów. Wśród ankietowanych 5% stanowili studenci, których średnia ocen mieściła się w zakresie 3,00-3,49; najliczniejszą grupę (50%) stanowili studenci o średniej ocen w zakresie 3,50-3,99; studenci o najwyższej średniej ocen 4,00 - 4,49 stanowili 40%. Studenci o najwyższej średniej (4,50-5,00) stanowili 5% wśród ankietowanych.

I. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

1) Analiza kadry naukowej

Na podstawie analizy i oceny danych z Wydziału Biologiczno-Chemicznego można stwierdzić, że kierunek posiada minimum kadrowe zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 28 września 2018 r., poz. 1861), jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne Uczelni. W roku akademickim 2018/2019 minimum kadrowe kierunku Ekobiznes (studia I stopnia) stanowiło 7 osób, w tym: 1 osoba ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 1 osoba ze stopniem dr hab. inż., 5 osób ze stopniem dr. Minimum kadrowe na tym kierunku stanowiły: 3 osoby z Wydziału Biologiczno-Chemicznego (2 osoby z Instytutu Chemii i 1 osoba z Instytutu Biologii) oraz 4 osoby z Wydziału Ekonomii i Zarządzania.

Z analiz przeprowadzonych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym i Ekonomii i Zarządzania wynika, że zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich włączonych do minimum kadrowego zgodne są z ich kwalifikacjami (specjalizacja naukowa, dorobek naukowy).

Aktywność naukowo-dydaktyczna pracowników oceniana jest regularnie przez Wydziałową Komisję Oceniającą oraz na podstawie corocznych sprawozdań. Komisja bierze pod uwagę dorobek naukowy nauczyciela i jakość prowadzonych zajęć. Weryfikacja odbywa się poprzez hospitowanie młodszych pracowników (asystentów, adiunktów) podczas prowadzonych ćwiczeń, laboratoriów, konwersatoriów przez osoby o zaawansowanym stażu dydaktyczno-naukowym, a także na podstawie ankiet dydaktycznych wypełnianych anonimowo przez studentów. Ocena działalności naukowo-dydaktycznej pracowników odbywa się również na podstawie Karty Osiągnięć Pracownika oraz sprawozdań rocznych składanych dyrektorowi Instytutu/kierownikom zakładów.

2) Obsada zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami

Analiza publikacji kadry i rozkładu zajęć pozwala stwierdzić, że obsada zajęć dydaktycznych jest poprawna i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich.

Wnioski (rekomendacje WZJK): Od przyszłego roku akademickiego zaleca się większe nasilenie hospitacji zajęć na kierunku Ekobiznes.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Po raz pierwszy przeprowadzono hospitację zajęć na kierunku Ekobiznes. Pracownicy Wydziału Biologiczno-Chemicznego obecnie realizują 14 grantów badawczych (Opus, Sonata, Preludium) oraz 6 pojedynczych projektów badawczych w ramach konkursu Miniatura 2. Wszystkie wymienione granty są finansowane przez Narodowe Centrum Nauki. Pracownicy w trakcie realizacji zadań badawczych wykorzystują najnowszą aparaturę naukowo-badawczą zakupioną na potrzeby Kampusu oraz Centrum Syntezy i Analizy BioNanoTechno Uniwersytetu w Białymstoku. Wyniki badań z grantów są publikowane w renomowanych czasopismach naukowych głównie z listy A MNiSW. Natomiast pracownicy Wydziału Ekonomii i Zarządzania realizują 3 projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki (Opus, Preludium, Etiuda) oraz 1 finansowany przez Komisję Europejską (ERASMUS+ Jean Monnet Networks Project).

II. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1) Spójność koncepcji kształcenia

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją kierunku Ekobiznes w roku akademickim 2018/2019 dotyczącą spójności kształcenia z charakterystyką kierunku studiów. Stwierdzono, że wszystkie elementy procesu kształcenia są spójne.

2) Zgodność zakładanych efektów kształcenia z PRK

Analiza programu kształcenia dla studiów I stopnia, wskazuje, że jest on zgodny z Polską Ramą Kwalifikacji oraz zgodny z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 28 września 2018 r., poz. 1861) i opisem zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określonym w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010) dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia.

Nad programem studiów kierunku Ekobiznes pracuje Zespół Kierunkowy, który go uaktualnia. Zaktualizowane programy lub opracowane programy nowych specjalności lub nowych kierunków studiów są opiniowane przez Radę Naukową Wydziału, Wydziałową Komisję Dydaktyczną, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowy Samorząd Studentów, Wydziałową Radę Konsultacyjną. Opinie o opracowanych programach są przekazywane Zespołowi Kierunkowemu, które je analizują i ewentualnie wprowadzają zmiany. Poprawione programy zatwierdzają Rady Naukowe Instytutów, a następnie Rada Wydziału. W pracach Rad Naukowych Instytutów i Wydziału biorą udział przedstawiciele studentów i doktorantów. Opracowane programy są sprawdzane formalnie przez Dział Dydaktyki i Spraw Studenckich. Zatwierdzone przez Radę Wydziału programy studiów lub nowych specjalności przedkłada się Senatowi Uczelni.

3) Zgodność programów studiów

Obowiązujący w roku akademickim 2018/2019 program kształcenia i plan studiów kierunku Ekobiznes jest udostępniony na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Program jest zgodny z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Program jest dostosowany do specyfiki profilu i formy kształcenia.

4) Prawidłowość stosowanego systemu ECTS

Analiza programu studiów wskazuje, że system ECTS jest prawidłowo przygotowywany i realizowany, zarówno w wymiarze rocznym jak i semestralnym. Liczba punktów ECTS jest przypisana logicznie, a punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach dla określonego przedmiotu wskazuje różnicę w nakładzie samodzielnej pracy studenta i czasem przeznaczonym na zajęcia z nauczycielem akademickim.

5) Sylabusy

W roku 2018/2019 wszyscy koordynatorzy przedmiotów zostali zobowiązani do przygotowania sylabusów i ich zamieszczenia w systemie USOS w terminach – do końca października 2018 r. dla semestru zimowego i do końca stycznia 2019 r. – dla semestru letniego. Sylabusy wykazują zgodność merytoryczną treści poszczególnych przedmiotów z zatwierdzonymi efektami kształcenia dla kierunku Ekobiznes. Prawidłowo, bez zastrzeżeń, jasno i precyzyjnie oddają treści kształcenia.

6) Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Z przeprowadzonych rozmów z koordynatorami przedmiotów wynika, że zapoznają oni studentów z wymaganiami i formą egzaminu. Poza tym informacje o wymaganiach egzaminacyjnych i formie egzaminu zawarte są w sylabusach przedmiotowych w systemie USOS i na stronach internetowych Wydziału. Zaliczenia i egzaminy odbywają się głównie w formie prac pisemnych. Ponadto, w wielu przypadkach, wymagania do poszczególnych egzaminów i ich forma są eksponowane na tablicach ogłoszeń na Wydziale Biologiczno-Chemicznym oraz na Wydziale Ekonomii i Zarządzania w pobliżu sal dydaktycznych poszczególnych zakładów. Analiza wykazała, że zakres wymagań i forma egzaminu są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia zapisanymi w sylabusach. Egzaminy zgodnie z Regulaminem Studiów UwB są pisemne, w nielicznych przypadkach, za zgodą dziekana (na pisemny wniosek studentów), mają formę ustnych wypowiedzi.

W roku akademickim 2017/18 Rada Wydziału Biologiczno-Chemicznego Uniwersytetu w Białymstoku podjęła Uchwałę nr 1/2018 (z dnia 18 stycznia 2018 r.) w sprawie ilościowych kryteriów oceny osiągnięć studentów weryfikowanych za pomocą pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych. Ustalone kryteria oceny pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych podawane są do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu, a stosowane zasady zawsze są zgodne z ogólnymi wymaganiami określonymi w Regulaminie Studiów Uniwersytetu w Białymstoku przyjętego Uchwałą nr 1723 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 2015.

7) Proces dyplomowania

Prace licencjackie są realizowane na I stopniu (3 rok studiów). Pierwsze obrony przewidziane są w roku akademickim 2019/2020.

8) Programy i realizacja praktyk studenckich

Studenci Ekobiznesu będą odbywać praktykę zawodową po zakończeniu zajęć dydaktycznych po 4 semestrze w czasie wakacji, czyli w roku akademickim 2018/2019. Informacje o odbytych przez studentach praktykach będą zbierane po ich zakończeniu, na początku października 2019 r.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Proces kształcenia na kierunku Ekobiznes jest prawidłowy i zgodny z PRK, a wszystkie jego elementy są zgodne z charakterystyką kierunku studiów. System ECTS na studiach I stopnia jest stosowany prawidłowo. Sylabusy są przygotowane bez zastrzeżeń.

O dobrym poziomie kształcenia na kierunku Ekobiznes świadczy również pozytywna ocena studentów, którzy w ankiecie ewaluacyjnej wskazują, że biorąc pod uwagę wszystkie aspekty procesu kształcenia są zadowoleni z odbywanych studiów (50%). Zespół zaleca dalsze systematyczne monitorowanie programu kształcenia na kierunku Ekobiznes z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Należy przeprowadzić ankietę ewaluacyjną wśród studentów III roku I stopnia studiów kierunku Ekobiznes.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Kryteria oceny prac zaliczeniowych i egzaminów pisemnych zostały sformalizowane i zatwierdzone przez Radę Wydziału. Program studiów jest systematycznie konsultowany przez Kierunkowy zespół we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

III. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Informacje na temat jakości kształcenia na zajęciach dydaktycznych są pozyskiwane z ankiet wypełnionych przez studentów poprzez system USOS, na podstawie ankiet ewaluacyjnych oraz bezpośrednio od studentów podczas konsultacji, zajęć dydaktycznych, spotkań z członkami wydziałowego zespołu ds. jakości kształcenia.

W roku akad. 2018/2019 przeprowadzono jedną hospitaację zajęć, były to zajęcia terenowe prowadzone przez pracownika Instytutu Biologii.

W roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono ankietę ewaluacyjną wśród studentów II roku studiów pierwszego stopnia, której celem było zbadanie ogólnej opinii studentów na temat kierunku studiów. Ankietę wypełniło 20 studentów (14 kobiet i 6 mężczyzn). Analiza ankiet ewaluacyjnych wskazuje, że 50% osób jest zadowolonych z odbywanych studiów (o 30% zmniejszyła się liczba zadowolonych ze studiów w porównaniu do roku 2017/18, kiedy zadowolonych było 80% ankietowanych). 80% osób odpowiedziało, że dostępność i jakość pomocy dydaktycznych, sprzętu naukowego jest wystarczająca. 45% ankietowanych uważa, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie. Natomiast 50% osób jest zadowolonych z oferty zajęć dodatkowych (przedmioty do wyboru, wykłady monograficzne). Z kolei aż 45% osób zadeklarowało, że w programie studiów powinno być więcej zajęć praktycznych, a tylko 15% sądzi, że intensywność nauki powinna być większa niż obecnie. Wykłady obowiązkowe bardzo dobrze i dobrze oceniło tylko 21% ankietowanych (w roku 2017/2018 - 40%), ćwiczenia i konwersatoria 54% (w roku 2017/2018 - 80%), warsztaty i laboratoria 53% (w roku 2017/2018 - 65%), praktyki i zajęcia poza uczelnią tylko 22% ocen bardzo dobrych i dobrych (w roku 2017/2018 - 65%). Wyżej o 10% w porównaniu do ubiegłego roku oceniono lektoraty -61% ocen bardzo dobrych i dobrych i 41% ocen bardzo dobrych i dobrych ankietowani wystawili przedmiotom fakultatywnym, 43% pracom zadawanym do samodzielnego przygotowania.

Ankietowani studenci wysunęli propozycje poprawy ogólnej jakości kształcenia na kierunku Ekobiznes, do najczęściej wymienianych należą:

- zwiększenie ilości przedmiotów ekonomicznych w programie studiów,
- zmniejszenie ilości zajęć chemicznych w programie studiów,
- ułożenie tak rozkładu zajęć aby nie było dużych „okienek czasowych” między zajęciami.

Ocena jakości zajęć na wydziale Biologiczno-Chemicznym na podstawie wyników ankiet wypełnionych przez studentów poprzez system USOS w roku akademickim 2018/2019 została omówiona przy kierunku Biologia.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Studenci znacznie niżej niż w poprzednim roku akademickim ocenili poziom wszystkich zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału Biologiczno-Chemicznego oraz Wydziału Ekonomii i Zarządzania na kierunku Ekobiznes. W celu poprawy jakości kształcenia rekomenduje się zwiększenie liczby hospitaacji na Wydziale Biologiczno-Chemicznym oraz przeprowadzenie hospitaacji na Wydziale Ekonomii i Zarządzania, obserwację aktywności studentów podczas zajęć dydaktycznych, rozmowę opiekuna roku i rozmowę członków WZJK ze studentami kierunku Ekobiznes.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W celu zwiększenia efektywności kształcenia i zapewnienia bezpieczeństwa pracy na kierunku Ekobiznes za zgodą Rektora UwB w roku akad. 2018/2019 zmniejszono liczbę studentów w grupach laboratoryjnych oraz podczas zajęć terenowych. Po raz pierwszy przeprowadzono hospitaację zajęć prowadzonych przez pracownika Wydziału Biologiczno-Chemicznego.

IV. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

1) Zasoby biblioteczne

Biblioteki Instytutu Biologii, Instytutu Chemii oraz Wydziału Ekonomii i Zarządzania są częścią systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu w Białymstoku. Zasoby biblioteczne stanowią podręczniki akademickie i monografie naukowe oraz czasopisma naukowe i popularno-naukowe. Oprócz możliwości korzystania z instytutowych bibliotek studenci Ekobiznesu mają pełny dostęp do Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia z bogatymi zbiorami.

Z przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych wynika, że studenci Ekobiznesu najczęściej korzystają z bibliotek Wydziałowych: 47% korzysta z nich przynajmniej kilka razy w tygodniu i kilka razy w miesiącu, kilka razy w roku lub rzadziej korzysta 53% studentów. Rzadziej studenci uczęszczają do Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia (22% deklaruje, że uczęszcza kilka razy w roku, a 56 % rzadziej).

Przeprowadzona ocena wybranych aspektów korzystania z biblioteki uniwersyteckiej wskazuje, że studenci w skali od 1 do 5 (gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najlepszą) w tym punkcie ankietę wypełniło 13 na 20 studentów; na ocenę 4,0 oceniają dostępność lektur obowiązkowych; na ocenę 4,3 ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów oraz na ocenę 4,0 aktualność księgozbioru. Ankietowani dobrze oceniają sprawność (ocena 4,4) i przyjazność (ocena 4,5) obsługi, warunki pracy czytelnicy (ocena 4,2) oraz godziny otwarcia (ocena 3,9). Natomiast możliwość kopiowania tekstów oraz korzystania z Internetu oceniają na 4,0. Również dobrze są oceniane biblioteki wydziałowe (oceny dokonało 16 studentów). Sprawność obsługi oceniają studenci na 4,8; przyjazność obsługi 4,9; godziny otwarcia 4,6; warunki pracy 4,4. Równie wysoko są oceniane: dostępność lektur obowiązkowych z zakresu tematyki studiów na 4,8; ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie Ekobiznesu 4,8 oraz aktualność księgozbioru 4,4. Studenci oceniają możliwości kopiowania tekstów na 4,8 oraz korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych 4,4 w bibliotekach wydziałowych. Ocena wybranych aspektów korzystania z bibliotek wydziałowych i instytutowych jest wyższa w porównaniu z rokiem akademickim 2017/2018.

2) Jakość infrastruktury dydaktycznej

Studenci Ekobiznesu odbywają zajęcia głównie w nowoczesnych budynkach Instytutu Biologii oraz Instytutu Chemii należących do kampusu UwB, w mniejszym stopniu na Wydziale Ekonomii i Zarządzania. Infrastruktura dydaktyczna jest dostosowana do ilości studiujących osób. Budynki Wydziałów są w pełni przystosowane dla studentów niepełnosprawnych.

Analiza ankiet ewaluacyjnych wśród 20 studentów wskazuje, że studenci wyrażają pozytywną opinię na temat infrastruktury dydaktycznej Wydziałów, wykorzystywanej w procesie nauczania. Ankietowani bardzo dobrze oceniają stan sal wykładowych (100% ankietowanych) oraz sal ćwiczeniowych (95%). Studenci bardzo dobrze (90% osób) oceniają jakość i ilość środków audiowizualnych i multimedialnych, a także wyposażenie laboratoriów (95%). Tylko 20% ankietowanych ma bardzo dobre zdanie na temat dostępu do Internetu na terenie uczelni, 30% ocenia dostęp na dobry, a 20% jako przeciętny. 58% ankietowanych studentów odwiedzało stronę internetową Wydziału kilka razy w semestrze, po 32% studentów zaznaczyło odpowiedzi: kilka razy w miesiącu i kilka razy w tygodniu.

Studenci wypowiedzieli się w ankiecie na temat działania pracowni komputerowej. 50% ankietowanych ocenia funkcjonowanie pracowni komputerowej bardzo dobrze i dobrze. 84% ankietowanych uważa, że godziny otwarcia raczej umożliwiają im efektywne korzystanie z pracowni, a 16% nie miało w tej sprawie wyrobionej opinii. W opinii 72% ankietowanych ilość stanowisk komputerowych jest raczej wystarczająca. Ogólnie, stanowiska komputerowe spełniają oczekiwania pytanym studentów (28% - zdecydowanie tak, 56% raczej tak). Studenci zdecydowanie pozytywnie oceniają (78%) zaangażowanie pracowników w udzielanie pomocy podczas zajęć jeśli zachodzi taka potrzeba i otrzymuje niezbędne wskazówki. 32% studentów deklaruje, że korzysta z pracowni komputerowej kilka razy w miesiącu i tyle samo ankietowanych korzysta kilka razy w semestrze, 26% korzysta rzadziej a 10% że nie korzysta wcale.

3) Dostępność i przejrzystość informacji na temat kształcenia

Niezbędne informacje na temat toku studiów dostępne są na tablicach ogłoszeń w dziekanatach i na stronach internetowych obu Wydziałów. 58% ankietowanych zadeklarowało, że odwiedza stronę internetową Wydziałów kilka razy w semestrze, natomiast 32% kilka razy w miesiącu, rzadziej odwiedza stronę internetową 10% ankietowanych. Z przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych wynika, że studenci Ekobiznesu raczej pozytywnie oceniają dostępność informacji zawartych na stronach internetowej Wydziałów odnośnie oferowanych form i poziomów kształcenia (70%); 50% - jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami; 50% - możliwości wyjazdu na inne uczelnie; 70% - programu i planu studiów; 50% - harmonogramu zajęć dydaktycznych; 50% - treści programowych przedmiotów; 65% - dostępności do informacji zawartych na stronie internetowej dotyczących lektur podmiotowych oraz 50% - kryteriów zaliczania przedmiotów; natomiast 65% studentów uważa za wystarczający opis kwalifikacji zawodowych absolwenta. Z tego wynika, że informacje niezbędne do studiowania (poziomy, formy, kierunek kształcenia) zawarte na stronach internetowych są raczej przejrzyste, aktualne i dostępne dla studentów. Studenci również korzystają z sylabusów dla poszczególnych przedmiotów, które wskazują formy zaliczenia przedmiotu oraz podają literaturę podstawową i uzupełniającą. Informacje na temat toku studiów na stronach internetowych Wydziałów są bardzo przejrzyste, aktualne i podane w atrakcyjnej dla studenta formie.

4) Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych

Organizacją zajęć na kierunku Ekobiznes zajmuje się Dziekanat Wydziału Biologiczno-Chemicznego we współpracy z Dyrekcją Instytutu Biologii oraz Instytutu Chemii i Wydziałem Ekonomii i Zarządzania. Ocena pracy Dziekanatu przez studentów jest zróżnicowana. Z ankiet przeprowadzonych na grupie 20 studentów wynika, że 50% osób uważa, że godziny otwarcia dziekanatu raczej umożliwiają sprawne załatwianie spraw, a 40% osób jest niezadowolona z godzin pracy jednostki, 10% ankietowanych nie ma wyrobionego zdania w tej sprawie. 26% ankietowanych uważa, że informacje dotyczące toku studiów przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób w miarę wyczerpujący, przeciwnego zdania jest 42% ankietowanych, a 32% nie ma wyrobionego zdania w tej sprawie. 30% badanych studentów twierdzi, że informacje dotyczące spraw stypendialnych przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący, przeciwnego zdania jest tyle samo osób, a nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie 40% ankietowanych. Natomiast 48% ankietowanych deklaruje, że informacje dotyczące opłat za studia przekazywane są przez pracowników dziekanatu w wystarczającym stopniu, a 23% jest przeciwnego zdania. Kilka razy w semestrze 69% studentów odwiedza dziekanat w celu załatwienia spraw. Podsumowując, bardzo dobrą i dobrą ocenę na temat funkcjonowania dziekanatu wyraziło 37% osób, przeciętną 43%, złą i bardzo złą 20% ankietowanych. Zdaniem studentów godziny pracy dziekanatu powinny być dłuższe.

Wnioski (rekommendacje WZJK):

Wydziały posiadają dobrą bazę dydaktyczną (sale wykładowe, ćwiczeniowe, biblioteki, stacje terenowe) dostosowaną do liczby studiujących osób. W istniejącej bazie dydaktycznej i infrastrukturze materialnej jednostki cele kształcenia są możliwe do realizacji. Strona internetowa zdaniem studentów jest przejrzysta i zawiera aktualne dane na temat kształcenia. Studenci proponują wydłużenie czasu pracy dziekanatu. Biblioteki posiadają odpowiedni księgozbiór, niezbędny w zakresie tematyki studiów, są dobrze przygotowane do udostępnienia swoich zbiorów.

Ocenie poddana została pracownia komputerowa na Wydziale Biologiczno-Chemicznym, której funkcjonowanie studenci oceniają pozytywnie. Jednocześnie studenci mają dostęp do bezprzewodowego szerokopasmowego Internetu poprzez WiFi, wyposażone w komputery biblioteki, pracownie studenckie i laboratoria badawcze.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia zaleca dalsze systematyczne monitorowanie zawartości i aktualności stron internetowych dotyczących kierunku Ekobiznes. Należy uwzględnić by informacje związane z kwalifikacjami zawodowymi absolwentów były jasno określone. Jednocześnie Zespół zaleca zaktualizowanie uczelnianej ankiety ewaluacyjnej pod kątem zebrania informacji o kanałach komunikacji, z jakich studenci korzystają, by pozyskiwać wiedzę związaną z funkcjonowaniem na uczelni, z uwagi na fakt, że rzadko odwiedzają dziekanat i stronę internetową uczelni, a także biblioteki. Jest to związane z rozwojem technik informacyjnych, ponieważ studenci coraz częściej korzystają z Internetu bezprzewodowego poprzez osobiste telefony komórkowe, notebooki, laptopy, tablety. Stąd też bezpośredni kontakt (z wyłączeniem zajęć dydaktycznych) z pracownikami naukowymi i administracyjnymi jest coraz rzadszy i odbywa się drogą elektroniczną, a Internet jest coraz częstszym źródłem informacji na temat kształcenia. USOS jest kluczowym elementem organizacji zajęć dydaktycznych, praktyk, wyboru przedmiotów, stąd konieczne jest zadbanie o prawidłowe jego funkcjonowanie. Zespół uważa, że w ankiecie ewaluacyjnej powinny się znaleźć pytania odnośnie Internetu bezprzewodowego i systemu USOS.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W porównaniu do ubiegłego roku studenci wyżej oceniają pracę biblioteki oraz jakość informacji zawartych na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Podobnie wzrósł odsetek osób pozytywnie oceniających funkcjonowanie pracowni komputerowej oraz infrastruktury, sal wykładowych i laboratoriów. Na Wydziale zostały opracowane jasne i ogólnodostępne wydziałowe kryteria oceny studentów. Niezbędne informacje na temat toku studiów na kierunku Ekobiznes są systematycznie aktualizowane na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Niezbędny Księgozbiór w zakresie tematyki studiów jest systematycznie uzupełniany i udostępniany studentom.

V. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

W roku akademickim 2018/2019 nikt ze studentów kierunku Ekobiznes nie korzystał z wymiany międzynarodowej w ramach programu ERASMUS+ i w programie MOST.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Należy podjąć szersze działania w celu zachęcenia studentów kierunku Ekobiznes do uczestnictwa w programie MOST oraz wymianie międzynarodowej w ramach programu ERASMUS+.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Informacje na temat możliwości wyjazdu na studia i praktyki w ramach programów MOST i Erasmus+ są systematycznie aktualizowane na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Podano kontakt do koordynatorów programu, wykaz niezbędnych dokumentów, zasady rekrutacji, wykaz uczelni partnerskich. W dniu 18.03.2019 r. w Instytucie Biologii odbyło się Wydziałowe spotkanie informacyjne dotyczące wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus+.

Wydział Biologiczno-Chemiczny
Kierunek studiów:
OCHRONA ŚRODOWISKA
studia I

Studia na kierunku Ochrona środowiska są prowadzone w Instytucie Biologii i Instytucie Chemii. W roku akademickim (2018/2019) były prowadzone studia I stopnia na kierunku Ochrona Środowiska, zgodnie z PRK. W roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono ankietę ewaluacyjną wśród studentów III roku studiów pierwszego stopnia Ochrony Środowiska. W ankiecie wzięło udział 9 studentów: 5 kobiet i 4 mężczyzn, co stanowi 100% wszystkich studentów na III roku studiów. Wśród ankietowanych największą grupę 56% stanowili studenci o średniej ocen 4,00 - 4,49; 22% stanowili studenci, których średnia mieściła w zakresie 3,00-3,49. Studenci o najwyższej średniej (4,50-5,00) stanowili 11% wśród ankietowanych i tyle samo studenci o najniższej średniej poniżej 3,00.

I. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

1) Analiza kadry naukowej

Na podstawie systematycznej analizy i oceny danych z Wydziału Biologiczno-Chemicznego można stwierdzić, że kierunek posiada minimum kadrowe zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 28 września 2018 r., poz. 1861), jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne Uczelni. W roku akademickim 2017/2018 minimum kadrowe kierunku Ochrona Środowiska (studia I stopnia) stanowiły: 1 osoba z tytułem naukowym profesora, 2 osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 6 osób ze stopniem doktora, w tym jedna osoba ze stopniem dr inż. Minimum kadrowe na tym kierunku stanowiło 9 osób, w tym 4 osoby z Instytutu Chemii i 5 osób z Instytutu Biologii.

Jak wynika z analiz przeprowadzonych na Wydziale, zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich włączonych do minimum kadrowego zgodne są z ich kwalifikacjami (specjalizacja naukowa, dorobek naukowy). Wybrane wykłady za zgodą Rady Wydziału prowadzili również doktorzy. Rada Wydziału zatwierdziła tematy prac licencjackich.

Aktywność naukowo-dydaktyczna pracowników oceniana jest regularnie przez Wydziałową Komisję Oceniającą oraz na podstawie corocznych sprawozdań. Komisja bierze pod uwagę dorobek naukowy nauczyciela i jakość prowadzonych zajęć. Weryfikacja odbywa się poprzez hospitowanie młodszych pracowników (asystenci, adiunkci), prowadzących ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria przez osoby o zaawansowanym stażu dydaktyczno-naukowym oraz na podstawie ankiet dydaktycznych wypełnianych anonimowo przez studentów. Ocena działalności naukowo-dydaktycznej pracowników odbywa się również na podstawie Karty Osiągnięć Pracownika oraz sprawozdań rocznych składanych dyrektorom Instytutu Biologii lub Chemii i kierownikom zakładów.

2) Obsada zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami

Dyrekcja Instytutu Biologii i Chemii oraz kierownicy Zakładów przeprowadzili hospitacje zajęć dydaktycznych podległych sobie pracowników. Analiza protokołów hospitacji z zajęć dydaktycznych, publikowanych prac naukowych kadry, spotkań ze studentami i rozkładu zajęć wskazuje, że obsada zajęć dydaktycznych w dużej mierze jest prawidłowa i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Pewnymi wyjątkami są jednak zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich z innych zakładów w zastępstwie wykwalifikowanych nauczycieli w ramach uzupełnienia pensum dydaktycznego. Jest to spowodowane zmniejszającą się liczbą studentów na Wydziale (efekt niżu demograficznego).

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału prezentuje wysoki poziom merytoryczny. Działalność naukowa oraz praca dydaktyczna jest dobrze oceniana przez Wydziałową Komisję Oceniającą oraz studentów. Wydział zapewnia minimum kadrowe powyżej wymagań ministerialnych, aby prowadzić kierunek studiów Ochrona Środowiska na Wydziale Biologiczno-Chemicznym UwB. Obsada zajęć dydaktycznych w dużej mierze jest prawidłowa i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Programy studiów są zgodne z PRK.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W stosunku do poprzednich lat zwiększyła się liczba nauczycieli akademickich ze stopniem dr hab. prowadzących zajęcia na Wydziale, którzy mogą być zakwalifikowani do minimum kadrowego. Zwiększyła się liczba grantów i projektów naukowych realizowanych na Wydziale.

II. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1) Spójność koncepcji kształcenia

Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją kierunku Ochrona Środowiska w roku akademickim 2018/2019 dotyczącą spójności kształcenia z charakterystyką kierunku studiów. Stwierdzono, że wszystkie elementy procesu kształcenia są spójne.

2) Zgodność zakładanych efektów kształcenia z PRK

Analiza programów kształcenia dla studiów I stopnia, wskazuje, że są one zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji oraz zgodne z rozporządzeniem MNiSW z dnia 28 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 28 września 2018 r., poz. 1861) i opisem zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określonym w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010), natomiast efekty kształcenia są właściwe dla obszarów kształcenia dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Nad programem studiów kierunku OŚ pracuje Zespół Kierunkowy, który go aktualizuje lub opracowuje programy nowych specjalności. Zaktualizowane programy lub opracowane programy nowych specjalności lub nowych kierunków studiów są opiniowane przez Rady Naukowe Instytutów, Wydziałową Komisję Dydaktyczną, Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Wydziałowy Samorząd Studentów, Wydziałową Radę Konsultacyjną. Opinie o opracowanych programach są przekazywane Zespołom Kierunkowym, które je analizują i ewentualnie wprowadzają zmiany. Poprawione programy zatwierdzają Rady Naukowe Instytutu, a następnie Rada Wydziału. W Radach Naukowych Instytutów i Wydziału są przedstawiciele studentów (w tym kierunku Ochrony Środowiska) i doktorantów. Opracowane programy są sprawdzane formalnie przez Dział Dydaktyki i Spraw Studenckich. Zatwierdzone przez Radę Wydziału programy studiów, lub nowych specjalności przekłada się Senatowi Uczelni.

3) Zgodność programów studiów

Obowiązujący w roku akademickim 2018/2019 program kształcenia i plan studiów kierunku Ochrona Środowiska jest dostępny na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Program jest zgodny z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz dostosowany do specyfiki profilu i formy kształcenia.

4) Prawidłowość stosowanego systemu ECTS

Analiza programu studiów wskazuje, że system ECTS jest prawidłowo przygotowywany i realizowany, zarówno w wymiarze rocznym jak i semestralnym. Punktacja ECTS do wykładów i ćwiczeń w sylabusach dla określonego przedmiotu wskazuje różnicę w nakładzie pracy studenta i czasem przeznaczonym na zajęcia z nauczycielem akademickim.

5) Sylabusy

W roku 2018/2019 wszyscy koordynatorzy przedmiotów zostali zobowiązani do aktualizacji sylabusów i ich zamieszczenia w systemie USOS w terminach – do końca października 2018 r. dla semestru zimowego i do końca stycznia 2019 r. – dla semestru letniego. Sylabusy wykazują zgodność merytoryczną treści poszczególnych przedmiotów z zatwierdzonymi efektami kształcenia dla kierunku Ochrona Środowiska. Prawidłowo, bez zastrzeżeń, jasno i precyzyjnie oddają treści kształcenia.

6) Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Z przeprowadzonych rozmów z koordynatorami przedmiotów wynika, że zapoznają oni studentów z wymaganiami i formą egzaminu na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Poza tym informacje o wymaganiach egzaminacyjnych i formie egzaminu zawarte są w sylabusach przedmiotowych w systemie USOS i na stronach internetowych Wydziału. Zaliczenia i egzaminy odbywają się głównie w formie prac pisemnych. Wymagania do poszczególnych egzaminów i ich forma są również eksponowane na tablicach ogłoszeń w Instytucie Biologii i Chemii w pobliżu sal dydaktycznych poszczególnych zakładów. Analiza wykazała, że zakres wymagań i forma egzaminu są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia zapisanymi w sylabusach. Egzaminy zgodnie z Regulaminem Studiów UwB są pisemne, w nielicznych przypadkach, za zgodą dziekana (na pisemny wniosek studentów), mają formę ustnych wypowiedzi.

7) Proces dyplomowania

Prace licencjackie są realizowane na I stopniu natomiast prace magisterskie na II stopniu studiów Ochrona Środowiska. Wymagania stawiane pracom dyplomowym, ich forma oraz zasady przeprowadzenia egzaminu końcowego przeprowadzono zgodnie z odpowiednią Uchwałą Rady Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Wymagania stawiane pracom dyplomowym są umieszczone na stronie internetowej Wydziału i są zgodne z Regulaminem Studiów UwB. Od roku akademickiego 2013/2014 r. prace dyplomowe na kierunku Ochrona Środowiska są archiwizowane w elektronicznym systemie APD, natomiast od roku akad. 2018/19 są weryfikowane przez Jednolity System Antyplagiatowy

Forma i zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego są zgodne z programem studiów oraz Regulaminem Studiów Uniwersytetu w Białymstoku. Uzyskanie dyplomu przez studentów studiów pierwszego stopnia na kierunku Ochrona Środowiska przebiega zgodnie z Regulaminem Studiów UwB z dnia 29.04.2015 r. i Uchwałą Rady Wydziału Biologiczno-Chemicznego z dnia 16 marca 2017 roku (Uchwała nr 26/2017) w sprawie przygotowania pracy dyplomowej oraz zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia prowadzonych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku

8) Programy i realizacja praktyk studenckich

Studenci Ochrony Środowiska odbywają praktykę zawodową po zakończeniu zajęć dydaktycznych 4 semestru w czasie wakacji. W praktykach uczestniczyło 12 osób (100%) z II roku studiów. Zawodowe praktyki studenckie przewidziane programem studiów odbywały się w instytucjach zgodnych z profilem studiów. Nadzór i zaliczenie praktyki zawodowej w danym roku akademickim prowadzi Koordynator praktyki zawodowej, powoływany przez Dziekana Wydziału Biologiczno-Chemicznego UwB. Przedłożona dokumentacja praktyk (regulamin, arkusze kompetencji studenta i karty zaliczenia praktyk) świadczy o prawidłowej realizacji i prawidłowym systemie kontroli praktyk na kierunku Ochrona Środowiska. Informacje nt. odbytych praktyk zostaną przekazane Zespołowi na początku roku akad. 2019/2020 po ich zaliczeniu.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Proces kształcenia na kierunku Ochrona Środowiska jest prawidłowy i zgodny z PRK, a wszystkie jego elementy są zgodne z charakterystyką kierunku studiów. System ECTS jest stosowany prawidłowo. Sylabusy są przygotowane bez zastrzeżeń. Informacje na temat zasad dyplomowania są powszechnie dostępne, a forma prac licencjackich i egzaminów dyplomowych jest zgodna z Regulaminem Studiów UwB. Programy studiów i forma prowadzonych zajęć oddają treści zgodne z zatwierdzonymi efektami kształcenia. Kierunek charakteryzuje się również prawidłową realizacją i prawidłowym systemem kontroli praktyk. O dobrym poziomie kształcenia na kierunku Ochrona Środowiska świadczy również pozytywna ocena studentów, którzy w ankiecie ewaluacyjnej wskazują, że biorąc pod uwagę wszystkie aspekty procesu kształcenia są zadowoleni z odbywanych studiów 78% (w roku akad. 2017/2018 taką opinię wyraziło 55,6%). Zespół zaleca dalsze systematyczne monitorowanie programu kształcenia na kierunku Ochrona Środowiska z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W roku akademickim 2018/2019 studenci na III roku studiów I stopnia Ochrony Środowiska kontynuowali realizację programu kształcenia w ramach specjalności Gospodarka Odpadami. Analiza ankiet ewaluacyjnych wskazuje, że studenci są zadowoleni z odbywania studiów według zmienionego programu studiów i realizowanej specjalności. Usprawniono sposób wyboru specjalności oraz przedmiotów fakultatywnych przez studentów. Kryteria oceny prac zaliczeniowych i egzaminów pisemnych zostały sformalizowane i zatwierdzone przez Radę Wydziału. Program studiów jest systematycznie konsultowany przez Kierunkowy zespół we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

III. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Przyjęta 27 maja 2015 r. przez Senat Uchwała w sprawie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia nakłada obowiązek hospitowania zajęć asystentów i adiunktów przez samodzielnych pracowników naukowych na podstawie ramowego planu hospitacji przygotowanego przez Dziekana. W roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono 1 hospitację zajęć prowadzonych przez pracownika Instytutu Biologii. Analiza protokołu hospitacji wykazała, że zajęcia spełniają standardy w zakresie metod, form i środków dydaktycznych obowiązujących na kierunku Ochrona Środowiska. Podkreślono wysoki poziom przygotowania nauczyciela do zajęć, oraz że nawiązuje do wiedzy studentów zdobytych na innych przedmiotach oraz do własnej praktyki, potrafi zainteresować studentów omawianymi treściami, zachęca do dyskusji i pytań, podsumowuje, przypomina i wyciąga wnioski z danego materiału. Ważną uwagą jest to, że prowadzący prowadzi zajęcia na podstawie rzeczywistych raportów wypożyczonych z RDOŚ, aby zaprezentować jak studenci mają samodzielnie sporządzić tego typu raport na zajęciach, co jest ważne w przyszłej pracy zawodowej. W uwagach podkreślono wysoki poziom osoby prowadzącej zajęcia i zalecano jego utrzymanie. Wyniki hospitacji przedstawiane są Dziekanowi Wydziału.

Informacje na temat jakości kształcenia na zajęciach dydaktycznych są pozyskiwane z ankiet wypełnionych przez studentów poprzez system USOS, ankiet ewaluacyjnych oraz bezpośrednio od studentów podczas konsultacji, seminariów magisterskich, innych zajęć dydaktycznych, spotkań z członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Omówienie wyników ankiet, wypełnionych przez studentów całego Wydziału Biologiczno-Chemicznego poprzez system USOS, zostało przedstawione w części dotyczącej Instytutu Chemii.

W roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono ankietę ewaluacyjną wśród studentów II roku studiów pierwszego stopnia, której celem było zbadanie ogólnej opinii studentów na temat kierunku studiów. Ankietę wypełniło 9 studentów (5 kobiet i 4 mężczyzn). Analiza ankiet ewaluacyjnych wskazuje, że 78% osób jest zadowolonych z

odbywanych studiów. 100% osób odpowiedziało, że dostępność i jakość pomocy dydaktycznych, sprzętu naukowego oraz sposób prowadzenia zajęć i metody kształcenia (78%) są na wysokim poziomie. Natomiast mniej ankietowanych bo 56% (w ubiegłym roku 77,8%) jest zadowolonych z oferty zajęć dodatkowych (przedmioty do wyboru, wykłady monograficzne). Z kolei aż 89% osób zadeklarowało, że w programie studiów powinno być więcej zajęć praktycznych, a tylko 34% sądzi, że intensywność nauki powinna być większa niż obecnie. 55% ankietowanych bardzo dobrze i dobrze oceniło wykłady obowiązkowe (w roku 2017/2018 - 88,9%), ćwiczenia i konwersatoria (67%), tak samo oceniono warsztaty i laboratoria (w roku 2017/2018 - 88,9%), praktyki i zajęcia poza uczelnią 78% (w roku 2017/2018 - 55,6%). Podobnie jak w ubiegłym roku tylko 33% ocen bardzo dobrych i dobrych ankietowani wystawili lektoratom i przedmiotom fakultatywnym. Natomiast 78% ocen bardzo dobrych i dobrych wystawiono pracom zadawanym do samodzielnego przygotowania. (w roku 2017/2018 - 44,5%). Ankietowani studenci wysunęli propozycje poprawy ogólnej jakości kształcenia na Ochronie Środowiska, do najczęściej wymienianych należą;

- zwiększenie ilości zadań praktycznych i naukę krytycznego myślenia w programie zajęć i programie studiów;
- zwiększenie ilości zajęć praktycznych, np. raport 005 i innych tego typu zajęć;
- zwiększenie ilości zajęć terenowych w programie studiów.

Ocena jakości zajęć na wydziale Biologiczno-Chemicznym na podstawie wyników ankiet wypełnionych przez studentów OŚ poprzez system USOS w roku akademickim 2018/2019 została omówiona przy kierunku Biologia.

Wnioski (rekommendacje WZJK):

Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia zaleca jednostkom organizacyjnym Wydziału zachęcenie pracowników samodzielnych do większej aktywności hospitacyjnej.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Zalecenia studentów zostały uwzględnione podczas modyfikacji programu studiów, wprowadzono specjalności w programie kształcenia na I stopniu, zwiększono ilość zajęć o charakterze praktycznym, wprowadzono specjalistyczne przedmioty oraz wzbogacono bazę naukowo-dydaktyczną Instytutu Biologii i Instytutu Chemii.

IV. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

1) Zasoby biblioteczne

Biblioteki Instytutu Biologii oraz Instytutu Chemii są częścią systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu w Białymstoku. Zasoby biblioteczne stanowią podręczniki akademickie i monografie naukowe oraz czasopisma naukowe i popularno-naukowe. Oprócz możliwości korzystania z instytutowych bibliotek studenci Ochrony Środowiska mają pełny dostęp do Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia z bogatymi zbiorami z zakresu nauk przyrodniczych.

Z przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych wynika, że studenci Ochrony Środowiska najczęściej korzystają z biblioteki Instytutu Biologii oraz Instytutu Chemii: 33% korzysta kilka razy w tygodniu, a 56% kilka razy w miesiącu. Nieco rzadziej studenci uczęszczają do Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia (22% deklaruje, że uczęszcza kilka razy w miesiącu, 11% korzysta kilka razy w roku, natomiast 56% rzadziej). Przeprowadzona ocena wybranych aspektów korzystania z biblioteki uniwersyteckiej wskazuje, że studenci w skali od 1 do 5 (gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najlepszą) na ocenę 4,2 oceniają dostępność lektur obowiązkowych, na ocenę 4,0 ogólnie bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów oraz na ocenę 4,2 aktualność księgozbioru. Ankietowani dobrze oceniają sprawność (ocena 4,3 i przyjazność (ocena 4,3) obsługi, warunki pracy czytelnicy (ocena 4,7) oraz godziny otwarcia (ocena 4,3). Natomiast możliwość kopiowania tekstów 4,0 i korzystania z Internetu oceniają na 4,3. Ocena pracy biblioteki uniwersyteckiej jest na wyższym poziomie niż w ubiegłym roku. Również bardzo dobrze są oceniane biblioteki instytutowe, oceny są wyższe w porównaniu do lat ubiegłych. Mocnym punktem tych bibliotek są: sprawność (ocena 5,0), przyjazność obsługi (ocena 5,0), godziny otwarcia (ocena 4,9), warunki pracy (ocena 5,0). Nieco słabiej są oceniane: dostępność lektur obowiązkowych z zakresu tematyki studiów (ocena 4,1), ogólnie bogactwo księgozbioru w zakresie Ochrony Środowiska (ocena 4,3) oraz aktualność księgozbioru (ocena 4,3). Studenci doceniają możliwość kopiowania tekstów (ocena 4,7) oraz korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych (ocena 4,7) w bibliotekach Instytutowych. W porównaniu z poprzednimi wynikami ankiet studenci wyżej oceniają funkcjonowanie bibliotek instytutowych.

2) Jakość infrastruktury dydaktycznej

Studenci Ochrony Środowiska odbywają zajęcia w nowoczesnych budynkach Instytutu Biologii oraz Instytutu Chemii należących do kampusu UwB. Infrastruktura dydaktyczna jest dostosowana do ilości studiujących osób. Budynki Wydziału są w pełni przystosowane dla studentów niepełnosprawnych.

Analiza ankiet ewaluacyjnych wśród 9 studentów wskazuje, że studenci wyrażają pozytywną opinię na temat infrastruktury dydaktycznej Wydziału wykorzystywanej w procesie nauczania. Ankietowani bardzo dobrze i dobrze (100%) oceniają stan sal wykładowych, ćwiczeniowych. Studenci bardzo dobrze i dobrze (89% osób) oceniają jakość i ilość środków audiowizualnych i multimedialnych oraz wyposażenie laboratoriów (89%). Natomiast 33%

ankietowanych ma dobre zdanie na temat dostępu do Internetu na terenie Wydziału, a 56% przeciętną opinię. 11% ankietowanych studentów odwiedza stronę internetową Wydziału kilka razy w tygodniu, a 78% kilka razy w miesiącu.

Studenci wypowiedzieli się w ankiecie na temat funkcjonowania pracowni komputerowej, a ich opinie są zdecydowanie lepsze niż w ubiegłych latach. Pozytywną opinię na ten temat wyraziło 55% studentów. 89% ankietowanych uważa, że godziny otwarcia umożliwiają im efektywne korzystanie z pracowni. W opinii 89% ankietowanych ilość stanowisk komputerowych jest wystarczająca. Wszyscy studenci uważają, że stanowiska komputerowe spełniają ich oczekiwania dotyczące efektywnego korzystania z pracowni. Większość studentów pozytywnie ocenia fachowość pracowników pracowni komputerowej (89%). 11% ankietowanych deklaruje, że korzysta z pracowni kilka razy w tygodniu, 33% - kilka razy w miesiącu, 33%, że kilka razy w semestrze, a 23% kilka razy w roku. Nikt z ankietowanych nie stwierdził, że nie korzysta z pracowni w ogóle.

3) Dostępność i przejrzystość informacji na temat kształcenia

Niezbędne informacje na temat toku studiów dostępne są na tablicach ogłoszeń w dziekanacie oraz Instytucie Biologii i Instytucie Chemii oraz na stronie internetowej Wydziału. 11% ankietowanych zadeklarowało, że odwiedza stronę internetową wydziału kilka razy w tygodniu i tyle samo kilka razy w semestrze, a 78% ankietowanych kilka razy w miesiącu. Z przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych wynika, że 100% studentów III roku Ochrony Środowiska pozytywnie ocenia dostępność informacji zawartych na stronie internetowej Wydziału odnośnie oferowanych form i poziomów kształcenia; 67% - kwalifikacji zawodowych absolwenta; 78% - jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami; 89% - możliwości wyjazdu na inne uczelnie; 89% - programu i planu studiów; 78% - harmonogramu zajęć dydaktycznych; 78% - treści programowych przedmiotów; 67% - dostępności do informacji zawartych na stronie internetowej dotyczących lektur podmiotowych oraz 66% - kryteriów zaliczania przedmiotów. Z tego wynika, że studenci znacznie wyżej oceniają stronę internetową Wydziału w porównaniu do lat ubiegłych. Uważają, że informacje niezbędne do studiowania (poziomy, formy, kierunek kształcenia) zawarte na stronie internetowej są przejrzyste, aktualne i powszechnie dostępne. Studenci również korzystają z sylabusów dla poszczególnych przedmiotów, które wskazują formy zaliczenia przedmiotu oraz podają literaturę podstawową i uzupełniającą. Utworzony tzw. Wirtualny Dziekanat, znacznie ułatwia studentom wypełnianie dokumentów i przesyłanie ich do jednostki organizacyjnej.

4) Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych

Organizacją zajęć na kierunku Ochrona Środowiska zajmuje się Dziekanat we współpracy z Dyrekcją Instytutu Biologii oraz Instytutu Chemii. Ocena pracy Dziekanatu przez studentów jest na ogół dobra. Z ankiet przeprowadzonych na grupie 9 studentów wynika, że 67% osób uważa, że godziny otwarcia dziekanatu umożliwiają sprawne załatwianie spraw, a 22% osób jest niezadowolona z godzin pracy jednostki. 67% ankietowanych uważa, że informacje dotyczące toku studiów przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący. 56% studentów ma dobre zdanie na temat kompetencji pracowników dziekanatu w sprawie przekazywanych informacji dotyczące spraw. Natomiast 89% ankietowanych deklaruje, że informacje dotyczące opłat za studia przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący. 45% studentów odwiedza dziekanat w celu załatwienia spraw kilka razy w semestrze i tyle samo kilka razy w miesiącu. Podsumowując, bardzo dobrze i dobrze oceniło funkcjonowania dziekanatu 56% osób, 33% przeciętnie. Jedyna uwaga studentów dotyczyła wydłużenia godziny otwarcia dziekanatu dla studentów.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Wydział posiada dobrą bazę dydaktyczną (sale wykładowe, ćwiczeniowe, biblioteki, stacje terenowe) dostosowaną do liczby studiujących osób. W istniejącej bazie dydaktycznej i infrastrukturze materialnej jednostki cele kształcenia są możliwe do realizacji. Strona internetowa zdaniem studentów jest przejrzysta i zawiera aktualne dane na temat kształcenia. Studenci proponują jedynie wydłużenie czasu otwarcia dziekanatu. Biblioteki posiadają odpowiedni księgozbiór, niezbędny w zakresie tematyki studiów, są dobrze przygotowane do udostępnienia swoich zbiorów.

Pracownia komputerowa w Instytucie Biologii ma 16, a w Instytucie Chemii 10 stanowisk wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu i zasobów bibliotecznych, z oprogramowaniem niezbędnym do przygotowania opracowań, sprawozdań, prac dyplomowych. Wyniki przeprowadzonej ankiety mogą być nieobiektywne, gdyż 44,5% korzysta z pracowni kilka razy w semestrze, a 22,2% rzadziej lub wcale. Dostępność do pracowni komputerowej jest ograniczona ze względu na wykorzystywanie jej w celach dydaktycznych. Jednocześnie studenci mają dostęp do bezprzewodowego szerokopasmowego Internetu poprzez WiFi, wyposażone w komputery pracownie studenckie i laboratoria badawcze. Studenci mają możliwość korzystania z najnowszego oprogramowania do modelowania molekularnego typu Gaussian czy też HyperChem. W ostatnim okresie znacząco poprawiło się zaplecze aparaturowe Instytutu Biologii i Instytutu Chemii szczególnie w przypadku badań mikrobiologicznych, biochemicznych, molekularnych i genetycznych. Oferta przedmiotów do wyboru jest szeroka.

Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia zaleca dalsze systematyczne monitorowanie zawartości i aktualności stron internetowych dotyczących kierunku Ochrona Środowiska. Jednocześnie Zespół zaleca

zaktualizowanie uczelnianej ankiety ewaluacyjnej pod kątem korzystania przez studentów z pracowni komputerowej oraz funkcjonowania Dziekanatu. Jest to związane z rozwojem technik informacyjnych, ponieważ studenci coraz częściej korzystają z Internetu bezprzewodowego poprzez osobiste telefony komórkowe, notebooki, laptopy, tablety. Stąd też bezpośredni kontakt (z wyłączeniem zajęć dydaktycznych) z pracownikami naukowymi i administracyjnymi jest coraz rzadszy i odbywa się drogą elektroniczną, a Internet jest coraz częstszym źródłem informacji na temat kształcenia. USOS jest kluczowym elementem organizacji zajęć dydaktycznych, praktyk, wyboru przedmiotów, pracowni dyplomowych i specjalizacyjnych, systemu oceniania, kierowania prac licencjackich i magisterskich, stąd konieczne jest zadbanie o prawidłowe jego funkcjonowanie. Zespół uważa, że w ankiecie ewaluacyjnej powinny się znaleźć pytania odnośnie Internetu bezprzewodowego i systemu USOS.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W porównaniu do ubiegłych lat studenci wyżej oceniają jakość informacji zawartych na stronach internetowych Instytutu Biologii i Instytutu Chemii. Informacje dotyczące kształcenia są systematycznie aktualizowane na stronie Wydziału oraz poprzez platformę USOS. Baza lokalowa jest oceniana bardzo wysoko. W porównaniu do wyników ankiet z poprzednich lat studenci znacznie lepiej oceniają funkcjonowanie dziekanatu oraz kompetencje pracowników administracyjnych.

W ramach działań naprawczych co roku uzupełniane są zasoby podręczników akademickich w języku polskim i angielskim, a także zwiększa się dostęp do internetowych baz danych, zawierających najnowsze publikacje z dziedziny nauk przyrodniczych. Rozszerzane są również możliwości kopiowania tekstów w obu Instytutach.

V. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

W roku akademickim 2018/19 1 osoba z 3 roku I stopnia Ochrony Środowiska uczestniczyła w zagranicznym programie wymiany studenckiej. Była w Universidad De Granada (Hiszpania).

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Należy podjąć szersze działania w celu zachęcenia studentów Ochrony Środowiska do uczestnictwa w programie MOST oraz wymianie międzynarodowej w ramach programu ERASMUS+.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Informacje na temat możliwości wyjazdu na studia i praktyki w ramach programów MOST i Erasmus+ są systematycznie aktualizowane na stronie internetowej Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Podano kontakt do koordynatorów programu, wykaz niezbędnych dokumentów, zasady rekrutacji, wykaz uczelni partnerskich. W dniu 18.03.2019 r. w Instytucie Biologii odbyło się Wydziałowe spotkanie informacyjne dotyczące wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus+. Mimo podjętych działań tylko jedna osoba (podobnie jak w zeszłym roku) zdecydowała się wyjazd w ramach zagranicznej wymiany studenckiej.

VI. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBITYCH STUDIÓW

W roku akademickim 2018/19 nie przeprowadzono badań ankietowych absolwentów ponieważ studia na II stopniu zostały zawieszono z powodu braku kandydatów.

VII. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Opinie o przygotowaniu absolwentów do pracy są pozyskiwane od pracodawców, będących członkami Rady Konsultacyjnej przy Wydziale Biologiczno-Chemicznym. Spotkania z Radą Konsultacyjną odbywają się systematycznie i stanowią dobrą bezpośrednią podstawę wymiany opinii i doświadczeń na temat jakości kształcenia na wydziale. Część z członków Rady Konsultacyjnej jest absolwentami naszego wydziału i są oni potencjalnymi pracodawcami naszych absolwentów, którym zależy na podwyższaniu kompetencji naszych studentów. Co roku zbierane są opinie od opiekunów praktyk zawodowych studentów, którzy odbywają praktykę po 4 semestrze studiów pierwszego stopnia. Opiekunowie wyrażają swoje zdanie nt. działań, jakie powinna podjąć uczelnia, aby poprawić przygotowanie studentów do pracy zawodowej.

VIII. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Raport z Badania Losów Absolwentów (BLA) rocznika 2017/2018 powstał na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej przez Dział Spraw Studenckich, Sekcję – Biuro Karier w grudniu 2018 i styczniu 2019 roku. Narzędziem badawczym była ankieta internetowa (CAWI), która została udostępniona przez Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS) za pomocą serwisu Ankieter. Na podane przez absolwentów adresy e-mailowe została

wysłana wiadomość zawierająca link do ankiety. Każdy student, który udostępnił swój adres e-mail w systemie USOS, mógł wziąć udział w badaniu. Badaną populację stanowili absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2017/2018. BLA zostało przeprowadzone w grudniu 2018 i styczniu 2019 roku, czyli w czasie nie dłuższym niż 6 miesięcy od momentu ukończenia studiów. Badaną populację stanowili absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, w tym absolwenci Wydziału Biologiczno-Chemicznego (31 osób) z podziałem na kierunki, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2017/2018. W badaniu wzięło udział 2 absolwentów kierunku Ochrona Środowiska. Ze względu na niską liczbę odpowiedzi absolwentów kierunku ochrona środowiska ich wyniki zostały włączone do danych dla wszystkich absolwentów Wydziału Biologiczno-Chemicznego.

Ankietowani w większości po ukończeniu I lub II stopnia studiów podjęli pracę zarobkową. Mniej niż połowa badanych nie miała problemu z pogodzeniem jednocześnie pracy i studiów. Tylko 30% ankietowanych przyznało, że było to trudne. Zdecydowana większość ankietowanych studiujących na Wydziale Biologiczno – Chemicznym UwB (74%) narzeka na niedogodne godziny zajęć, czyli zbyt długie przerwy między zajęciami lub pojedyncze zajęcia w ciągu dnia. Dość duża liczba absolwentów wskazała także na dużą odległość między miejscem pracy, a uczelnią (42%), a także dużą liczbą zajęć (39%). Więcej niż połowa badanych wykonuje pracę, która jest niezgodna z profilem studiów, które ukończyli. Tylko co trzeci badany jest zatrudniony na stanowisku, który jest zgodny z kierunkiem, który ukończył. Zdecydowana większość respondentów (74%) stwierdziła, że nie wykorzystuje umiejętności nabytych podczas studiów w swojej pracy zawodowej. Tylko 11% ankietowanych ma inne zdanie na ten temat. Zdecydowana większość ankietowanych znalazła pracę przeglądając oferty z Internetu (61%) lub wysyłając, czy też zanosząc CV bezpośrednio do wybranych firm (42%). Kilka osób zdobyło zatrudnienie szukając wśród znajomych (19%) lub rodziny (13%). Zdecydowana większość absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB miała trudności ze znalezieniem pracy. Nieco więcej niż połowa badanych stwierdziła, że największym problemem jest brak doświadczenia (89%), brak ofert na lokalnym rynku pracy (52%). Dość duża liczba ankietowanych narzekała, że nie mają odpowiednich kwalifikacji (42%), mają zawód, w którym trudno znaleźć pracę (39%) lub proponowane im są nieatrakcyjne warunki zatrudnienia (35%). Zdecydowana większość badanych byłaby gotowa na zmianę miejsca zamieszkania podjętą zmianą warunków zatrudnienia. Więcej niż połowa badanych (58%) pozytywnie oceniła czas praktyk. Co piąty ankietowany był innego zdania. Dokładnie 35% absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB stwierdziło, że studia przygotowały ich pod względem praktycznym do wykonywania zawodu. Dokładnie 23% badanych przyznało, że po ukończeniu kierunku nie czują się przygotowani pod względem praktycznym do pracy w zawodzie. Prawie połowa badanych osób jest zdania, że ukończone studia przygotowały ich do wykonywania zawodu pod względem teoretycznym. Tylko 16% ankietowanych uważa, że nie przyswoiła sobie teorii w wystarczającym stopniu. Większość absolwentów jest zdania, że ukończone studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych. Tylko 16% badanych jest zdania, że nie posiadają wystarczających kompetencji, z zakresu danego kierunku studiów. Prawie połowa badanych sądzi, że nie jest wystarczająco przygotowana w zakresie umiejętności posługiwania się językiem obcym. Jednak 30% absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB ma na ten temat inne zdanie. Dokładnie 45% badanych nie rozwinęło w ciągu trwania studiów swoich umiejętności związanych z obsługą komputera. Prawie 30% ankietowanych przyznało, że kierunek, na którym studiowali pozwolił im poznać nowe zagadnienia z zakresu omawianej umiejętności. Absolwenci Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB nie stwierdzili jednoznacznie czy studia w ich jednostce pomogły im w rozwinięciu umiejętności interpersonalnych. Zdecydowana większość absolwentów (74%) nie angażowała się w działalność studencką. Osoby, które zdecydowały się na tego typu aktywność najczęściej wybierały koła naukowe (19%) lub organizacje studenckie (13%). Aż 42% absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego jest zdania, że studia spełniły ich oczekiwania. Nieco ponad 1/4 badanych jest innego zdania. Zdecydowana większość badanych (65%) planuje dalszą edukację po ukończeniu studiów. Większość ankietowanych (39%) planuje ukończyć studia II stopnia. Nieco ponad 30% respondentów chce wziąć udział w kursach i szkoleniach o charakterze zawodowym specjalistycznym lub doszkalającym. Nieco ponad 1/4 badanych ma w planach ukończenie studiów podyplomowych. Większość absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB wybierając ponownie kierunek studiów zdecydowałaby się na zmianę zarówno kierunku jak i uczelni, na której studiowała. Dokładnie 30% respondentów wybrałoby ponownie Uniwersytet w Białymstoku, jako Alma Mater. Z tego 23% również ten sam kierunek studiów.

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Zaleca się bliższą współpracę z Biurem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UwB w celu pozyskiwania większej liczby opinii absolwentów kierunku Ochrona Środowiska na temat jakości kształcenia. Wyniki ankiet powinny być opracowane pod kątem jakości kształcenia.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów w grudniu 2018 roku i styczniu 2019 roku przeprowadziło Badania Losów Absolwentów (BLA) na podstawie zmodyfikowanej i konsultowanej w WSZJK ankiety internetowej (CAWI) z podziałem na kierunki studiów. W badaniu wzięło udział 2 absolwentów Ochrony Środowiska.

IX. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Na Wydziale Biologiczno-Chemicznym w roku akad. 2016/2017 powołano Komisję ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się (PEU) oraz Wydziałowego Doradcę ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się. Oceną kompetencji osób zaangażowanych w proces potwierdzenia efektów uczenia się zajmuje się Rada Wydziału. W celu przestrzegania ustalonych standardów w zakresie dokumentowania poszczególnych etapów PEU, każdy koordynator przedmiotu na koniec roku akademickiego jest zobowiązany do przedłożenia informacji nt. osiągnięcia efektów kształcenia z poszczególnych przedmiotów. W tym celu wypełniają formularz, w którym potwierdza się spełnienie efektów kierunkowych odnoszących się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, sposobu ich weryfikacji oraz sugestii dotyczących ewentualnych zmian kierunkowych efektów kształcenia. Ponadto każdy koordynator jest zobowiązany do archiwizowania prac zaliczeniowych studentów do wglądu Komisji Akredytacyjnych, Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji Dydaktycznych i in. Powołana na wydziale komisja PEU będzie się również zajmować przestrzeganiem ustalonych kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się dla danej kwalifikacji, oceną ustalonej procedury odwoławczej od wyników walidacji PEU oraz dostępnością informacji nt. kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się.

ZALECENIA WYDZIAŁOWEGO ZESPOŁU DS. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

- 1) Przesyłanie do pracodawców przyjmujących studentów na praktyki krótkich informacji o wiedzy i umiejętnościach studentów wysyłanych na praktyki – na I stopniu i II stopniu studiów.
- 2) Uczestnictwo członka WZJK w spotkaniach Rady Konsultacyjnej z Radami Programowymi Kierunków Studiów.
- 3) Dalsze systematyczne monitorowanie zawartości stron internetowych Instytutów i Wydziału.
- 4) Zachowanie / utrzymanie mniejszych grup konwersatoryjnych i laboratoryjnych
- 5) Dalsze zachęcanie studentów do korzystania z programów Erasmus+ i MOST
- 6) Kontynuowanie spotkań studentów z przedstawicielami WZJK, w celu szczegółowego poznania opinii studentów o jakości kształcenia.
- 7) Utrzymanie wysokiego poziomu prowadzonych zajęć dydaktycznych poprzez systematyczne hospitacje.
- 8) Zwrócenie uwagi na zwiększenie umiejętności praktycznych w czasie zajęć laboratoryjnych
- 9) Konieczność usprawnienia systemu planowania zajęć.
- 10) Poprawa infrastruktury aparaturowej w pracowniach dydaktycznych.
- 11) Zwiększenie mobilności pracowników.
- 12) Zintensyfikowanie udziału zagranicznych wykładowców w procesie dydaktycznym.